

Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (piąta izba w składzie powiększonym)

z dnia 27 września 2018 r.*ⁱ

Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa – Środki ograniczające przyjęte w związku z sytuacją w Egipcie – Zamrożenie środków finansowych – Dopuszczalność – Cele – Kryteria umieszczania osób objętych środkami ograniczającymi – Przedłużenie ważności wskazania skarżących w wykazie osób objętych środkami ograniczającymi – Podstawa faktyczna – Zarzut niezgodności z prawem – Podstawa prawna – Proporcjonalność – Prawo do rzetelnego procesu – Domniemanie niewinności – Prawo do dobrej administracji – Naruszenie prawa – Oczywisty błąd w ocenie – Prawo własności – Prawo do obrony – Prawo do skutecznej ochrony sądowej

W sprawie T-288/15

Ahmed Abdelaziz Ezz, zamieszkały w Gizie (Egipt),

Abla Mohammed Fawzi Ali Ahmed Salama, zamieszkała w Kairze (Egipt),

Khadiga Ahmed Ahmed Kamel Yassin, zamieszkała w Gizie,

Shahinaz Abdel Azizabdel Wahab Al Naggar, zamieszkała w Gizie,

reprezentowani początkowo przez J. Lewisa, B. Kennelly'ego, QC, J. Pobjoya, barrister, J. Binnsa, S. Rowe'a, solicitors, oraz adwokata J.F. Bellisa, a następnie przez B. Kennelly'ego, J. Pobjoya, S. Rowe'a i adwokata H. de Charette'a,

strona skarżąca,

przeciwko

Radzie Unii Europejskiej, reprezentowanej przez M. Bishopa oraz I. Gurova, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

mającej za przedmiot żądanie oparte na art. 263 TFUE i zmierzające do stwierdzenia nieważności, po pierwsze, decyzji Rady (WPZiB) 2015/486 z dnia 20 marca 2015 r. zmieniającej decyzję 2011/172/WPZiB dotyczącą środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją w Egipcie (Dz.U. 2015, L 77, s. 16), po drugie, decyzji Rady (WPZiB) 2016/411 z dnia 18 marca 2016 r. zmieniającej decyzję 2011/172/WPZiB dotyczącą środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją w Egipcie (Dz.U. 2016, L 74, s. 40), oraz po trzecie, decyzji Rady (WPZiB) 2017/496 z dnia

* Język postępowania: angielski.

ⁱ — Punkty 71, 124 i 312 w niniejszym tekście były przedmiotem zmian o charakterze językowym po pierwotnym umieszczeniu na stronie internetowej.

21 marca 2017 r. zmieniającej decyzję 2011/172/WPZiB dotyczącą środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją w Egipcie (Dz.U. 2017, L 76, s. 22) w zakresie, w jakim akty te dotyczą skarżących,

SĄD (piąta izba w składzie powiększonym),

w składzie: D. Gratsias (sprawozdawca), prezes, I. Labucka, A. Dittrich, I. Ulloa Rubio i P.G. Xuereb, sędziowie,

sekretarz: L. Grzegorzczak, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 4 lipca 2017 r.,

wydaje następujący

Wyrok

I. Okoliczności powstania sporu i stan faktyczny

A. Akty przyjęte przez Radę względem skarżących

- 1 W następstwie wydarzeń politycznych, jakie miały miejsce w Egipcie począwszy od stycznia 2011 r., Rada Unii Europejskiej wydała w dniu 21 marca 2011 r., na podstawie art. 29 TUE, decyzję 2011/172/WPZiB dotyczącą środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją w Egipcie (Dz.U. 2011, L 76, s. 63).
- 2 W motywach 1 i 2 decyzji 2011/172 stwierdzono:
 - „(1) W dniu 21 lutego 2011 r. Unia Europejska wyraziła gotowość do wsparcia procesu pokojowego i spokojnego przejścia do demokratycznych rządów cywilnych w Egipcie, opartych na praworządności, przy pełnym poszanowaniu praw człowieka i podstawowych wolności, a także do wsparcia działań na rzecz budowy gospodarki umacniającej spójność społeczną i sprzyjającej wzrostowi.
 - (2) W związku z tym należy objąć środkami ograniczającymi osoby wskazane jako odpowiedzialne za sprzeniewierzenie egipskich państwowych środków finansowych, które to osoby pozbawiają w ten sposób społeczeństwo Egiptu korzyści ze zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego oraz utrudniają rozwój demokracji w tym kraju”.
- 3 Artykuł 1 ust. 1 decyzji 2011/172, w brzmieniu zmienionym sprostowaniem do tej decyzji (Dz.U. 2014, L 203, s. 113), stanowi:

„Zamrożone zostają wszystkie środki finansowe i zasoby gospodarcze stanowiące własność, będące w posiadaniu lub dyspozycji lub pod kontrolą osób wskazanych jako odpowiedzialne za sprzeniewierzenie egipskich państwowych środków finansowych oraz powiązanych z nimi osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów, wymienionych w załączniku”.
- 4 Artykuł 5 akapit drugi decyzji 2011/172 w swojej pierwotnej wersji przewidywał, że decyzję stosuje się do dnia 22 marca 2012 r. Akapit trzeci tego artykułu przewiduje, że decyzja ta podlega stałemu przeglądowi, przy czym jest ona odpowiednio przedłużana lub zmieniana, w stosownych przypadkach, jeżeli Rada uzna, że jej cele nie zostały osiągnięte. Na podstawie tego ostatniego przepisu Rada wielokrotnie przedłużała okres obowiązywania rzeczony decyzji na okres jednego roku, przyjmując

kolejno decyzję 2012/159/WPZiB z dnia 19 marca 2012 r. (Dz.U. 2012, L 80, s. 18), decyzję 2013/144/WPZiB z dnia 21 marca 2013 r. (Dz.U. 2013, L 82, s. 54), decyzję 2014/153/WPZiB z dnia 20 marca 2014 r. (Dz.U. 2014, L 85, s. 9), decyzję (WPZiB) 2015/486 z dnia 20 marca 2015 r. (Dz.U. 2015, L 77, s. 16), decyzję (WPZiB) 2016/411 z dnia 18 marca 2016 r. (Dz.U. 2016, L 74, s. 40) oraz decyzję (WPZiB) 2017/496 z dnia 21 marca 2017 r. (Dz.U. 2017, L 76, s. 22).

- 5 Skarżący: Ahmed Abdelaziz Ezz oraz Abla Mohamed Fawzi Ali Ahmed Salama, Khadiga Ahmed Ahmed Kamel Yassin i Shahinaz Abdel Azizabdel Wahab Al Naggar, zostali wskazani w wykazie od momentu przyjęcia decyzji 2011/172, odpowiednio, w siódmym, ósmym, dziewiątym i dziesiątym wierszu wykazu zawartego w załączniku do tej decyzji. Dane identyfikacyjne dotyczące każdej z tych osób znajdujących się w wykazie były, w odniesieniu do pierwszego skarżącego, następujące: „Były poseł do Parlamentu; Data urodzenia: 12.01.1959; Mężczyzna”, w odniesieniu do drugiej skarżące: „Małżonka Ahmeda Abdelaziza Ezza; Data urodzenia: 31.01.1963; Kobieta”, w odniesieniu do trzeciej skarżące: „Małżonka Ahmeda Abdelaziza Ezza; Data urodzenia: 25.05.1959; Kobieta”, a w odniesieniu do czwartej skarżące: „Małżonka Ahmeda Abdelaziza Ezza; Data urodzenia: 09.10.1969; Kobieta”. W decyzji 2017/496 wprowadzono sprostowanie dotyczące nazwiska drugiej skarżące.
- 6 Uzasadnienie wskazania skarżących w wykazie w brzmieniu ustalonym na mocy sprostowania do decyzji 2011/172 miało następującą treść: „Osoba, wobec której władze egipskie wszczęły postępowanie sądowe w sprawie sprzeniewierzenia funduszy państwowych, na podstawie Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji”. Wspomniane uzasadnienie pozostało bez zmian przy kolejnych przedłużeniach okresu obowiązywania tej decyzji. W szczególności zmiany dotyczące podstawy umieszczenia ich w wykazie liście, wprowadzone decyzją 2017/496, nie dotyczyły skarżących, lecz jedynie innych osób wskazanych w tym samym wykazie.
- 7 Na podstawie art. 215 ust. 2 TFUE i decyzji 2011/172 Rada przyjęła w dniu 21 marca 2011 r. rozporządzenie (UE) nr 270/2011 w sprawie środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją w Egipcie (Dz.U. 2011, L 76, s. 4). Rozporządzenie to powtarza w istocie postanowienia decyzji 2011/172, a wykaz znajdujący się w załączniku I do tego rozporządzenia jest identyczny z wykazem załączonym do tej decyzji. Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2017/491 z dnia 21 marca 2017 r. dotyczące wykonania rozporządzenia nr 270/2011 (Dz.U. 2017, L 76, s. 10) wprowadziło w załączniku I do tego rozporządzenia zmiany do wykazu odpowiadające zmianom wprowadzonym decyzją 2017/496.

B. Postępowania wszczęte przez skarżących przed sądami Unii przed niniejszym sporem lub jednocześnie z nim

- 8 W skardze wniesionej w dniu 20 maja 2011 r., zarejestrowanej w sekretariacie Sądu pod sygnaturą T-256/11, skarżący wniesli o stwierdzenie nieważności decyzji 2011/172 i rozporządzenia nr 270/2011 w zakresie, w jakim te akty ich dotyczą.
- 9 W dniu 24 maja 2013 r. skarżący złożyli nową skargę, zarejestrowaną w sekretariacie Sądu pod sygnaturą T-279/13, w drodze której zażądali stwierdzenia nieważności decyzji 2011/172, zmienionej decyzją 2013/144, i rozporządzenia nr 270/2011, „przedłużonego decyzją Rady, która została [im] doręczona pismem z dnia 22 marca 2013 r.”, w zakresie, w jakim te akty ich dotyczą.
- 10 Skarga wniesiona przez skarżących w sprawie T-256/11 została oddalona wyrokiem z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada (T-256/11, EU:T:2014:93). W dniu 5 maja 2014 r. skarżący wniesli odwołanie od tego wyroku.
- 11 W dniu 30 maja 2014 r. skarżący wniesli, każdy w zakresie swoich interesów, cztery odrębne skargi przeciwko decyzji 2014/153 w zakresie, w jakim ta decyzja ich dotyczy (sprawy T-375/14, Al Naggar/Rada, T-376/14, Yassin/Rada, T-377/14, Ezz/Rada, T-378/14, Salama/Rada).

- 12 Wyrokiem z dnia 5 marca 2015 r., Ezz i in./Rada (C-220/14 P, EU:C:2015:147), Trybunał oddalił odwołanie skarżących, o którym mowa w pkt 10 powyżej.
- 13 W dniu 29 maja 2015 r. skarżący złożyli wniosek o dostosowanie mający na celu rozszerzenie początkowych żądań skargi w sprawie T-279/13 na „decyzję Rady (WPZiB) 2015/485 z dnia 20 marca 2015 r. zmieniającą decyzję 2011/172/WPZiB dotyczącą środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją w Egipcie”.
- 14 Postanowieniem z dnia 15 lutego 2016 r., Ezz i in./Rada (T-279/13, niepublikowanym, EU:T:2016:78), wydanym na podstawie art. 126 regulaminu postępowania przed Sądem, skarga wniesiona przez skarżących w tej sprawie została oddalona. Po pierwsze, Sąd oddalił jako oczywiście niedopuszczalne żądania pisma dostosowującego skargę, o którym mowa w pkt 13 powyżej, ze względu na zawisłość sporu. Sąd orzekł bowiem, że pomiędzy niniejszą skargą a pismem dostosowującym skargę istnieje tożsamość stron, zarzutów i przedmiotu i że zostało ono złożone po skardze (postanowienie z dnia 15 lutego 2016 r., Ezz i in./Rada, T-279/13, niepublikowane, EU:T:2016:78, pkt 22–30). Po drugie, Sąd oddalił żądania skargi jako oczywiście pozbawione podstawy prawnej (postanowienie z dnia 15 lutego 2016 r., Ezz i in./Rada, T-279/13, niepublikowane, EU:T:2016:78, pkt 43–79).
- 15 Postanowieniami prezesa ósmej izby Sądu z dnia 21 marca 2016 r. sprawy T-375/14, T-376/14, T-377/14 i T-378/14 zostały wykreślone z rejestru w następstwie cofnięcia skargi przez skarżących (postanowienia: z dnia 21 marca 2016 r., Al Naggar/Rada, T-375/14, niepublikowane, EU:T:2016:185; z dnia 21 marca 2016 r., Yassin/Rada, T-376/14, niepublikowane, EU:T:2016:186; z dnia 21 marca 2016 r., Ezz/Rada, T-377/14, niepublikowane, EU:T:2016:187; z dnia 21 marca 2016 r., Salama/Rada, T-378/14, niepublikowane, EU:T:2016:188).
- 16 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 26 maja 2016 r., zarejestrowanym w sekretariacie Sądu pod sygnaturą T-268/16, pierwszy skarżący wniósł skargę na decyzję 2016/411 w zakresie, w jakim ta decyzja go dotyczy. Odrębnym pismem, zarejestrowanym tego samego dnia w sekretariacie Sądu pod sygnaturą T-269/16, druga, trzecia i czwarta skarżąca złożyły skargę na decyzję 2016/411 w zakresie, w jakim ta decyzja ich dotyczy.
- 17 W dniu 12 września 2016 r. Sąd odrzucił w drodze postanowienia jako oczywiście niedopuszczalne skargi skarżących wymienione w pkt 16 powyżej ze względu na zawisłość sporu w świetle złożenia przez skarżących pisma dostosowującego skargę w ramach niniejszej skargi na decyzję 2016/411, o której mowa w pkt 22 poniżej (postanowienia: z dnia 12 września 2016 r., Ezz/Rada, T-268/16, niepublikowane, EU:T:2016:606, pkt 15; z dnia 12 września 2016 r., Salama i in./Rada, T-269/16, niepublikowane, EU:T:2016:607, pkt 15).

II. Przebieg postępowania i żądania stron

- 18 Pismem, które wpłynęło do sekretariatu Sądu w dniu 29 maja 2015 r., skarżący wnieśli skargę w niniejszej sprawie. Zgodnie z treścią znajdującą się na pierwszej stronie oraz w pkt 1 skargi skarżący wnoszą o stwierdzenie nieważności „decyzji Rady (WPZiB) 2015/485 z dnia 20 marca 2015 r. zmieniającej decyzję 2011/172/WPZiB dotyczącą środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją w Egipcie” w zakresie, w jakim ta decyzja ich dotyczy. Zwracają się również o obciążenie Rady kosztami postępowania.
- 19 W piśmie złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 24 sierpnia 2015 r. skarżący poinformowali, że skarga powinna być rozumiana jako dotycząca decyzji 2015/486, a sygnatura „2015/485” wynika z błędu pisarskiego.

- 20 W dniu 15 lutego 2016 r. Rada złożyła odpowiedź na skargę. W rzeczonyj odpowiedzi wnosi do Sądu o:
- oddalenie skargi;
 - obciążenie skarżących kosztami postępowania.
- 21 Replika i duplika zostały złożone, odpowiednio, w dniach 31 marca i 27 maja 2016 r.
- 22 W dniu 25 maja 2016 r., działając na podstawie art. 86 regulaminu postępowania przed Sądem, skarżący przedłożyli pismo dostosowujące skargę, w którym wniesli do Sądu o:
- stwierdzenie nieważności decyzji 2016/411 w zakresie, w jakim ta decyzja ich dotyczy;
 - obciążenie Rady kosztami postępowania.
- 23 W dniu 30 czerwca 2016 r. Rada przedstawiła swoje uwagi w odniesieniu do pisma dostosowującego skargę, w których oświadcza, że podtrzymuje swoje żądania zawarte w odpowiedzi na skargę.
- 24 W dniu 25 lipca 2016 r. skarżący wniesli o przeprowadzenie rozprawy.
- 25 Decyzją z dnia 4 października 2016 r. sprawa została ponownie przydzielona piątej izbie.
- 26 W dniu 31 marca 2017 r. w ramach środków organizacji postępowania Sąd wezwał strony do przedstawienia pewnych dokumentów.
- 27 Skarżący i Rada odpowiedzieli na te wnioski, odpowiednio, w dniach 11 i 21 kwietnia 2017 r.
- 28 Na wniosek piątej izby Sąd postanowieniem z dnia 5 kwietnia 2017 r. przekazał sprawę piątej izbie w składzie powiększonym.
- 29 W dniu 18 maja 2017 r. w ramach środków organizacji postępowania Sąd, po pierwsze, wezwał strony do przedstawienia dodatkowych informacji, i po drugie, zapytał strony o wpływ niektórych jego poprzednich orzeczeń na niniejszą sprawę.
- 30 W dniu 26 maja 2017 r. skarżący złożyli drugie pismo dostosowujące skargę, w którym wniesli do Sądu o stwierdzenie nieważności, po pierwsze, decyzji 2017/496, oraz po drugie, rozporządzenia wykonawczego 2017/491 w zakresie, w jakim te akty ich dotyczą.
- 31 Strony odpowiedziały na wezwania Sądu, o których mowa w pkt 29 powyżej, w pismach z dnia 1 i 8 czerwca 2017 r.
- 32 Pismem z dnia 8 czerwca 2017 r. skarżący zwrócili się do Sądu na podstawie art. 92 § 1, art. 93 § 1 i art. 94 regulaminu postępowania o przeprowadzenie dowodu polegającego na przesłuchaniu w charakterze świadka ich przedstawiciela prawnego w Egipcie. W dniu 19 czerwca 2017 r. Rada przedstawiła swoje uwagi w przedmiocie owego wniosku o przeprowadzenie dowodu.
- 33 W dniu 26 czerwca 2017 r. Rada złożyła uwagi dotyczące drugiego pisma dostosowującego skargę, w których oświadczyła, że podtrzymuje swe żądania zawarte w odpowiedzi na skargę.
- 34 Rozprawa odbyła się w dniu 4 lipca 2017 r. Na wniosek skarżących, po wysłuchaniu Rady, rozprawa odbyła się przy drzwiach zamkniętych. Skarżący wyjaśnili jednak, że wniosek ten nie wymagał zachowania poufności niektórych informacji w orzeczeniu Sądu kończącym postępowanie w sprawie

[*poufne*]¹.

- 35 W dniu 19 września 2017 r. Sąd zarządził otwarcie ustnego etapu postępowania i wezwał strony do zajęcia stanowiska w przedmiocie ewentualnego wpływu na niniejszą skargę wyroku z dnia 26 lipca 2017 r., Rada/LTTE (C-599/14 P, EU:C:2017:583). Strony przekazały swoją odpowiedź Sądowi w dniu 4 października 2017 r.

III. Co do prawa

A. W przedmiocie dopuszczalności żądań skargi

- 36 W odpowiedzi na skargę Rada podnosi szereg zarzutów niedopuszczalności w stosunku do żądań skargi zmierzających do stwierdzenia nieważności „decyzji Rady (WPZiB) 2015/485 z dnia 20 marca 2015 r. zmieniającej decyzję 2011/172/WPZiB dotyczącą środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją w Egipcie” w zakresie, w jakim ta decyzja dotyczy skarżących. Po pierwsze, Rada uważa, że żądania te odnoszą się albo do aktu, który nie istnieje, albo do aktu, do występowania przeciwko któremu skarżący wyraźnie nie mają legitymacji procesowej. Po drugie, uważa ona, że ponieważ sprostowanie dokonane przez skarżących w piśmie z dnia 24 sierpnia 2015 r. nastąpiło po upływie terminu dwóch miesięcy przewidzianego dla skarg wniesionych na podstawie art. 263 TFUE, skarga na decyzję 2015/486 została wniesiona po terminie. Ponadto Rada podnosi, że jeżeli okaże się, iż niniejsza skarga została złożona po złożeniu pisma dostosowującego skargę w sprawie T-279/13, wniesionego przez skarżących w tym samym dniu, skargę należy uznać za niedopuszczalną ze względu na zawisłość sporu.
- 37 W replice skarżący podnoszą, że sygnatura „2015/485” stanowi jedynie błąd pisarski, co zostało potwierdzone przez Sąd w postanowieniu z dnia 15 lutego 2016 r., Ezz i in./Rada (T-279/13, niepublikowanym, EU:T:2016:78). Ponadto skarżący kwestionują istnienie sytuacji zawisłości sporu w świetle tego postanowienia.
- 38 W tym względzie, co się tyczy, po pierwsze, pierwszego zarzutu niedopuszczalności, należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecnictwem wymóg, zgodnie z którym na podstawie art. 76 regulaminu postępowania przed Sądem skarga powinna zawierać wskazanie przedmiotu sporu, oznacza, że wskazanie to musi być wystarczająco jasne i precyzyjne, aby umożliwić stronie pozwanej przedstawienie swojej obrony, a Sądowi wydanie rozstrzygnięcia w przedmiocie skargi, w razie potrzeby bez dodatkowych informacji na jej poparcie (zob. wyrok z dnia 13 września 2013 r., Anbouba/Rada, T-592/11, niepublikowany, EU:T:2013:427, pkt 33 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 39 Jednakże identyfikacja zaskarżonego aktu może wynikać w sposób dorozumiany z treści skargi (zob. podobnie postanowienie z dnia 13 kwietnia 2011 r., Planet/Komisja, T-320/09, EU:T:2011:172, pkt 23 i przytoczone tam orzecznictwo). Ponadto Trybunał i Sąd orzekały już o dopuszczeniu możliwości zmiany kwalifikacji żądań, w których wskazano nieprecyzyjnie lub błędnie zaskarżony akt lub zaskarżone akty, jeżeli treść skargi i kontekst faktyczny i prawny pozwalały te akty jednoznacznie zidentyfikować (zob. podobnie i analogicznie wyroki: z dnia 7 lipca 1993 r., Hiszpania/Komisja, C-217/91, EU:C:1993:293, pkt 14–16; z dnia 13 września 2013 r., Anbouba/Rada, T-592/11, niepublikowany, EU:T:2013:427, pkt 24).
- 40 Chociaż w niniejszej sprawie, jak stwierdzono w pkt 18 powyżej, skarżący na pierwszej stronie i w pkt 1 skargi odnoszą się do sygnatury „2015/485” w odniesieniu do decyzji zaskarżonej w skardze, to należy stwierdzić, że odnoszą się oni do pełnej nazwy decyzji 2015/486. Ponadto przepisy przywołane przez skarżących w treści skargi zostały przedstawione w decyzji 2015/486, a nie w decyzji Rady (WPZiB)

1 Dane poufne utajnione.

2015/485 z dnia 20 marca 2015 r. przedłużającej mandat Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej w Kosowie (Dz.U. 2015, L 77, s. 12). Ponadto skarżący dołączyli do skargi egzemplarz decyzji 2015/486, a nie decyzji 2015/485.

- 41 Jak skarżący potwierdzili zresztą w piśmie do sekretariatu Sądu z dnia 24 sierpnia 2015 r. (zob. pkt 19 powyżej), skargę w niniejszej sprawie należy uznać za zmierzającą do stwierdzenia nieważności decyzji 2015/486 w zakresie, w jakim ten akt ich dotyczy, a sygnatura „2015/485” w skardze stanowi zwykły błąd pisarski bez wpływu na dopuszczalność tej skargi. W konsekwencji niniejsza skarga nie może być traktowana jako dotycząca nieistniejącego aktu ani aktu, w stosunku do którego skarżący nie mieli legitymacji procesowej.
- 42 Co się tyczy drugiego zarzutu niedopuszczalności, wbrew temu, co podnosi Rada, na potrzeby oceny dotrzymania w niniejszym przypadku terminu na wniesienie skargi na decyzję 2015/486 należy wziąć pod uwagę dzień złożenia skargi, czyli 29 maja 2015 r., a nie dzień złożenia pisma skarżących z dnia 24 sierpnia 2015 r. Jak bowiem wynika z pkt 40 i 41 powyżej, treść skargi oraz jej załączników umożliwia sama w sobie bezproblemową identyfikację tej decyzji jako przedmiotu skargi. Tymczasem odnośnie do daty 24 marca 2015 r., znajdującej się w piśmie, którym Rada doręczyła skarżącym rzeczoną decyzję, złożenie skargi w dniu 29 maja 2015 r. dokonane jest z zachowaniem terminu do wniesienia skargi na tę decyzję zgodnie z art. 263 akapit szósty TFUE i art. 60 regulaminu postępowania.
- 43 Wreszcie, jeżeli chodzi o trzeci zarzut niedopuszczalności, Sąd stwierdził w pkt 22–30 postanowienia z dnia 15 lutego 2016 r., Ezz i in./Rada (T-279/13, niepublikowanego, EU:T:2016:78), że – jak Rada przyznała zresztą w replice – pismo dostosowujące skargę w sprawie T-279/13 w celu dostosowania żądań i zarzutów skargi do decyzji 2015/486 zostało złożone po złożeniu niniejszej skargi, a zatem pismo dostosowujące skargę powinno zostać odrzucone jako oczywiście niedopuszczalne ze względu na zawisłość sporu. Żądania skargi nie są więc niedopuszczalne na tej podstawie.
- 44 Zarzuty niedopuszczalności, o których mowa w pkt 36 powyżej, można zatem jedynie oddalić.

B. Co do istoty

- 45 W ramach niniejszej skargi skarżący żądają stwierdzenia nieważności decyzji Rady, na mocy których, w ramach przyjęcia decyzji 2015/486, decyzji 2016/411 i decyzji 2017/496, ważność wskazania ich nazwisk w wykazie znajdującym się w załączniku do decyzji 2011/172 została przedłużona w latach 2015, 2016 i 2017 (zwanym dalej „zaskarżonymi decyzjami”). Na poparcie tego żądania podnoszą oni pięć zarzutów. W ramach pierwszego zarzutu skarżący podnoszą zarzut niezgodności z prawem art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172, której okres obowiązywania został przedłużony decyzjami 2015/486, 2016/411 i 2017/496, oraz art. 2 ust. 1 rozporządzenia nr 270/2011, oparty w istocie na braku podstawy prawnej i naruszeniu zasady proporcjonalności. Zarzuty drugi, trzeci, czwarty i piąty są oparte, odpowiednio, na naruszeniu przez Radę art. 6 TUE w związku z art. 2 i art. 3 ust. 5 TUE, a także art. 47 i 48 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”) przez to, że Rada nie upewniła się, iż w dotyczących skarżących postępowaniach sądowych w Egipcie przestrzegane były prawa podstawowe, na naruszeniu kryteriów ogólnych określonych przez powyższe przepisy decyzji 2011/172 i rozporządzenia nr 270/2011, na naruszeniu prawa do obrony i prawa do skutecznej ochrony sądowej oraz nieuzasadnionego i nieproporcjonalnego ograniczenia prawa własności skarżących oraz naruszenia ich dobrego imienia.
- 46 Na wstępie należy zbadać argument Rady, zgodnie z którym identyczne zarzuty, przynajmniej w istocie, jak zarzuty przedstawione w pkt 45 powyżej zostały już zbadane i oddalone w wyroku z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada (T-256/11, EU:T:2014:93), a także, w wyniku odwołania od tego wyroku,

w wyroku z dnia 5 marca 2015 r., Ezz i in./Rada (C-220/14 P, EU:C:2015:147). Rada wnioskuje stąd, że skarga w niniejszej sprawie powinna zostać oddalona w drodze postanowienia jako oczywiście pozbawiona podstawy prawnej zgodnie z art. 126 regulaminu postępowania.

- 47 W tym względzie, po pierwsze, należy wskazać, że w ramach zarzutów pierwszego i drugiego skarżący zarzucają Radzie, że nie wzięła ona pod uwagę szeregu informacji dotyczących wydarzeń politycznych i sądowych, które miały miejsce od chwili przyjęcia decyzji 2011/172, wskazujących ogólnie na naruszenia przez władze egipskie praworządności i praw podstawowych, w szczególności prawa do rzetelnego procesu sądowego i do poszanowania domniemania niewinności pierwszego skarżącego w kontekście postępowań karnych toczących się przeciwko niemu. Skarżący twierdzą, że przesłali te informacje Radzie, w szczególności w piśmie z dnia 23 grudnia 2014 r. W pismach dostosowujących skargę skarżący twierdzą, że przedstawili Radzie dodatkowe informacje o podobnym charakterze przed przedłużeniem ważności wskazania ich w wykazie w 2016 r. i 2017 r.
- 48 Tymczasem w wyroku z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada (T-256/11, EU:T:2014:93), oraz w postanowieniu z dnia 15 lutego 2016 r., Ezz i in./Rada (T-279/13, niepublikowanym, EU:T:2016:78), Sąd, orzekając w przedmiocie skarg skarżących wymienionych w pkt 8 i 9 powyżej, nie zbadał tego zastrzeżenia. Ponadto skarżący wycofali w toku postępowania skargi w sprawach od T-375/14 do T-378/14.
- 49 Po drugie, należy przypomnieć, że art. 2 ust. 3 decyzji 2011/172 stanowi, że w przypadku gdy zostaną zgłoszone uwagi lub przedstawione istotne nowe dowody, Rada dokonuje przeglądu swojej decyzji i odpowiednio informuje daną osobę lub podmiot. Ponadto, zgodnie z art. 5 akapit trzeci wspomnianej decyzji, decyzja ta jest przedmiotem stałego przeglądu i jest przedłużana, jeżeli Rada uzna, że jej cele nie zostały osiągnięte.
- 50 Z połączenia tych przepisów wynika, że w trakcie każdego przeglądu poprzedzającego przedłużenie obowiązywania decyzji 2011/172, czyli w dowolnym momencie, Rada może zweryfikować w świetle przedłożonych jej istotnych dowodów lub uwag, czy sytuacja faktyczna zmieniła się od czasu pierwotnego wskazania skarżących w wykazie lub od czasu poprzedniego przeglądu w taki sposób, że wskazanie ich w wykazie nie jest już uzasadnione (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 26 lipca 2017 r., Rada/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, pkt 46).
- 51 W niniejszej sprawie bez badania dowodów przedstawionych przez skarżących w ramach korespondencji z Radą przed wydaniem zaskarżonych decyzji nie można wykluczyć, że dowody te miały istotny charakter, który mógł podważyć przedłużenie ważności wskazania ich w wykazie na podstawie tych zaskarżonych decyzji.
- 52 Ponadto prawdą jest, że w wyrokach Sądu i Trybunału wskazanych w pkt 46 powyżej zarzuty analogiczne do zarzutów trzeciego, czwartego i piątego zostały już zbadane. W konsekwencji w ramach tych ostatnich zarzutów skarżący nie mogą podważyć zgodności z prawem ich początkowego wskazania w wykazie ani przedłużenia ważności tego wykazu na mocy decyzji 2013/144 poprzez podniesienie przed Sądem zagadnień już rozstrzygniętych przez powyższe rozstrzygnięcia sądu Unii Europejskiej, ponieważ zakwestionowanie tejże zgodności jest sprzeczne z powagą rzeczy osądzonej, która obejmuje nie tylko sentencję rozstrzygnięcia, ale również uzasadnienie, stanowiące jej niezbędną podstawę [zob. podobnie wyroki: z dnia 1 czerwca 2006 r., P & O European Ferries (Vizcaya) i Diputación Foral de Vizcaya/Komisja, C-442/03 P i C-471/03 P, EU:C:2006:356, pkt 39–41; z dnia 15 maja 2008 r., Hiszpania/Rada, C-442/04, EU:C:2008:276, pkt 25; z dnia 5 września 2014 r., Éditions Odile Jacob/Komisja, T-471/11, EU:T:2014:739, pkt 117]. Ponadto zastrzeżenia lub argumenty podniesione przeciwko zaskarżonym decyzjom, opierające się na tych samych okolicznościach faktycznych i prawnych, które zostały już rozpatrzone przez sąd Unii w ramach poprzednich skarg skarżących, mogą zostać oddalone jako oczywiście bezzasadne (zob. podobnie i analogicznie postanowienie z dnia 15 lutego 2016 r., Ezz i in./Rada, T-279/13, niepublikowane, EU:T:2016:78, pkt 41 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 53 Nic nie pozwala jednak założyć bez rozpoznania co do istoty okoliczności faktycznych i prawnych przedstawionych w ramach rozpatrywanej skargi na poparcie tych zarzutów, że rzezone okoliczności zostały już rozpatrzone przez sądy Unii (zob. podobnie postanowienie z dnia 15 lutego 2016 r., Ezz i in./Rada, T-279/13, niepublikowane, EU:T:2016:78, pkt 41).
- 54 W konsekwencji skarga w niniejszej sprawie nie może zostać oddalona przez Sąd jako oczywiście pozbawiona podstawy prawnej bez rozpatrzenia argumentacji przedstawionej przez skarżących na poparcie zarzutów skargi.
- 55 Należy najpierw zbadać zarzuty pierwszy i drugi, które opierają się na zastrzeżeniu przedstawionym w pkt 47 powyżej.

1. W przedmiocie zarzutów pierwszego i drugiego, dotyczących, po pierwsze, niezgodności z prawem art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172, której okres obowiązywania został przedłużony na mocy decyzji 2015/486, 2016/411 i 2017/496, i art. 2 ust. 1 rozporządzenia nr 270/2011, a po drugie, naruszenia przez Radę art. 6 TUE w związku z art. 2 TUE i z art. 3 ust. 5 TUE oraz art. 47 i 48 karty

a) Uwagi wstępne

- 56 Na wstępie należy ustalić, po pierwsze, czy system środków ograniczających w decyzji 2011/172 może wymagać uwzględnienia przez Radę okoliczności takich jak przywołane przez skarżących na poparcie zastrzeżenia przedstawionego w pkt 47 powyżej, a po drugie, ustalić stan faktyczny, w jakim skarżący poinformowali Radę o tych okolicznościach, i sposób podejścia do tych informacji przez Radę.

1) Ramy prawne

- 57 Na początku należy przypomnieć, że art. 2 i art. 3 ust. 5 TUE zobowiązują instytucje Unii do promowania, w szczególności w ramach stosunków międzynarodowych, wartości i zasad, na których Unia się opiera, w szczególności poszanowania ludzkiej godności, państwa prawnego i praw podstawowych.
- 58 Następnie, jak przypomniiał Trybunał, poszanowanie tych wartości i zasad, na których opiera się Unia, obowiązuje we wszelkich działaniach Unii, w tym w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB), jak wynika z postanowień art. 21 ust. 1 akapit pierwszy, art. 21 ust. 2 lit. b) i art. 21 ust. 3 TUE w związku z art. 23 TUE (zob. podobnie wyrok z dnia 14 czerwca 2016 r., Parlament/Rada, C-263/14, EU:C:2016:435, pkt 47).
- 59 W szczególności art. 21 ust. 1 TUE stanowi, że działania Unii na arenie międzynarodowej zmierzają do wspierania na świecie w szczególności powszechności i niepodzielności praw człowieka oraz poszanowania prawa międzynarodowego.
- 60 Wreszcie, co się tyczy konkretnie prawa do rzetelnego procesu sądowego i do poszanowania domniemania niewinności, których naruszenie jest podnoszone w niniejszej sprawie, należy przypomnieć, że zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (zwanego dalej „ETPC”) prawo do rzetelnego procesu sądowego określone w art. 6 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r. (zwanej dalej „EKPC”), któremu odpowiadają w porządku prawnym Unii art. 47 i 48 karty, pełni, w szczególności w sprawach karnych, ważną rolę w społeczeństwie demokratycznym (wyrok ETPC z dnia 7 lipca 1989 r. w sprawie Soering przeciwko Zjednoczonemu Królestwu, CE:ECHR:1989:0707JUD 001403888, § 113).

- 61 Podobnie należy podkreślić, że zasady niezawisłości i bezstronności wymiaru sprawiedliwości oraz prawo do skutecznej kontroli sądowej stanowią podstawowe standardy poszanowania praworządności, która sama w sobie jest jedną z podstawowych wartości, na których opiera się Unia, jak wynika z art. 2 TUE oraz z preambuły traktatu UE i karty (zob. podobnie wyrok z dnia 15 września 2016 r., Klyuyev/Rada, T-340/14, EU:T:2016:496, pkt 87, 88).
- 62 Jak w istocie stwierdził ETPC, wymogi wynikające z prawa do rzetelnego procesu sądowego i do poszanowania domniemania niewinności mają na celu, zwłaszcza w sprawach karnych, zapewnienie wiarygodności rozstrzygnięcia, w drodze którego ostatecznie zapada orzeczenie w sprawie zasadności zarzutów przeciwko danej osobie, oraz zagwarantowanie, że rozstrzygnięcie to nie jest dotknięte odmową ochrony prawnej, a nawet arbitralnością, co stanowiłoby zaprzeczenie praworządności [zob. podobnie i analogicznie wyroki ETPC: z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie Othman (Abu Qatada) przeciwko Zjednoczonemu Królestwu, CE:ECHR:2012:0117JUD 000813909, § 260; z dnia 21 czerwca 2016 r. w sprawie Al-Dulimi i Montana Management Inc. przeciwko Szwajcarii, CE:ECHR:2016:0621JUD 000580908, §§ 145, 146].
- 63 W niniejszym przypadku cechy systemu decyzji 2011/172 nie uzasadniają wyjątku od ogólnego obowiązku Rady, spoczywającego na niej przy przyjmowaniu środków ograniczających, poszanowania praw podstawowych stanowiących integralną część porządku prawnego Unii (zob. podobnie wyrok z dnia 26 lipca 2017 r., Rada/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, pkt 25 i przytoczone tam orzecznictwo), który to wyjątek skutkowałby wyłączeniem wszelkiej weryfikacji ochrony praw podstawowych w Egipcie.
- 64 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172 celem tej decyzji jest zamrożenie wszystkich środków osób odpowiedzialnych za sprzeniewierzenie egipskich środków publicznych oraz osób fizycznych z nimi powiązanych, których nazwiska wymieniono w załączniku do tej decyzji. Jak wynika z jej motywu 1, decyzja ta wpisuje się w ramy polityki wspierania władz egipskich, opartej w szczególności na celach konsolidacji i wspierania demokracji, praworządności, praw człowieka i zasad prawa międzynarodowego określonych w art. 21 ust. 2 lit. b) TUE (zob. podobnie wyrok z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, pkt 44). Jedynym celem ustanowionego przez tę decyzję zamrożenia aktywów jest ułatwienie władzom egipskim stwierdzania przypadków sprzeniewierzenia środków publicznych oraz zachowanie możliwości odzyskania przez te organy środków, których dotyczyło to sprzeniewierzenie. Ma ono zatem charakter wyłącznie zabezpieczający i jest pozbawione charakteru karnego (zob. podobnie wyroki: z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, pkt 77, 78, 206; z dnia 30 czerwca 2016 r., Al Matri/Rada, T-545/13, niepublikowany, EU:T:2016:376, pkt 62, 64).
- 65 W celu wskazania osoby w wykazie załączonym do decyzji 2011/172 lub przedłużenia ważności takiego wskazania Rada powinna sprawdzić, po pierwsze, czy dowody, którymi dysponuje, pozwalają na stwierdzenie, że przeciwko danej osobie prowadzone jest jedno lub kilka postępowań sądowych dotyczących okoliczności mogących stanowić sprzeniewierzenie funduszy publicznych, a po drugie, czy postępowania te pozwalają na zakwalifikowanie tej osoby na podstawie kryteriów określonych w art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172 (zob. podobnie i analogicznie wyroki: z dnia 14 kwietnia 2016 r., Ben Ali/Rada, T-200/14, niepublikowany, EU:T:2016:216, pkt 156; z dnia 30 czerwca 2016 r., Al Matri/Rada, T-545/13, niepublikowany, EU:T:2016:376, pkt 65).
- 66 Z powyższego wynika, że w ramach współpracy z władzami Egiptu do Rady nie należy co do zasady dokonanie oceny prawdziwości i znaczenia okoliczności, na których opierają się postępowania sądowe prowadzone w Egipcie (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 30 czerwca 2016 r., Al Matri/Rada, T-545/13, niepublikowany, EU:T:2016:376, pkt 66 i przytoczone tam orzecznictwo), ponieważ dokonanie tej oceny należy do władz egipskich. Trybunał orzekł w tym względzie, że do Rady i Sądu nie należało sprawdzenie zasadności dochodzeń prowadzonych w sprawie skarżących, lecz wyłącznie sprawdzenie zasadności decyzji o zamrożeniu środków finansowych w świetle wniosku o pomoc prawną władz egipskich (wyrok z dnia 5 marca 2015 r., Ezz i in./Rada, C-220/14 P, EU:C:2015:147,

pkt 77). Niemniej jednak Rada może być zobowiązana, w szczególności w świetle uwag skarżącego, do zwrócenia się do tych organów o wyjaśnienia dotyczące tych okoliczności, jeżeli uwagi te prowadzą do wątpliwości co do wystarczającego charakteru dowodów już przedstawionych (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 30 czerwca 2016 r., Al Matri/Rada, T-545/13, niepublikowany, EU:T:2016:376, pkt 68 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 67 To bowiem do właściwego organu Unii należy – w razie zakwestionowania – wykazanie zasadności powodów wysuniętych przeciwko konkretnej osobie, a nie do tej osoby przedstawienie zaprzeczającego dowodu braku zasadności wspomnianych powodów. Ponieważ jednak Rada przedstawiła dowody na istnienie postępowań sądowych dotyczących skarżącego, to na nim spoczywa obowiązek dostarczenia konkretnych lub przynajmniej właściwych i wiarygodnych dowodów na poparcie jego twierdzeń (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 30 czerwca 2016 r., Al Matri/Rada, T-545/13, niepublikowany, EU:T:2016:376, pkt 72–75 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 68 W konsekwencji, po pierwsze, w zakresie, w jakim decyzja 2011/172 wpisuje się w ramy polityki wspierania władz egipskich, której celem jest w szczególności konsolidacja i wspieranie demokracji, praworządności, praw człowieka i zasad prawa międzynarodowego, twierdzenie, że decyzja ta jest oczywiście niewłaściwa w stosunku do tych celów z uwagi na istnienie poważnych i systematycznych naruszeń praw podstawowych, nie może zostać całkowicie wykluczone. Ponadto przedmiot tej decyzji, przytoczony w pkt 64 powyżej, jest bez znaczenia, w szczególności w świetle tych celów, jeżeli ustalenie przez władze egipskie, że środki publiczne zostały sprzeniewierzone, zostało dokonane w sposób stanowiący naruszenie prawa do sądu lub nawet w sposób arbitralny.
- 69 Po drugie, mimo że – jak wynika z pkt 65 i 66 powyżej – istnienie postępowań sądowych toczących się w Egipcie stanowi co do zasady wystarczająco solidną podstawę faktyczną dla wskazania tych osób w wykazie załączonym do decyzji 2011/172, jak również dla przedłużenia ważności tego wykazu, nie jest tak w przypadku, gdy Rada racjonalnie przypuszcza, iż decyzja podjęta w wyniku tych postępowań nie będzie wiarygodna, tym bardziej że do Rady nie należy co do zasady ocena dokładności i znaczenia okoliczności, na których opierają się te postępowania.
- 70 Zatem w ramach systemu środków ograniczających takich jak system decyzji 2011/172 nie można wykluczyć, że Rada ma obowiązek sprawdzenia, czy postępowania sądowe, na których się opiera, można uznać za wiarygodne w świetle informacji przedstawionych przez zainteresowane osoby, dotyczących naruszeń praworządności i praw podstawowych, w tym prawa do rzetelnego procesu sądowego, pod warunkiem że chodzi o informacje obiektywne, wiarygodne, dokładne i spójne mogące wzbudzić uzasadnione wątpliwości dotyczące przestrzegania tego prawa.
- 71 Ponadto zamrożenie aktywów w ramach systemu decyzji 2011/172 ma, niezależnie od jego charakteru zabezpieczającego, istotny negatywny wpływ na prawa i wolności osób, których dotyczy, co powoduje, że w celu zapewnienia prawidłowej równowagi między celami tego środka w postaci zamrożenia aktywów a ochroną tych praw i wolności Rada musi mieć możliwość, w razie konieczności, odpowiedniej oceny, pod kontrolą sądu Unii, ryzyka wystąpienia takich naruszeń (zob. podobnie wyrok z dnia 18 lipca 2013 r., Komisja i in./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, pkt 131, 132).
- 72 Analizy tej nie podważają dowody przedstawione przez Radę w ramach niniejszej skargi.
- 73 W pierwszej kolejności należy zauważyć, że Rada nie kwestionuje w ramach niniejszego sporu tego, iż uwzględnienie twierdzeń skarżących dotyczących naruszenia praw podstawowych w kontekście sytuacji politycznej i prawnej w Egipcie może być istotne dla przeglądu poprzedzającego przyjęcie zaskarżonych decyzji [*poufne*]. Podobnie w swojej odpowiedzi na piśmie do Sądu z dnia 4 października 2017 r. Rada poinformowała, że podczas przeglądu zasadności wskazania skarżących w wykazie załączonym do decyzji 2011/172 w latach 2016 i 2017 należycie uwzględniono twierdzenia skarżących dotyczące poważnych naruszeń praw podstawowych w ramach postępowań sądowych w Egipcie.

- 74 W drugiej kolejności argumentacja Rady mająca na celu wykazanie, że zbadanie, czy w ramach egipskich postępowań sądowych zapewniane są gwarancje równoważne gwarancjom przewidzianym przez prawo Unii w dziedzinie praw podstawowych, nie należy do obowiązków Rady, dotyczy zakresu obowiązku oceny poszanowania praw podstawowych w kontekście politycznym i sądowym w Egipcie, lecz nie zaprzecza istnieniu takiego obowiązku [*poufne*].
- 75 Wykładnię tę potwierdza odesłanie przez Radę do pkt 175 wyroku z dnia 7 lipca 2017 r., Azarov/Rada (T-215/15, odwołanie w toku, EU:T:2017:479), którego celem było, jak wynika z pkt 166 tego wyroku, oddalenie argumentu skarżącego w tej sprawie opartego na tym, że przed przyjęciem zaskarżonej decyzji w niniejszej sprawie Rada powinna sprawdzić, czy ukraiński porządek prawny gwarantuje ochronę praw podstawowych co najmniej równoważną ochronie gwarantowanej w Unii.
- 76 W trzeciej kolejności Rada – opierając się na wyrokach z dnia 5 marca 2015 r., Ezz i in./Rada (C-220/14 P, EU:C:2015:147), i z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada (T-256/11, EU:T:2014:93), na poparcie twierdzenia, że zasadniczo argumenty skarżących zmierzają do podważenia jedynie zasadności postępowań sądowych, a nie samego ich istnienia, co powoduje, że nie mają one wpływu na zgodność z prawem środka w postaci zamrożenia środków – nie bierze pod uwagę późniejszych losów tego orzecznictwa, cytowanego w szczególności w pkt 66 powyżej.
- 77 W tym względzie należy podkreślić, że w analogicznym kontekście decyzji Rady 2011/72/WPZiB z dnia 31 stycznia 2011 r. dotyczącej środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom i podmiotom w związku z sytuacją w Tunezji (Dz.U. 2011, L 28, s. 62) Sąd uznał, iż z dokumentów dostarczonych przez skarżącego nie wynikało, że brak niezależności tunezyjskiego systemu sądownictwa wobec władzy politycznej, zarzucany przez skarżącego, rzeczywiście mógł mieć konkretny negatywny wpływ na postępowania sądowe prowadzone przeciwko niemu ani że ta nieprawidłowość miała charakter systemowy (wyrok z dnia 30 czerwca 2016 r., Al Matri/Rada, T-545/13, niepublikowany, EU:T:2016:376, pkt 73). Tym samym Sąd zbadał już, czy Rada powinna uwzględnić uwagi mające na celu podważenie zasadności postępowania sądowego dotyczącego skarżącego, w szczególności powołując się na poważne uchybienia w danym systemie sądownictwa wpływające negatywnie na zapewniane przezeń gwarancje w dziedzinie praw podstawowych.
- 78 Co więcej, argumentację Rady wskazaną w pkt 76 powyżej trudno jest pogodzić z faktem, że [*poufne*].
- 79 W czwartej i ostatniej kolejności fakt, że Rada, jak sama podnosi, nie przyjęła decyzji 2011/172 i późniejszych decyzji na podstawie decyzji właściwych władz egipskich, lecz w celu realizacji celów WPZiB i w ramach autonomicznego uprawnienia, którym dysponuje w tym względzie, potwierdza analizę Sądu. Do obowiązków Rady w ramach wykonywania tego niezależnego uprawnienia należy bowiem zbadanie w sposób staranny i bezstronny wszystkich istotnych okoliczności danej sprawy, w tym zarzutów skarżących dotyczących naruszenia praw podstawowych dotyczących postępowań sądowych, które stanowią podstawę wskazania ich w wykazie w załączniku do decyzji 2011/172.
- 80 Zatem w ramach badania zarzutów pierwszego i drugiego do Sądu należy, przy uwzględnieniu intensywności kontroli sądowej, jakiej każdy z tych środków wymaga, zajęcie stanowiska w przedmiocie kwestii, czy zarzuty skarżących dotyczące naruszenia zasad praworządności i praw podstawowych w Egipcie stanowią obiektywne, wiarygodne, dokładne i spójne dowody, które mogą wzbudzić uzasadnione wątpliwości, i czy Rada w wystarczającym stopniu je uwzględniła.

2) Stan faktyczny

i) W przedmiocie dowodów dotyczących postępowań sądowych przeciwko skarżącym w Egipcie

- 81 W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że, jak Sąd już stwierdził, skarżący zostali początkowo wskazani w załączniku do decyzji 2011/172 na podstawie dokumentów pochodzących od władz egipskich, wskazujących, po pierwsze, że wobec pierwszego skarżącego toczyło się w Egipcie postępowanie karne w związku z czynami kwalifikowanymi jako sprzeniewierzenie środków publicznych, a po drugie, że wobec wszystkich skarżących wydano postanowienie o zajęciu aktywów powiązane z tymi postępowaniami karnymi (zob. podobnie wyrok z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, pkt 132–134, 137–140). Z akt sprawy wynika, że owo początkowe wskazanie w wykazie opierało się w szczególności na informacjach zawartych w dokumentach załączonych do pism władz egipskich z dnia 13 i 24 lutego 2011 r.
- 82 W drugiej kolejności z akt sprawy wynika, że informacje te zostały uzupełnione i zaktualizowane na późniejszym etapie w piśmie władz Egiptu z dnia 13 lutego 2014 r., do którego załączono zaktualizowaną tabelę postępowań karnych przeciwko pierwszemu skarżącemu.
- 83 W dokumencie z dnia 13 lutego 2014 r. wskazano siedem postępowań karnych. Pierwsze dwa postępowania karne (sprawy nr 38 i nr 107 z 2011 r.) dotyczą czerpania nielegalnych korzyści, a trzecie postępowanie karne (sprawa nr 291 z 2011 r.) dotyczy prania pieniędzy związanych z czynami, których dotyczą dwa pierwsze postępowania. Postępowania karne czwarte, piąte, szóste i siódme (sprawy nr 457 i nr 541 z 2011 r. oraz nr 156 i nr 376 z 2013 r.) dotyczą, odpowiednio, unikania opodatkowania, nadużycia pozycji dominującej, ponownie unikania opodatkowania oraz prania pieniędzy.
- 84 W trzeciej kolejności, jak wynika z odpowiedzi Rady na wniosek Sądu w ramach środków organizacji postępowania z dnia 31 marca 2017 r. o przekazanie mu wszystkich dostępnych dowodów dotyczących skarżących, dokumenty, które władze egipskie przekazały Radzie w perspektywie przyjęcia decyzji 2015/486, obejmowały w szczególności memorandum biura prokuratora generalnego Egiptu (zwanego dalej „PGO”) z dnia 9 lutego 2015 r. Skarżący twierdzą, że dokument ten nigdy nie został im przekazany.
- 85 Jak określono na początku memorandum PGO z dnia 9 lutego 2015 r., było ono odpowiedzią na wniosek o udzielenie wyjaśnień wystosowany przez grupę roboczą Rady ds. Maghrebu i Maszreku w związku z pytaniami ze strony niektórych państw członkowskich. Wniosek o wyjaśnienie dotyczył procedur prawnych, których należy przestrzegać w sprawach takich jak sprawy dotyczące osób wymienionych w wykazie załączonym do decyzji 2011/172, jak również ustawowego terminu ich zakończenia.
- 86 Memorandum PGO z dnia 9 lutego 2015 r. wskazuje w szczególności istnienie środków odwoławczych przewidzianych w egipskim postępowaniu karnym, które umożliwiają zainteresowanym osobom wniesienie za pierwszym razem odwołania do sądu kasacyjnego Arabskiej Republiki Egiptu (zwanego dalej „egipskim sądem kasacyjnym”) od wyroku sądu pierwszej instancji, który wydał wobec tych osób wyrok skazujący, a za drugim razem od wyroku, w którym osoby te ponownie skazano w następstwie uchylecia pierwszego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Ponadto zaznaczono w nim, że w tym ostatnim przypadku egipski sąd kasacyjny orzeka prawomocnie w przedmiocie sporu albo poprzez oddalenie skargi, albo orzekając samodzielnie co do istoty sprawy.

- 87 W pozostałym zakresie, jak wynika z odpowiedzi Rady w piśmie z dnia 21 kwietnia 2017 r., pozostałe dokumenty przekazane przez PGO w lutym 2015 r. stanowiły jedynie aktualizację informacji już przekazanych na temat stanu postępowań karnych wobec pierwszego skarżącego, która to aktualizacja nie wskazywała na istnienie zmian w tych postępowaniach względem informacji zawartych w dokumencie z dnia 13 lutego 2014 r.
- 88 W czwartej i ostatniej kolejności z akt sprawy wynika, że przed przedłużeniem ważności wskazania skarżących w wykazie w 2016 r. i w 2017 r. władze Egiptu przekazały aktualne informacje o stanie postępowań sądowych toczących się wobec pierwszego skarżącego. Informacje te w szczególności wskazywały, po pierwsze, na zakończenie śledztw w sprawie nr 156 z 2013 r. w następstwie administracyjnego zakończenia sporu, a po drugie, na toczące się trzy dodatkowe postępowania w sprawach nr 4 i nr 5482 z 2011 r. oraz nr 244 z 2015 r., dotyczące, odpowiednio, zarzucanych naruszeń popełnionych w dyrekcji finansowej spółki El-Dekheila, czerpania nielegalnych korzyści i prania pieniędzy. Ponadto w dniu 6 stycznia 2017 r. przekazano Radzie memorandum z dnia 5 grudnia 2016 r. sporządzone przez egipską krajową komisję ds. odzyskiwania mienia za granicą (zwaną dalej „KKOMG”). Jednakże treść tego memorandum jest identyczna jak treść memorandum PGO z dnia 9 lutego 2015 r. W odpowiedzi na pytania Sądu z dnia 1 czerwca 2017 r. skarżący przyznali, że zapoznali się z tym dokumentem w dniu 27 stycznia 2017 r., a więc przed przedłużeniem ważności wskazania ich w wykazie na mocy decyzji 2017/496.

ii) W przedmiocie dowodów przedstawionych przez skarżących przed przedłużeniem ważności wskazania ich w wykazie w latach 2015, 2016 i 2017

- 89 Na wstępie należy zauważyć, że w piśmie z dnia 23 grudnia 2014 r. skierowanym do Rady, do którego odwołują się skarżący w ramach zastrzeżenia przedstawionego w pkt 47 powyżej, skarżący wyrazili między innymi obawy, że postępowania karne dotyczące pierwszego skarżącego nie zostały wszczęte w dobrej wierze i na podstawie dowodów, lecz są pozbawione podstaw i wynikają z powodów politycznych. Uzasadnili oni te obawy, odnosząc się do kontekstu, w jakim te postępowania zostały wszczęte, i do analizy tych postępowań dokonanej przez egipski sąd kasacyjny, i uważają, że zwiększa je szereg dokumentów dotyczących, po pierwsze, poszanowania prawa do sprawiedliwego procesu pierwszego skarżącego, a po drugie, poszanowania praworządności w Egipcie w związku z odejściem w lutym 2011 r. ówczesnego prezydenta Arabskiej Republiki Egiptu Mohammeda Hosniego Mubaraka.
- 90 Skarżący załączyli do pisma z dnia 23 grudnia 2014 r. dokumenty potwierdzające te obawy, które zostały załączone do skargi [*poufne*].
- 91 Po pierwsze, chodzi o dwa sprawozdania International Bar Association’s Human Rights Institute (IBAHRI) z listopada 2011 r. i lutego 2014 r. w sprawie sytuacji zawodów prawniczych w Egipcie. Sprawozdanie IBAHRI z 2011 r., zatytułowane „Justice at a Crossroads: the Legal profession and the Rule of Law in the New Egypt”, zostało sporządzone w następstwie badania prowadzonego przez tę organizację pozarządową w Egipcie w czerwcu 2011 r. Jego przedmiotem było z jednej strony zbadanie ewentualnych trudności napotykanych przez adwokatów w tym państwie w dziedzinie poszanowania praworządności i praw podstawowych przed wydarzeniami z 2011 r. i w okresie bezpośrednio po nich, a z drugiej strony wydanie zaleceń w celu zapewnienia zgodności z tymi zasadami. Sprawozdanie IBAHRI z 2014 r., zatytułowane „Separating Law and Politics: Challenges to the Independence of Judges and Prosecutors in Egypt”, które opiera się na ankiecie przeprowadzanej w Egipcie od czerwca do listopada 2013 r., ma natomiast na celu monitorowanie zaleceń ze sprawozdania IBAHRI z 2011 r. i skupia się szczególnie na przeszkodach ku niezawisłości sądownictwa w Egipcie.
- 92 Po drugie, skarżący przedstawili sprawozdanie D., współnika kancelarii adwokackiej z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie, z dnia 27 lipca 2011 r. oraz sprawozdanie M., adwokata w Genewie, z dnia 4 lutego 2013 r., dotyczące szeregu postępowań karnych wobec pierwszego skarżącego. Z powyższych sprawozdań wynika, że D. oraz M. zostali upoważnieni, w charakterze obserwatorów,

przez przedstawicieli prawnych pierwszego skarżącego w Egipcie do oceny przestrzegania prawa do rzetelnego procesu sądowego skarżącego w postępowaniach karnych, które toczyły się przeciwko niemu w Egipcie.

- 93 Jeśli chodzi o sprawozdanie D., dotyczy ono śledztw prokuratora generalnego Arabskiej Republiki Egiptu (zwanego dalej „egipskim prokuratorem generalnym”) i rozpraw, które odbyły się w dniach 7–12 maja i 11–15 czerwca 2011 r. w ramach pierwszego postępowania karnego dotyczącego skarżącego, które, jak wynika z akt sprawy, jest postępowaniem nr 107 z 2011 r. w dokumentach przekazanych przez władze egipskie. Według informacji zawartych w tym sprawozdaniu byłemu ministrowi przemysłu, urzędnikowi wysokiego szczebla w ministerstwie przemysłu i pierwszemu skarżącemu zarzuca się, że zawarli znowę w celu umożliwienia skarżącemu uzyskania koncesji energetycznych dla dwóch przedsiębiorstw z jego grupy z naruszeniem przepisów regulujących publiczne procedury udzielania tych koncesji w sektorze stalowym.
- 94 Treść sprawozdania D. opiera się na analizie materiałów oskarżenia, do których autor sprawozdania miał dostęp, oraz na bezpośrednich obserwacjach podczas różnych rozpraw, w których uczestniczył. Sprawozdanie to zawiera opis dowodów znajdujących się w materiałach oskarżenia w postaci wynikającej z aktu oskarżenia wniesionego do sądu karnego w dniu 28 lutego 2011 r., protokołów rozpraw, w szczególności protokołów przesłuchania świadków, oraz krytyczną analizę dowodów obciążających zebranych przez oskarżyciela.
- 95 W swoim sprawozdaniu D. krytykuje, po pierwsze, pośpiech, z jakim jego zdaniem władze egipskie rozpatrywały rzeczoną sprawę, a po drugie, warunki, w jakich odbywały się rozprawy, w których uczestniczył, będące jego zdaniem źródłem naruszeń zasady domniemania niewinności oraz prawa do obrony pierwszego skarżącego. W efekcie tych uwag D. stwierdza w sprawozdaniu, iż „ze sposobu, w jaki sąd karny prowadził rozprawy, można wywieść obawy, że nie wyda on prawidłowego rozstrzygnięcia w tej sprawie [i] że pod presją [opinii publicznej] czuł się zobowiązany do [skazania oskarżonych, pozostawiając egipskiemu sądowi kasacyjnemu uchylenie wyroku]”.
- 96 Jeśli chodzi o sprawozdanie M., dotyczy ono rozpraw, które odbyły się w 2012 r. w ramach dwóch postępowań karnych przeciwko pierwszemu skarżącemu: pierwsze dotyczyło, zgodnie z treścią sprawozdania, zarzutów bezprawnego nabycia akcji spółki El-Dekheila, a drugie – zarzucanych czynów prania pieniędzy związanych z tymi zarzutami, które odpowiadają, w świetle akt sprawy, sprawom nr 38 i nr 291 z 2011 r. w dokumentach przekazanych przez władze egipskie.
- 97 Ocena dokonana przez M. w jego sprawozdaniu opiera się, po pierwsze, na raportach sporządzonych przez A., egipskiego adwokata upoważnionego do uczestniczenia w rozprawach z ramienia M., gdyż M. wskazał, że na początku zdecydował się nie uczestniczyć w rozprawach osobiście ze względu na „wysokie zagrożenie dla bezpieczeństwa osobistego [w związku] z wydarzeniami odbywającymi się przed pałacem sprawiedliwości” „przez cały czas trwania procesu [pierwszego skarżącego]”, oraz po drugie, na jego bezpośredniej obserwacji jednej z rozpraw w sprawie nr 38 z 2011 r.
- 98 Sprawozdanie M. zawiera w części pierwszej opis sali rozpraw według jego własnych obserwacji, a w części drugiej analizę różnych zagadnień, które określił on w sprawozdaniach A. jako potencjalne naruszenia praw podstawowych, a mianowicie obecność metalowej klatki do przetrzymywania osób oskarżonych, obecność strażników w sali rozpraw, problemy z przesłuchaniem, niewystarczająco bezstronne podejście sądu karnego i problemy wynikające z relacji medialnych. W świetle tych uwag stwierdził on, że „w odniesieniu do międzynarodowych norm w dziedzinie praw podstawowych prawa [pierwszego skarżącego] mogły zostać naruszone, w szczególności prawo do rzetelnego procesu sądowego”. Ponadto „[z]arówno w przypadku postępowania w sprawie czerpania nielegalnych korzyści, jak i w sprawie prania pieniędzy istnieje zatem znaczne ryzyko [wydania] wyroków skazujących [prawnie] wadliwych”.

- 99 Po trzecie, skarżący powołali się wobec Rady na trzy wyroki egipskiego sądu kasacyjnego, odpowiednio, z dnia 2 grudnia 2012 r., 12 maja 2013 r. i 14 grudnia 2013 r. W wyrokach tych egipski sąd kasacyjny, po pierwsze, uchylił wyroki wydane w pierwszej instancji, w których w każdej z rozpatrywanych spraw stwierdzono odpowiedzialność osób oskarżonych, w tym pierwszego skarżącego, i skazano ich na różne kary, w tym grzywny i kary pozbawienia wolności, a po drugie, przekazał sprawy do sądu niższej instancji do ponownego rozpoznania. Jak wynika z dokumentu władz egipskich, o którym mowa w pkt 82 powyżej, rzeczony trzy wyroki zostały wydane w postępowaniu karnym w sprawach, odpowiednio, nr 107 z 2011 r. (bezprawne przyznanie koncesji na energię), nr 291 z 2011 r. (pranie pieniędzy) i nr 38 z 2011 r. (bezprawne nabycie akcji spółki El-Dekheila).
- 100 Po czwarte, skarżący powołali się na wyrok sądu karnego Konfederacji Szwajcarskiej (zwanego dalej „szwajcarskim federalnym sądem karnym”) z dnia 12 grudnia 2012 r. i na dwa wyroki trybunału konstytucyjnego Księstwa Liechtensteinu (zwanego dalej „trybunałem konstytucyjnym Liechtensteinu”) z dnia 28 sierpnia 2012 r. i 30 września 2013 r. Wyroki te dotyczą procedur międzynarodowej pomocy sądowej w następstwie wniosków władz egipskich. W pierwszym z tych wyroków uchylono decyzję władz Szwajcarii w sprawie udzielenia dostępu do akt postępowania karnego przeciwko obywatelom egipskim, w szczególności w sprawie prania pieniędzy.
- 101 W wyroku z dnia 12 grudnia 2012 r. szwajcarski federalny sąd karny na podstawie szeregu informacji dostępnych publicznie w sprawozdaniach organizacji międzynarodowych lub w prasie uznał, że „niezależnie od kwestii poszanowania praw człowieka [w Egipcie] [kraj ten] zmagają się obecnie z niepewną transformacją wewnętrzną charakteryzującą się brakiem równowagi instytucji i [widocznym kwestionowaniem] niezawisłości i poszanowania między władzami [wykonawczą i sędziowską]”. W świetle tych informacji sąd ten uznał, że „istniało zagrożenie [poniesienia przez skarżących] natychmiastowej i nieodwracalnej szkody”.
- 102 W obu wyrokach trybunału konstytucyjnego Liechtensteinu z dnia 28 sierpnia 2012 r. i 30 września 2013 r. uchylono dwa orzeczenia sądowe oddalające apelację spółki pierwszego skarżącego od postanowienia o zamrożeniu jej aktywów z powodu postępowań karnych przeciwko temu skarżącemu w Egipcie. Sąd ten uznał bowiem, że źródła informacji, na których opierała się ta spółka, obejmujące w szczególności sprawozdanie IBAHRI z 2011 r. oraz sprawozdanie M., były wystarczające do uznania, że „[spółka ta wykazała] niebezpieczeństwo naruszenia praw podstawowych [pierwszego skarżącego w Egipcie]”, przy czym wymagane było jedynie wykazanie prawdopodobieństwa tego niebezpieczeństwa.
- 103 Z akt sprawy wynika, że rozpatrywane dokumenty, z wyjątkiem sprawozdania IBAHRI z 2014 r., zostały już przedstawione przez skarżących na poparcie w szczególności zarzutów pierwszego i drugiego skarg w sprawach od T-375/14 do T-378/14, a zatem Rada, która przedstawiła odpowiedź na skargę, w której ustosunkowała się do tychże zarzutów, zapoznała się już przy tej okazji z informacjami.
- 104 W ramach korespondencji z Radą poprzedzającej przedłużenie ważności wskazania skarżących w wykazach w latach 2016 i 2017 skarżący przedstawili kilka dodatkowych informacji dotyczących przestrzegania praw podstawowych w Egipcie.
- 105 Po pierwsze, skarżący załączyli do swojego pisma z dnia 29 lutego 2016 r., skierowanego do Rady, pismo swoich egipskich przedstawicieli prawnych w sprawie różnych postępowań sądowych dotyczących pierwszego skarżącego, wymienionych przez władze egipskie w dokumentach z dnia 2 stycznia 2016 r. W szczególności w trzech z tych postępowań (sprawy nr 4 z 2011 r., nr 274 z 2012 r. i nr 376 z 2013 r.) wspomniani przedstawiciele prawni stwierdzili, że nigdy nie zostali poinformowani o istnieniu „formalnych” śledztw, a ich wniosek o udzielenie dostępu do akt został oddalony przez władze egipskie. Ponadto w pismach z dnia 14 marca 2016 r. skarżący, w oparciu o opinię egipskiego prawnika załączoną do tych pism, stwierdzili, że ich prawo do bycia wysłuchanym nie było przestrzegane przed wydaniem przeciwko nim przez władze egipskie postanowienia o zamrożeniu środków finansowych.

106 Po drugie, w piśmie z dnia 7 marca 2017 r. skarżący zwrócili uwagę Rady na zastosowanie od tego dnia tymczasowego aresztowania wobec pierwszego skarżącego, które stanowi według nich naruszenie gwarancji zapisanych w szczególności w art. 5 EKPC.

iii) W przedmiocie traktowania przez Radę dowodów dostarczonych przez skarżących

107 Z akt sprawy wynika przede wszystkim, że Rada udzieliła odpowiedzi na pismo skarżących z dnia 23 grudnia 2014 r. w piśmie z dnia 24 marca 2015 r. To ostatnie pismo nie zawiera wyraźnego odniesienia do zarzutów skarżących kwestionujących przestrzeganie praw podstawowych w Egipcie, a w szczególności prawa do rzetelnego procesu pierwszego skarżącego, ani do dokumentów wymienionych w pkt 91–102 powyżej na poparcie tych zarzutów. Jednakże Rada odpowiedziała na obawy skarżących dotyczące podstaw postępowań karnych wszczętych wobec pierwszego skarżącego, które były między innymi poparte tymi zarzutami, w następujący sposób: „Rada nie podziela Pańskiego stanowiska, zgodnie z którym okoliczności, w jakich wszczęto ściganie wobec Pańskiego klienta, wskazują, że nie jest ono oparte na żadnym dowodzie, lecz jest umotywowane politycznie” [tłumaczenie nieoficjalne].

108 [*poufne*]

109 Ponadto z akt sprawy nie wynika, że ocena uwag skarżących i dokumentów dokonana przez Radę doprowadziła do kontroli ad hoc u władz egipskich.

110 Z powyższego wynika zatem, że w ramach przeglądu wskazania skarżących w wykazie przed przyjęciem decyzji 2015/486 Rada uznała w sposób dorozumiany, lecz konieczny, iż rzezone uwagi i dokumenty, niezależnie od ich znaczenia i wiarygodności, nie mogły podważyć przedłużenia okresu obowiązywania decyzji 2011/172. W szczególności w świetle memorandum PGO z dnia 9 lutego 2015 r. i wyjaśnień Rady należy uznać, że Rada stwierdziła, iż nie podważały one oceny przestrzegania praw człowieka w Egipcie przeprowadzonej w szczególności na podstawie tego memorandum, a zatem nie wymagały dodatkowej weryfikacji.

111 Jak przedstawiono w pismach z dnia 21 marca 2016 r. i 22 marca 2017 r. skierowanych przez Radę do pierwszego skarżącego, takie stanowisko w odniesieniu do zarzutów skarżących dotyczących naruszenia praworządności i praw podstawowych w Egipcie pozostało niezmienione w chwili przedłużenia ważności wskazania ich w wykazie w latach 2016 i 2017.

112 Po pierwsze bowiem, w piśmie z dnia 21 marca 2016 r. Rada wskazała, że zastrzeżenia skarżących dotyczące sposobu, w jaki władze egipskie prowadziły sprawy dotyczące pierwszego skarżącego, powinny być rozpatrywane w ramach egipskiego systemu prawnego i egipskich procedur. Po drugie, w piśmie z dnia 22 marca 2017 r. Rada stwierdziła, że dokonała oceny uwag pierwszego skarżącego dotyczących poziomu ochrony jego praw podstawowych w postępowaniach sądowych w Egipcie i stwierdziła, że uzasadnione jest dalsze wspieranie wysiłków władz egipskich zmierzających do odzyskania kwot utraconych przez państwo egipskie.

113 W tym względzie należy stwierdzić, że w drodze zastrzeżenia, o którym mowa w pkt 47 powyżej, skarżący podnoszą zasadniczo, iż stanowisko to pokazuje niezrozumienie przez Radę znaczenia dowodów, które zostały jej przedstawione, i wynikających stąd dla niej obowiązków. W ramach pierwszego zarzutu skarżący podnoszą, że błędy te powodują niezgodność z prawem decyzji 2015/486, 2016/411 i 2017/496, ponieważ wszystkie z nich przedłużają obowiązywanie środków ograniczających wynikających z decyzji 2011/172. W ramach drugiego zarzutu skarżący podnoszą, że zaskarżone decyzje, w zakresie, w jakim przedłużają ważność wskazania ich w wykazie, nie są zgodne z obowiązkiem przestrzegania przez Radę praw podstawowych zgodnie z art. 6 TUE w związku z art. 2 i z art. 3 ust. 5 oraz art. 47 i 48 karty. Do Sądu należy więc, w ramach badania tych zarzutów,

rozstrzygnięcie w przedmiocie zasadności stanowiska Rady w przedmiocie informacji, które zostały jej przedstawione przez skarżących, w świetle informacji dotyczących sytuacji w Egipcie, którymi Rada dysponowała.

b) W odniesieniu do zarzutu pierwszego, opartego na niezgodności z prawem decyzji 2015/486, 2016/411 i 2017/496 oraz rozporządzenia nr 270/2011

114 Niniejszy zarzut dzieli się na dwie części, wywodzone, odpowiednio, z niezgodności z prawem decyzji 2015/486, 2016/411 i 2017/496 w zakresie, w jakim te przedłużyły okres obowiązywania art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172, oraz zarzutu niezgodności z prawem art. 2 ust. 1 rozporządzenia nr 270/2011.

1) W przedmiocie pierwszej części zarzutu, wywodzonej z niezgodności z prawem decyzji 2015/486, 2016/411 i 2017/496 w zakresie, w jakim te przedłużyły okres obowiązywania art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172

115 Zdaniem skarżących, nawet jeśli art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172 mógł być oparty na celach określonych w motywie 1 tej decyzji w chwili jej przyjęcia, nie było tak już w dniu przyjęcia decyzji 2015/486 z uwagi na zmianę sytuacji politycznej i prawnej w Egipcie odzwierciedloną w informacjach przekazanych Radzie przed tą datą. Skarżący twierdzą, że decyzja 2015/486 nie może opierać się na celu, jakim jest wspieranie nowych władz egipskich, ze względu, po pierwsze, na fakt, że władze te zostały usunięte po przyjęciu decyzji 2011/172, po drugie, na brak stabilności sytuacji politycznej w Egipcie charakteryzujący się naruszaniem praw podstawowych i zasad praworządności, i po trzecie, na fakt, że Rada otrzymała za ich pośrednictwem informacje wskazujące, że władze Egiptu nie gwarantowały sprawiedliwego, bezstronnego i niezależnego procesu sądowego pierwszego skarżącego ani poszanowania w stosunku do niego praworządności. W drugim piśmie dostosowującym skargę skarżący twierdzą również, że informacje, które zostały przedstawione w celu wykazania braku podstawy prawnej art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172, wskazują również na nieproporcjonalny charakter tych przepisów w stosunku do celów realizowanych przez Radę.

116 Rada kwestionuje możliwość podniesienia przez skarżących zarzutu niezgodności z prawem art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172 i art. 2 ust. 1 rozporządzenia nr 270/2011, które jej zdaniem mogą natomiast stanowić przedmiot skargi opartej na art. 263 TFUE. Ponadto Rada stwierdza w sposób ogólny, że argumenty przedstawione przez skarżących w ramach niniejszego zarzutu zostały już oddalone przez Sąd i Trybunał. Ponadto jej zdaniem naruszenie kryteriów umieszczenia w wykazie nie ma znaczenia dla badania adekwatności podstawy prawnej. Rada podnosi również, że różne inne okoliczności powołane przez skarżących w ramach niniejszego zarzutu, a mianowicie zmiany polityczne w Egipcie, sytuacja w zakresie praw podstawowych w tym kraju i zarzucane naruszenie praw podstawowych pierwszego skarżącego, nie mają znaczenia dla oceny zgodności z prawem środków przyjętych w decyzji 2011/172.

117 Tytułem wstępu należy zauważyć, że w ramach omawianej części zarzutu skarżący podnoszą dwa oddzielne zastrzeżenia. Po pierwsze, powołują się na brak podstawy prawnej art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172, której okres obowiązywania został przedłużony decyzjami 2015/486, 2016/411 i 2017/496, ponieważ jej przepisy nie odpowiadają już celom WPZiB. Po drugie, podnoszą w sposób dorozumiany w skardze oraz w pierwszym piśmie dostosowującym skargę, a w sposób wyraźny w drugim piśmie dostosowującym skargę, naruszenie przez Radę zasady proporcjonalności z powodu rażąco niewłaściwego charakteru przedłużenia obowiązywania tych przepisów w świetle rozwoju sytuacji w Egipcie.

i) W przedmiocie zastrzeżenia opartego na braku podstawy prawnej

- 118 Na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem kontrola podstawy prawnej aktu umożliwia sprawdzenie, czy autor aktu jest właściwy i czy w procedurze przyjęcia tego aktu nie wystąpiły nieprawidłowości. Ponadto wybór podstawy prawnej aktu Unii musi opierać się na obiektywnych czynnikach, które mogą zostać poddane kontroli sądowej, do których należą w szczególności cel i treść tego aktu (zob. wyrok z dnia 5 marca 2015 r., Ezz i in./Rada, C-220/14 P, EU:C:2015:147, pkt 42 i przytoczone tam orzecznictwo; postanowienie z dnia 15 lutego 2016 r., Ezz i in./Rada, T-279/13, niepublikowane, EU:T:2016:78, pkt 47).
- 119 W ramach niniejszego zastrzeżenia skarżący kwestionują zastosowanie w niniejszej sprawie rozumowania przedstawionego przez Sąd w pkt 47 postanowienia z dnia 15 lutego 2016 r., Ezz i in./Rada (T-279/13, niepublikowanego, EU:T:2016:78), który orzekł, że „zmiany społeczne i prawne” zasze od czasu ich pierwotnego umieszczenia w wykazie, na które skarżący powoływali się w ramach zastrzeżenia dotyczącego również braku podstawy prawnej, nie mogą mieć wpływu na słuszność uzasadnienia zaskarżonych decyzji i nie mogły zostać poddane analizie w ramach kontroli wyboru podstawy prawnej tych aktów.
- 120 Jak bowiem zdaniem skarżących wynika z orzecznictwa, gdy cel i treść aktu opierają się na określonym kontekście społecznym i prawnym, kontrola podstawy prawnej aktu musi obejmować badanie zmian tego kontekstu.
- 121 Należy jednak stwierdzić, że krytykowane przez skarżących rozumowanie Sądu ma zastosowanie w niniejszej sprawie.
- 122 W tym względzie należy przypomnieć, że – jak orzekł Sąd w wyroku z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada (T-256/11, EU:T:2014:93, pkt 44) – jeżeli chodzi o decyzję 2011/172, wystarczy, aby akt ten służył realizacji celów związanych z celami wymienionymi w art. 21 TUE, aby można było uznać go za związany z WPZiB. Ponadto, jak orzekł Trybunał, z uwagi na szeroki zakres celów WPZiB, takich jak wyrażone w art. 3 ust. 5 i w art. 21 TUE oraz w postanowieniach szczególnych dotyczących WPZiB, w szczególności w art. 23 i 24 TUE, podważenie zasadności tego aktu w świetle celów przedstawionych w art. 21 TUE nie może dowodzić braku podstawy prawnej tego aktu (zob. podobnie wyrok z dnia 5 marca 2015 r., Ezz i in./Rada, C-220/14 P, EU:C:2015:147, pkt 46).
- 123 To samo rozumowanie ma zastosowanie w kontekście decyzji 2015/486, 2016/411 i 2017/496, które jedynie przedłużyły okres obowiązywania decyzji 2011/172 i wpisują się w ramy tej samej polityki mającej na celu – jak wskazuje motyw 1 tej ostatniej decyzji – wspieranie procesu stabilizacji politycznej i gospodarczej w Egipcie, z poszanowaniem praworządności i praw podstawowych.
- 124 Nawet przy założeniu, że sytuacja w Egipcie, w świetle której Rada przyjęła decyzję 2011/172, zmieniła się – w tym w kierunku odwrotnym niż proces demokratyzacji, który wspierała polityka leżąca u podstaw tej decyzji – okoliczność ta nie może w żadnym razie mieć wpływu na zakres kompetencji tej instytucji w zakresie przedłużenia okresu obowiązywania tej decyzji na podstawie art. 29 TFUE. Niezależnie bowiem od tej okoliczności cele realizowane przez decyzje 2015/486, 2016/411 i 2017/496 oraz przepisy, których ważność one przedłużyły, nadal należą do zakresu dziedziny WPZiB, co wystarczy, aby w niniejszej sprawie oddalić zastrzeżenie skarżących (zob. podobnie wyrok z dnia 14 czerwca 2016 r., Parlament/Rada, C-263/14, EU:C:2016:435, pkt 45–54).
- 125 Orzecznictwo przytoczone przez skarżących nie może podważyć tych względów.
- 126 W pierwszej kolejności, co się tyczy wyroku z dnia 8 czerwca 2010 r., Vodafone i in. (C-58/08, EU:C:2010:321), wystarczy zauważyć, że Trybunał zbadał w nim nie to, czy postanowienie traktatu UE wchodzące w zakres WPZiB stanowi właściwą podstawę prawną, ale czy miało to miejsce w przypadku art. 95 ust. 1 WE (obecnie art. 114 ust. 1 TFUE), co wymaga zbadania ogólnego kontekstu

i szczególnych okoliczności dziedziny zharmonizowanej aktem przyjętym na tej podstawie w postaci, w jakiej czynniki te istniały w chwili przyjęcia aktu (zob. podobnie wyrok z dnia 8 czerwca 2010 r., Vodafone i in., C-58/08, EU:C:2010:321, pkt 32–35, 39–47). Przedstawione w tym wyroku rozumowanie Trybunału nie ma zatem zastosowania w niniejszej sprawie.

127 Co się tyczy w drugiej kolejności pkt 191–193 wyroku z dnia 11 lipca 2007 r., Sison/Rada (T-47/03, niepublikowanego, EU:T:2007:207), punkty te odnoszą się do badania przez Sąd zarzutu opartego na braku uzasadnienia, a nie zarzutu opartego na braku podstawy prawnej. Tym samym nie są one istotne.

128 W trzeciej kolejności, odnosząc się do pkt 110 wyroku z dnia 22 kwietnia 2015 r., Tomana i in./Rada i Komisja (T-190/12, EU:T:2015:222), należy stwierdzić, że punkt ten należy odczytywać w kontekście rozumowania Sądu, którego jest on elementem. W rozumowaniu tym Sąd dążył nie do sprawdzenia zasadności ocen sformułowanych przez Radę na temat rozwoju sytuacji w Zimbabwe i potrzeby utrzymania środków ograniczających przyjętych w związku z jej rozwojem, ale tylko do sprawdzenia, czy za pomocą tych środków Rada zamierzała realizować cele WPZiB (zob. podobnie wyrok z dnia 22 kwietnia 2015 r., Tomana i in./Rada i Komisja, T-190/12, EU:T:2015:222, pkt 93–111).

129 Zastrzeżenie oparte na braku podstawy prawnej należy zatem oddalić.

ii) W przedmiocie zastrzeżenia opartego na naruszeniu zasady proporcjonalności

130 Na wstępie należy przypomnieć, że ogólnie rzecz biorąc, Rada dysponuje szerokim zakresem uznania przy przyjmowaniu aktów w ramach WPZiB, która stanowi dziedzinę wymagającą od niej dokonywania rozstrzygnięć o charakterze politycznym, ekonomicznym i społecznym, w ramach których Rada musi dokonywać złożonych ocen (zob. podobnie wyrok z dnia 28 listopada 2013 r., Rada/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, pkt 120 i przytoczone tam orzecznictwo). Orzecznictwo przyznaje Radzie szeroki zakres uznania również w odniesieniu do określania ogólnych kryteriów wyznaczających krąg osób, które mogą zostać objęte środkami ograniczającymi, w świetle celów, na których środki te się opierają (zob. podobnie wyroki: z dnia 21 kwietnia 2015 r., Anbouba/Rada, C-605/13 P, EU:C:2015:248, pkt 41; z dnia 30 czerwca 2016 r., Al Matri/Rada, T-545/13, niepublikowany, EU:T:2016:376, pkt 48). W związku z tym należy przyznać Radzie taki sam zakres uznania w odniesieniu do przedłużenia stosowania tych kryteriów.

131 I tak, nie jest zadaniem Sądu wypowiedanie się w ramach niniejszej skargi na temat zasadności polityki wspierania przez Radę procesu stabilizacji politycznej w Egipcie, o której to polityce mowa w motywie 1 decyzji 2011/172 i do której to polityki należy ta ostatnia decyzja i decyzje następane.

132 Ponadto do Sądu nie należy zastąpienie własną oceną oceny Rady na temat kontekstu geograficznego czy politycznego, do którego odnosi się decyzja 2011/172, ani wypowiedanie się na temat potrzeby jej przedłużenia w tym kontekście. Zadaniem Sądu jest jedynie zbadanie, czy w ramach oceny tej potrzeby Rada nie uwzględniła w oczywisty sposób ciężaru i wagi informacji dotyczących kontekstu politycznego i prawnego w Egipcie, na które powoływali się skarżący, w świetle pozostałych posiadanych informacji i celów tej decyzji.

133 W świetle tych właśnie rozważań należy zbadać różne argumenty skarżących na poparcie niniejszego zarzutu.

– W przedmiocie pierwszego argumentu, dotyczącego usunięcia „nowych władz egipskich” wspieranych przez Radę

134 Na wstępie argument skarżących, zgodnie z którym decyzja 2011/172 nie może już być uważana za mieszczącą się w ramach „polityki wspierania nowych władz egipskich”, jak stwierdzono w pkt 44 wyroku z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada (T-256/11, EU:T:2014:93), ze względu na usunięcie tych władz, opiera się na błędnych przesłankach.

135 Po pierwsze bowiem, w świetle celu decyzji 2011/172, przypomnianego w pkt 64 powyżej, środki ograniczające wprowadzone w tym zakresie powinny zasadniczo zostać utrzymane do czasu zakończenia postępowań sądowych w Egipcie w celu zachowania ich skuteczności (effet utile). W związku z tym utrzymania tych środków nie można uzależniać od kolejnych zmian rządu w ramach procesu przemian politycznych w związku z odejściem prezydenta Mubaraka w lutym 2011 r.

136 Po drugie, jak wynika z pkt 44 wyroku z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada (T-256/11, EU:T:2014:93), słowami „polityka wspierania nowych władz egipskich” Sąd chciał określić „politykę wsparcia na rzecz pokojowego i spokojnego procesu przejścia do demokratycznych rządów cywilnych w Egipcie opartych na praworządności, przy pełnym poszanowaniu praw człowieka i podstawowych wolności”, o której to polityce mowa w motywie 1 decyzji 2011/172. Prawdą jest, że jak wynika w szczególności z raportu IBAHRI z 2014 r., prezydent republiki wybrany w Egipcie w czerwcu 2012 r. w ramach procesu przemian demokratycznych, Muhammad Mursi, został usunięty ze stanowiska w czerwcu 2013 r. Jednakże, wbrew stanowisku skarżących, treść tego motywu nie sugeruje, że polityka wspierania tego procesu była ograniczona do wsparcia rządu utworzonego przez tego przywódcę, który był pierwszym rządem cywilnym wybranym w wyborach po odejściu prezydenta Mubaraka w 2011 r. W każdym razie, jak wskazano w pkt 131 powyżej, nie jest zadaniem Sądu orzekanie w przedmiocie tego, czy ta polityka wsparcia zachowała swoje znaczenie po zakończeniu sprawowania funkcji przez prezydenta Mursiego.

137 Powyższe rozważania nie mogą oczywiście zostać podważone [*poufne*]. Wystarczy bowiem przypomnieć, że jak wskazano w pkt 135 powyżej, środki te powinny, w celu zachowania ich skuteczności (effet utile), zostać zasadniczo utrzymane do czasu zakończenia postępowań sądowych w tym kraju.

138 Argument dotyczący usunięcia „nowych władz” egipskich należy zatem oddalić.

– W przedmiocie drugiego argumentu, opartego na zagrożeniach wynikających z niestabilności sytuacji politycznej w Egipcie i zarzucanego naruszenia praworządności i praw podstawowych

139 Na wstępie należy zaznaczyć, że jak twierdzą skarżący, przedstawione przez nich dowody, w tym dowody wynikające ze sprawozdań IBAHRI, wskazują na dużą niestabilność polityczną i instytucjonalną w Egipcie w związku z odejściem prezydenta Mubaraka w dniu 11 lutego 2011 r., która to niestabilność, jak wynika z odpowiedzi skarżących na pytania Sądu z dnia 1 czerwca 2017 r., trwała aż do momentu przyjęcia nowej konstytucji w styczniu 2014 r. i wyboru Abda al-Fattaha as-Sisiego na stanowisko prezydenta republiki kilka miesięcy później. Z dokumentów tych wynika również, że kontekst polityczny w tym okresie charakteryzował się znacznymi napięciami między władzami a przeciwnikami politycznymi, co spowodowało szereg ofiar śmiertelnych.

140 Co się tyczy kontekstu prawnego, omawiane dokumenty wskazują, że napięcia polityczne określone w pkt 139 powyżej doprowadziły w szczególności do represyjnej polityki ścigania karnego członków opozycji politycznej, która to polityka cechowała się niewystarczającym poziomem ochrony praw podstawowych. Dokumenty wskazują również na powtarzające się ingerencje lub próby ingerencji władzy wykonawczej w prerogatywy organów sądowych, przynajmniej w trakcie kadencji prezydenta Mursiego. Ponadto dokumenty te odzwierciedlają intensywną mediatyzację postępowań karnych

przeciwko byłym przywódcom i ich krewnym, a zwłaszcza Mubarakowi i pierwszemu skarżącemu, oraz naciski opinii publicznej pragnącej pociągnięcia tych osób do odpowiedzialności i obawiającej się, czy proces ten nie zostanie zakłócony przez niewłaściwe funkcjonowanie systemu sądownictwa.

- 141 Te same dokumenty zawierają również opis funkcjonowania egipskiego systemu sądownictwa w rozważanym okresie. I tak, dokumenty te opisują cechy tego systemu, które zdaniem autorów osłabiają ochronę praw podstawowych przez egipskie organy sądowe, którą co do zasady zapewniają obowiązujące te organy ramy prawne. Wśród tych cech podano w szczególności przyznane władzy wykonawczej uprawnienia mianowania prokuratorów i wytyczania ścieżki zawodowej sędziów oraz dysfunkcyjny tryb rekrutacji i kształcenia sędziów w dziedzinie między innymi norm międzynarodowych dotyczących praw podstawowych. Do tych cech należy dodać ponadto materialne warunki prowadzenia rozpraw w sprawach karnych, opisane w sprawozdaniach D. i M., z których pewne, jak wydaje się na podstawie wspomnianych sprawozdań, były typowe nie tylko dla opisanych przesłuchań i które zdaniem autorów wskazują, że nie wszystkie gwarancje wynikające z prawa do rzetelnego procesu były zapewnione.
- 142 Ponadto ze wspomnianych dokumentów wynika również, że po pierwsze, w wyroku z dnia 12 grudnia 2012 r. szwajcarski federalny sąd karny oparł się na dowodach dotyczących niestabilności politycznej w Egipcie w 2012 r. oraz na dowodach ingerencji władzy wykonawczej w sprawy sądowe, stwierdzonych w oparciu o różne źródła publiczne, a po drugie, że w wyrokach z dnia 28 sierpnia 2012 r. i 30 września 2013 r. trybunał konstytucyjny Liechtensteinu uznał, iż informacje zawarte w sprawozdaniu IBAHRI z 2011 r. dotyczące egipskiego wymiaru sprawiedliwości oraz informacje ze sprawozdania M. mogły wskazywać na ryzyko naruszenia praw podstawowych pierwszego skarżącego w Egipcie.
- 143 Jednak nawet przy założeniu, że wszystkie okoliczności przedstawione w omawianych dokumentach można uznać za udowodnione, okoliczności te nie mogą w żadnym razie wykazać, że przedłużenie w drodze decyzji 2015/486 obowiązywania decyzji 2011/172 było oczywiście sprzeczne z celami, o których mowa w motywie 1 tej ostatniej decyzji.
- 144 W pierwszej kolejności okoliczności te nie pozwalają na sformułowanie wniosku, że niestabilność polityczna i instytucjonalna cechująca sytuację polityczną w Egipcie w latach 2011–2014 mogłyby zagrozić zdolności egipskiego systemu sądowego do zapewnienia poszanowania praworządności i praw podstawowych, a zatem zamrożenie aktywów ustanowione decyzją 2011/172 w ramach polityki mającej na celu w szczególności przestrzeganie tych zasad było rażąco nieodpowiednie.
- 145 Wprawdzie z omawianych dokumentów wynika, że niestabilność polityczna i instytucjonalna w Egipcie mogła stanowić czynnik niepewności, w szczególności w 2012 r., w zakresie ryzyka ingerencji władzy wykonawczej w toczące się sprawy, na tyle, by uzasadnić z punktu widzenia sądu europejskiego uchylenie środków pomocy prawnej.
- 146 Niemniej jednak niestabilność ta nie może być wystarczającym uzasadnieniem odstąpienia przez Radę od przedłużenia okresu obowiązywania decyzji 2011/172 w świetle dowodów, którymi Rada dysponowała w dniu wydania decyzji 2015/486. W istocie bowiem, na początku, [*poufne*]. Następnie żaden z dowodów przedstawionych przez skarżących nie wskazuje na to, że owa niestabilność miała wpływ na postępowania karne w Egipcie przeciwko osobom, o których mowa w decyzji 2011/172. Wreszcie, w chwili przyjmowania decyzji 2015/486, 2016/411 i 2017/496 Rada dysponowała zaktualizowanymi informacjami o stanie rzeczonych postępowań karnych (zob. pkt 87 i 88 powyżej) przeciwko osobom wskazanym w załączniku do decyzji 2011/172, który nie odzwierciedlał takiego wpływu, a procedury te wydawały się przebiegać normalnie, a nawet w niektórych przypadkach doprowadziły do umorzenia sprawy z braku dowodów lub uchylenia wyroków skazujących wydanych wobec tych osób przez egipski sąd kasacyjny.

- 147 Ponadto nie można wyciągnąć przeciwnych wniosków z zarzucanych naruszeń praw podstawowych, które zostały popełnione w Egipcie w danym okresie, w kontekście starć między władzami i demonstrantami, w tym przeciwnikami politycznymi, oraz z represyjnej polityki karnej wobec tych ostatnich. Z dowodów przedstawionych przez skarżących nie wynika bowiem, że te naruszenia, nawet gdyby przyjąć je za udowodnione, mogłyby mieć wpływ na postępowania karne dotyczące osób podejrzewanych o sprzeniewierzenie środków publicznych, w odniesieniu do których przyjęto decyzję 2011/172. W odniesieniu do informacji dotyczących tych postępowań karnych należy stwierdzić, że chociaż wskazują one na to, iż przebieg niektórych z nich mógł podlegać presji opinii publicznej, to nie można na tej podstawie wnioskować istnienia ryzyka, że we wszystkich tych postępowaniach dopuszczano się systematycznie naruszeń prawa do rzetelnego procesu i do domniemania niewinności.
- 148 Wniosków tych nie podważają informacje związane z funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości wynikające w szczególności ze sprawozdań IBAHRI, D. i M. Sprawozdania te wykazują wprawdzie niedociągnięcia w ochronie niezależności organów sądowych w przepisach egipskich i dysfunkcje praktyczne mogące osłabić wdrażanie w sposób konkretny poszanowania praw podstawowych w ramach tego systemu, jednak nie wskazują na to, że okoliczności te systematycznie zagrażają zdolności egipskich organów sądowych do zapewnienia poszanowania praworządności i praw podstawowych w postępowaniach karnych takich jak te, na których Rada oparła się w decyzji 2011/172.
- 149 Wniosków tych nie podważają również wyrok szwajcarskiego federalnego sądu karnego z dnia 12 grudnia 2012 r. ani wyroki trybunału konstytucyjnego Liechtensteinu z dnia 28 sierpnia 2012 r. i 30 września 2013 r., na które powołują się skarżący. Nawet bowiem przy założeniu, że środki sądowe, które zostały uchylone przez te sądy, są porównywalne ze środkami przyjętymi w ramach decyzji 2011/172, z wyroków tych wynika w każdym razie, że zostały one wydane w świetle okoliczności faktycznych i prawnych odmiennych od tych, które są istotne w ramach niniejszego zarzutu. Po pierwsze bowiem, należy zauważyć, że w wyrokach tych sądy wypowiedziały się w świetle okoliczności, które mogły zostać wzięte pod uwagę, odpowiednio, w 2012 r. i w 2013 r., a nie w świetle okoliczności, które wystąpiły później. Po drugie, uchylone środki nie stanowiły systemu środków, lecz środki indywidualne, i do zakończenia ich stosowania nie było konieczne, jak w niniejszym przypadku, wykazanie ryzyka systematycznego naruszania praw podstawowych w ramach wymiaru sprawiedliwości w Egipcie.
- 150 Wreszcie, przedstawione przez skarżących w 2016 i 2017 r. dokumenty uzupełniające dotyczące ogólnego stanu praworządności i praw podstawowych nie uzasadniają odmiennej analizy w odniesieniu do decyzji 2016/411 i decyzji 2017/496.
- 151 Po pierwsze, oświadczenia złożone w imieniu Unii między 2011 r. i 2016 r., na które powołują się skarżący w pierwszym piśmie dostosowującym skargę, nie dotyczą postępowań sądowych, na których Rada oparła się w decyzji 2011/172. Ponadto fakt, iż władze Unii wyrażają obawy dotyczące naruszeń praw podstawowych i praworządności popełnionych w Egipcie lub wzywają władze Egiptu do powstrzymania się od takich naruszeń, w tym w kontekście wymiaru sprawiedliwości, nie sprzeciwia się sam w sobie udzielaniu przez Radę pomocy tym samym władzom w konkretnych postępowaniach sądowych. W szczególności należy zaznaczyć, że w ramach polityki mającej na celu zwłaszcza przestrzeganie praworządności i praw podstawowych w Egipcie pomoc władzom egipskim w zwalczaniu sprzeniewierzenia środków publicznych nie stoi w sprzeczności z wyrażaniem przez te same władze obaw i apeli o przestrzeganie tych zasad, lecz, przeciwnie, stanowi ich uzupełnienie.
- 152 Po drugie, jeśli chodzi o sprawozdanie międzynarodowej komisji prawników z września 2016 r., zatytułowane „Egypt’s judiciary: A Tool of Repression, Lack of Effective Guarantee of Independence and Accountability”, z żadnego dokumentu zawartego w aktach sprawy nie wynika, że skarżący przedstawili to sprawozdanie Radzie przed przyjęciem decyzji 2017/496. Nie można zatem zarzucać Radzie, że przy ustalaniu, czy przedłużenie okresu obowiązywania decyzji 2011/172 było zgodne z celami polityki, w której ramy się wpisuje, nie wzięła pod uwagę danych zawartych w tym

sprawozdaniu. Poza tym informacje te są co prawda zbieżne z tymi zawartymi w sprawozdaniach IBAHRI w odniesieniu do funkcjonowania egipskiego systemu sądownictwa, w tym w odniesieniu do okresu następującego po okresie objętym tymi sprawozdaniami, jednakże nie dotyczą one postępowań karnych, na których opierała się Rada, i nie wskazują na to, że zdolność tego systemu sądowego do egzekwowania poszanowania praw podstawowych jest stale zagrożona w tego rodzaju postępowaniach.

- 153 W drugiej kolejności informacje przedstawione przez skarżących nie wykazują, że Rada popełniła oczywisty błąd w ocenie, uznając, że dysponowała wystarczającymi informacjami, aby uznać za uzasadnione kontynuowanie współpracy z władzami Egiptu podjętej w ramach decyzji 2011/172 bez potrzeby przeprowadzania przez nią dodatkowych weryfikacji.
- 154 Skarżący nie wykazali bowiem, że dokonując takiej oceny, Rada w sposób dorozumiany, lecz konieczny dokonała oczywiście błędnego wyważenia różnych czynników istotnych dla kontynuowania tej współpracy, które wymagało w szczególności uwzględnienia, po pierwsze, celu tej współpracy, a po drugie, celów polityki, w której ramy się ona wpisuje, a mianowicie wsparcia w procesie stabilizacji politycznej i gospodarczej w Egipcie przy poszanowaniu praworządności i praw podstawowych.
- 155 W tym względzie w zakresie, w jakim system środków ograniczających ustanowiony decyzją 2011/172 ma jedynie na celu ułatwienie stwierdzenia przez organy egipskie popełnionego sprzeniewierzenia środków publicznych oraz zachowanie możliwości odzyskania przez te organy sprzeniewierzonych środków, nie można wykluczyć, że utrzymanie tego systemu nadal pozostaje istotne, w tym w przypadku zmian politycznych i sądowych niekorzystnych dla postępów demokracji, dla praworządności lub przestrzegania praw podstawowych. Tym samym do Rady należało dokonanie oceny, czy w świetle informacji, którymi dysponowała, mogła ona racjonalnie uznać, że kontynuacja pomocy władzom egipskim w zwalczaniu sprzeniewierzenia środków publicznych była również w tym kontekście odpowiednim środkiem wspierania celów stabilności politycznej oraz poszanowania praworządności w tym kraju.
- 156 Tymczasem, po pierwsze, jak zostało to już stwierdzone w pkt 144–152 powyżej, informacje dostarczone przez skarżących same w sobie nie pozwalały na stwierdzenie, że zdolność egipskich organów sądowych do zapewnienia poszanowania praworządności i praw podstawowych w postępowaniach sądowych, na których opiera się decyzja 2011/172, była na pewno zagrożona przez rzeczone zmiany polityczne i prawne.
- 157 Po drugie, Rada mogła uwzględnić istnienie gwarancji oferowanych przez egipskie przepisy. W szczególności, jak wynika ze sprawozdań IBAHRI, z jednej strony Egipt jest stroną Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, a także regionalnych instrumentów prawa międzynarodowego dotyczących ochrony praw podstawowych, a z drugiej strony niezależność władzy sądowniczej jest gwarantowana przez konstytucję egipską, zaś ponadto dzięki nowej konstytucji przyjętej w lutym 2014 r. został osiągnięty postęp w tej dziedzinie. Poza tym ze wskazówek zawartych w memorandum PGO z dnia 9 lutego 2015 r., o których mowa w pkt 86 powyżej, dotyczących środków odwoławczych oferowanych w egipskim postępowaniu karnym osobom wskazanym w decyzji 2011/172, wynika, że postępowania te toczyły się w ramach systemu prawnego oferującego gwarancje skutecznej ochrony sądowej odnośnych osób. Zresztą, jak podkreślono w pkt 146 powyżej, z aktualnego stanu rzeczonych postępowań karnych przedstawionego również przez władze egipskie w celu przyjęcia decyzji 2015/486, 2016/411 i 2017/496 wynika, że niektóre osoby wskazane w załączniku do decyzji 2011/172 uzyskały uchylene wyroków skazujących.
- 158 W tym względzie, w szczególności w odniesieniu do memorandum PGO z dnia 9 lutego 2015 r., skarżący nie mogą podnosić jego niedopuszczalności w ramach niniejszego zarzutu w zakresie, w jakim zarzut ten zmierza do stwierdzenia nieważności decyzji 2015/486, ponieważ jest bezsporne, że Rada mogła oprzeć się na treści owego memorandum w celu przyjęcia tej decyzji. Ponadto, jak stwierdzono w pkt 88 powyżej, treść tego memorandum została powtórzona w memorandum NCRAA z dnia 5 grudnia 2016 r., które zostało przekazane skarżącym przed wydaniem decyzji 2017/496.

Ponadto w swej odpowiedzi na piśmie z dnia 21 kwietnia 2017 r. na środek organizacji postępowania Rada dołączyła te memoranda do akt sprawy. Skarżący byli zatem w stanie przedstawić uwagi na temat treści tego dokumentu, zwłaszcza w odpowiedzi na piśmie z dnia 1 czerwca 2017 r. na pytania Sądu oraz podczas rozprawy.

159 Ponadto, jak podkreślono w pkt 151 powyżej, okoliczność, że Rada udziela pomocy władzom egipskim w walce ze sprzeniewieraniem środków publicznych, nie stoi w sprzeczności z wyrażeniem obaw i wezwań przez organy Unii w odniesieniu do ewentualnych naruszeń praw podstawowych i praworządności popełnianych w Egipcie.

160 Zatem Rada nie popełniła oczywistego błędu w ocenie, uznając, że dysponowała wystarczającymi informacjami na temat sytuacji politycznej i prawnej w Egipcie, aby kontynuować współpracę z władzami Egiptu podjętą w ramach decyzji 2011/172, a informacje dostarczone przez skarżących nie uzasadniały dalszej weryfikacji przed przedłużeniem obowiązywania tej decyzji.

– W przedmiocie trzeciego argumentu, dotyczącego ryzyka braku przestrzegania prawa do rzetelnego procesu sądowego pierwszego skarżącego w ramach postępowań karnych przeciwko niemu w Egipcie

161 W odniesieniu do tego argumentu należy stwierdzić, że nawet przy założeniu, iż informacje przedstawione przez skarżących wskazują na ryzyko, że władze Egiptu nie gwarantują pierwszemu skarżącemu przestrzegania prawa do rzetelnego procesu sądowego, okoliczność ta mogłaby jedynie mieć ewentualnie wpływ na zgodność z prawem przedłużenia ważności wskazania skarżących w wykazie ujętym w załączniku do decyzji 2011/172. Natomiast nie ma ona wpływu na zgodność z prawem przedłużenia zamrożenia środków przewidzianego w art. 1 ust. 1 tej decyzji.

162 Kryteria wymienione w art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172 przewidują bowiem w sposób generalny i abstrakcyjny wskazanie w wykazie osób odpowiedzialnych za sprzeniewierzenie egipskich środków publicznych oraz osób z nimi powiązanych. Kryteria te nie wymagają istnienia związku między wskazaniem tych osób a konkretnymi postępowaniami karnymi prowadzonymi przeciwko pierwszemu skarżącemu.

163 Ponadto ryzyko naruszenia prawa do rzetelnego procesu pierwszego skarżącego nie może samo w sobie stanowić poszlaki wskazującej na systematyczne naruszenia tego prawa, mogące mieć wpływ na prawa wszystkich osób wskazanych w wykazie ujętym w załączniku do decyzji 2011/172.

164 W związku z tym niniejszy argument jest bezskuteczny w zakresie, w jakim stanowi poparcie zarzutu niezgodności z prawem art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172, której okres obowiązywania został przedłużony decyzją 2015/486. Argument ten może mieć znaczenie jedynie w ramach zarzutu drugiego, dotyczącego naruszenia przez zaskarżone decyzje obowiązku poszanowania praw podstawowych. Należy zatem zbadać go na tym gruncie.

165 Z powyższego wynika zatem, że skarżący nie udowodnili oczywiście nieodpowiedniego charakteru przedłużenia, zgodnie z decyzjami 2015/486, 2016/411 i 2017/496, okresu obowiązywania art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172 w świetle sytuacji w Egipcie, a w konsekwencji – naruszenia zasady proporcjonalności. Należy zatem oddalić w całości pierwszą część obecnego zarzutu, bez konieczności badania zarzutu niedopuszczalności podniesionego przez Radę w odpowiedzi na skargę przeciwko zarzutowi niezgodności z prawem, na którym opiera się ta część zarzutu (zob. podobnie wyrok z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, pkt 54 i przytoczone tam orzecznictwo).

2) *W przedmiocie części drugiej zarzutu, dotyczącej braku podstawy prawnej art. 2 ust. 1 rozporządzenia nr 270/2011*

- 166 Skarżący podnoszą brak podstawy prawnej rozporządzenia nr 270/2011, które ich zdaniem nie może opierać się ani na art. 215 ust. 3 TUE wobec braku ważnej decyzji, ani na ust. 2 tego samego artykułu z uwagi na brak związku między nimi i rządem państwa trzeciego.
- 167 W tym względzie wystarczy zauważyć, po pierwsze, że jak wynika z pkt 118–165 powyżej, ów zarzut niezgodności z prawem, w zakresie, w jakim dotyczy art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172, której okres obowiązywania został przedłużony na mocy decyzji 2015/486, 2016/411 i 2017/496, należy oddalić, a po drugie, że Sąd uznał w ramach skarg skarżących w sprawach T-256/11 i T-279/13, że rozporządzenie nr 270/2011 zgodnie z prawem było oparte na art. 215 ust. 2 TFUE, gdyż postanowienie to umożliwia przyjmowanie środków ograniczających wobec jakiegokolwiek osoby, jeśli została ona wskazana w decyzji przyjętej w ramach WPZiB (wyrok z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, pkt 30–33; postanowienie z dnia 15 lutego 2016 r., Ezz i in./Rada, T-279/13, niepublikowane, EU:T:2016:78, pkt 49). Tym samym niniejszy zarzut niezgodności z prawem jest bezzasadny i należy go oddalić bez potrzeby badania jego dopuszczalności.
- 168 Należy zatem oddalić niniejszą część zarzutu i tym samym oddalić pierwszy zarzut w całości.

c) W przedmiocie zarzutu drugiego, dotyczącego naruszenia przez Radę art. 6 TUE w związku z art. 2 i 3 TUE, a także art. 47 i 48 karty

- 169 Zarzut drugi składa się z dwóch części.
- 170 W ramach pierwszej części tego zarzutu skarżący podnoszą, że zgodnie z art. 6 TUE w związku z art. 2 oraz z art. 3 ust. 5 TUE Rada ma obowiązek umacniania praw podstawowych. Twierdzą oni, że Rada, po pierwsze, nie zweryfikowała poszanowania ich praw podstawowych, a po drugie, oparła się na niewzruszalnym domniemaniu, że władze egipskie będą przestrzegać tych praw, wbrew wymogom orzecznictwa (wyroki: z dnia 21 grudnia 2011 r., N.S. i in., C-411/10 i C-493/10, EU:C:2011:865, pkt 105, 106; z dnia 16 października 2014 r., LTTE/Rada, T-208/11 i T-508/11, EU:T:2014:885, pkt 139). Tymczasem skarżący uważają, że ich prawo do rzetelnego procesu sądowego i domniemania niewinności, zapisane w art. 47 i 48 karty, zostało naruszone w postępowaniach sądowych prowadzonych przeciwko nim w Egipcie. W odpowiedzi z dnia 4 października 2017 r. na pytanie Sądu dotyczące skutków dla niniejszej sprawy wyroku z dnia 26 lipca 2017 r., Rada/LTTE (C-599/14 P, EU:C:2017:583), skarżący podnoszą, że wyrok ten potwierdza ich stanowisko.
- 171 Ponadto, jak zostało wskazane w pkt 164 powyżej, z obecnym zarzutem łączy się również argument podniesiony przez skarżących w ramach pierwszej części zarzutu pierwszego, oparty na tym, że cele wymienione w motywie 1 decyzji 2011/172 stoją na przeszkodzie przedłużeniu ważności wskazania ich w wykazie, biorąc pod uwagę ryzyko, wskazane w dowodach, które skarżący dostarczyli Radzie, że władze egipskie nie zapewnią pierwszemu skarżącemu poszanowania jego prawa do rzetelnego procesu sądowego. Argument ten, który opiera się na podstawie odmiennej od argumentów skarżących na poparcie części pierwszej obecnego zarzutu, należy uznać za stanowiący drugą część tego zarzutu.
- 172 Rada kwestionuje sposób rozumienia przez skarżących w ramach obecnego zarzutu zakresu spoczywającego na niej obowiązku uwzględnienia ich twierdzeń dotyczących naruszenia praw podstawowych pierwszego skarżącego w prowadzonych przeciwko niemu postępowaniach karnych.
- 173 Na wstępie należy zauważyć, że spór pomiędzy stronami w ramach obecnego zarzutu nie dotyczy, podobnie jak w ramach części pierwszej zarzutu pierwszego, tego, czy zaniechanie przez Radę przeprowadzenia kontroli przestrzegania praworządności i praw podstawowych w Egipcie wpłynęło całościowo na zgodność z prawem przedłużenia obowiązywania systemu środków ograniczających

przyjętych w decyzji 2011/172. Dotyczy on tego, czy podnoszone przez Radę nieuwzględnienie naruszenia prawa do rzetelnego procesu pierwszego skarżącego w postępowaniach karnych prowadzonych przeciwko niemu wpłynęło na zgodność z prawem indywidualnych środków polegających na przedłużeniu zamrożenia aktywów, po pierwsze, pierwszego skarżącego, oraz po drugie, skarżących od drugiej do czwartej.

174 Ponadto, nadal tytułem wstępu, należy zaznaczyć, że skarżący nie podnoszą, przynajmniej w ramach skargi, naruszenia prawa do rzetelnego procesu i domniemania niewinności skarżących od drugiej do czwartej w postępowaniach sądowych przeciwko nim. Tymczasem skarżące te są wskazane w załączniku do decyzji 2011/172 ze względu na prowadzone przeciwko nim postępowania sądowe powiązane z postępowaniami karnymi prowadzonymi przeciwko pierwszemu skarżącemu. Należy zatem wywnioskować stąd, że skarżący uważają, iż nieważność wskazania w wykazie pierwszego skarżącego wynikająca z naruszenia jego praw podstawowych powoduje nieważność wskazania w wykazie skarżących od drugiej do czwartej.

175 Należy najpierw zbadać drugą część zarzutu.

1) W przedmiocie części drugiej, opartej na sprzeczności przedłużenia ważności wskazania skarżących w wykazie z celami określonymi w motywie 1 decyzji 2011/172

176 Należy przypomnieć, że jak stwierdzono w pkt 68 powyżej, cel decyzji 2011/172, jakim jest ułatwienie stwierdzenia przez organy egipskie sprzeniewierzenia środków publicznych oraz zachowania możliwości odzyskania przez te organy wpływów z takiego sprzeniewierzenia, nie ma żadnego znaczenia między innymi dla celów wspierania demokracji, praworządności i praw człowieka, o których mowa w motywie 1 tej decyzji, do których przyczynia się zamrożenie aktywów, jeżeli takie stwierdzenie i odzyskanie środków są obarczone odmową ochrony prawnej, a nawet arbitralnością.

177 W przeciwnym razie takie zamrożenie aktywów nie mogłoby oczywiście przyczynić się do zwalczania przez władze egipskie sprzeniewierzenia środków publicznych ani, a fortiori, przyczynić się do realizacji celów polityki promowania demokracji, praworządności i praw człowieka, w której ramy wpisuje się decyzja 2011/172, a zatem byłoby wyraźnie nieproporcjonalne w stosunku do tych celów.

178 Jednakże w ramach niniejszej części zarzutu skarżący twierdzą, że dowody, które przedłożyli Radzie, wskazywały, iż Rada powinna spodziewać się, że władze egipskie nie zapewnią pierwszemu skarżącemu sprawiedliwego, niezależnego i bezstronnego traktowania w postępowaniach karnych prowadzonych przeciwko niemu. W związku z tym, aby argumentacja ta została przyjęta, konieczne jest, aby dowody przedstawione przez skarżących odnosiły się w sposób oczywisty do wystarczająco poważnych naruszeń prawa do rzetelnego procesu i domniemania niewinności pierwszego skarżącego i aby w rezultacie doprowadziły Radę do wniosku, że w rzeczonem postępowaniu karnym prawdopodobnie zostanie mu wyrządzona nieodwracalna szkoda, a wynik tego postępowania będzie prawdopodobnie stanowił przejaw naruszenia prawa do sądu. Dowody te powinny zatem być rozstrzygające w sposób wystarczający do tego, aby przekonać Radę, wyłącznie na podstawie ich analizy, że nie może już ona przedłużyć zamrożenia aktywów skarżących, gdyż w przeciwnym razie przyjmie decyzję oczywiście nieodpowiednią do zamierzonych celów.

179 W tym względzie, jako że niniejsza część zarzutu dotyczy przedłużenia okresu obowiązywania decyzji 2011/172 w 2015 r., należy przypomnieć, że przed wydaniem decyzji 2015/486 skarżący przedstawili Radzie w szczególności sprawozdania D. i M. opisane w pkt 92–98 powyżej, które bezpośrednio dotyczą kwestii naruszeń prawa do rzetelnego procesu i domniemania niewinności pierwszego skarżącego w ramach poszczególnych postępowań karnych. Należy również przypomnieć, że jak wynika z pkt 99 i 103 powyżej, Rada mogła wtedy również zapoznać się z uzasadnieniami wyroków egipskiego sądu kasacyjnego orzekającego w tych postępowaniach karnych, które to uzasadnienia mogą być istotne dla oceny zarzutów skarżących dotyczących tych naruszeń. Wreszcie, informacje dotyczące egipskiego

wymiaru sprawiedliwości, wymienione w pkt 140–142 powyżej, mogą stanowić elementy kontekstowe służące ocenie prawdopodobieństwa ryzyka, że wynik postępowań karnych przeciwko pierwszemu skarżącemu zostanie zmieniony wskutek takich naruszeń.

- 180 Wpierw należy zauważyć, że sprawozdania D. i M. zawierają szereg informacji wskazujących na to, że poszczególne elementy składowe prawa do rzetelnego procesu sądowego nie były przestrzegane na etapach postępowania karnego opisanych w tych sprawozdaniach, i oba stwierdzają występowanie ryzyka wadliwości prawnej rozstrzygnięć w przedmiocie zasadności oskarżeń wobec pierwszego skarżącego.
- 181 W pierwszej kolejności rozpatrywane sprawozdania zawierały szereg uwag sugerujących, że warunki przeprowadzania rozpraw, które sprawozdania te opisują, nie były w pełni odpowiednie do wykonywania prawa do obrony osób oskarżonych, w tym pierwszego skarżącego, ze względu na, po pierwsze, trudności w śledzeniu przez adwokatów, a tym bardziej przez pierwszego skarżącego, przebiegu rozprawy i w uczestniczeniu w niej w normalnych warunkach, po drugie, trudności adwokatów pierwszego skarżącego w porozumiewaniu się z nim, a po trzecie, ograniczenia nałożone przez sąd karny w odniesieniu do możliwości przedstawiania przez osoby oskarżone i ich pełnomocników przesłuchiwanie świadków i przedstawiania dowodów okoliczności odciążających oraz skutecznego kwestionowania dowodów i zeznań świadków przedstawionych przez oskarżyciela, a nawet zabierania głosu przez samych oskarżonych.
- 182 W drugiej kolejności rzeczono sprawozdania, a w szczególności sprawozdanie D., wskazują w istocie na to, że obawy ze strony pierwszego skarżącego dotyczące braku bezstronności są obiektywnie uzasadnione. Po pierwsze, zgodnie ze sprawozdaniem D. szczególnie krótki okres trwania śledztw prokuratorskich i brak oskarżenia innych egipskich przedsiębiorców, którzy otrzymali bezpłatne koncesje energetyczne, stanowią poszlaki stronniczości na niekorzyść tej osoby w tychże śledztwach. Podobnie autor tego sprawozdania uważa, że analogiczna stronniczość ze strony sądu widoczna była podczas rozpraw sądowych w zupełnie innym podejściu sądu karnego z jednej strony do różnych wypowiedzi obciążających, a nawet wrogich czynów w reakcji na zeznania odciążające, a z drugiej strony do wypowiedzi obrońców i oskarżonych. Po drugie, sprawozdanie M. wskazuje na brak bezstronności ze strony sądu karnego, zarówno pod względem przestrzennej bliskości członków składu orzekającego i prokuratora, jak i pod względem wypowiedzi przewodniczącego składu, w którego czynnościach widać było chęć sprzyjania oskarżycielowi.
- 183 W trzeciej kolejności D. i M., jak wynika z ich sprawozdań, uznali, że nie zostały spełnione warunki zachowania zasady domniemania niewinności pierwszego skarżącego. Jeśli chodzi o D., podnosi on, po pierwsze, niewystarczające poszukiwanie dowodów w toku śledztwa prokuratorskiego, prowadzonego jego zdaniem w sposób bardzo pospieszny, a po drugie, przewagę przyznaną oskarżycielowi przez sąd karny ze względu na zarządzanie przebiegiem rozprawy w sposób sprawiający jego zdaniem wrażenie, że sąd karny obawiał się, iż „zostanie mu zarzucone wrogie nastawienie do obywateli”. W odniesieniu do M. uważa on, po pierwsze, że środki izolacji fizycznej podjęte wobec oskarżonych na rozprawie, a po drugie, nagłośnienie medialne rozprawy, uznane za inwazyjne, mogły naruszyć przestrzeganie tej zasady.
- 184 Wreszcie, w czwartej kolejności D. w swoim sprawozdaniu wyraża wątpliwości co do niezależności w niniejszym przypadku organów sądowych w oparciu o te same poszlaki, które skłoniły go do zakwestionowania bezstronności owych organów. Podkreśla on w szczególności prawdopodobny jego zdaniem wpływ strachu przed opinią publiczną na ocenę przez sąd winy pierwszego skarżącego.
- 185 Następnie, jak wynika z dwóch wyroków egipskiego sądu kasacyjnego, w postępowaniach karnych w sprawach nr 38 i nr 291 z 2011 r. sąd ten stwierdził brak uwzględnienia, po pierwsze, sprzeciwów skarżących, a po drugie, ich wniosków o zawieszenie. Ponadto należy zauważyć, że we wszystkich trzech rozpatrywanych postępowaniach karnych (sprawy nr 38, nr 107 i nr 291 z 2011 r.) sędziemu pierwszej instancji zarzuca się między innymi to, że nie udowodnił on winy oskarżonego w oparciu

o konkretne dowody, a w sprawie nr 291 z 2011 r., że założył on winę pierwszego skarżącego w odniesieniu do czynów polegających na sprzeniewierzeniu środków publicznych, objętych dwiema pozostałymi sprawami, która to wina stanowiła warunek konieczny ustalenia winy w sprawie prania pieniędzy, będącego przedmiotem sporu.

- 186 Wreszcie, należy zauważyć, że sprawozdania IBAHRI wskazywały pewne cechy i nieprawidłowości charakterystyczne dla egipskiego wymiaru sprawiedliwości, które mogły wpłynąć na niezależność organów sądowych (zob. pkt 140 i 141 powyżej).
- 187 Niemniej jednak należy zauważyć, że niezależnie od znaczenia informacji zawartych w omawianych dokumentach dla oceny występowania naruszeń prawa do rzetelnego procesu sądowego i do poszanowania domniemania niewinności pierwszego skarżącego w żadnym wypadku informacje te nie były w stanie same w sobie doprowadzić Rady do wniosku, że poważne naruszenia tych praw prawdopodobnie nieodwracalnie wpłynęły na rzetelność postępowań karnych przeciwko tej osobie, a w konsekwencji do zobowiązania Rady do ostatecznego zakończenia umieszczenia skarżących w wykazie. W świetle bowiem wszystkich informacji, którymi dysponowała Rada w chwili przyjęcia decyzji 2015/486, niepozbawiona prawdopodobieństwa była teza przeciwna, mianowicie że postępowania te mogą doprowadzić do ostatecznego rozstrzygnięcia niezawierającego takich naruszeń.
- 188 W związku z tym w dniu przyjęcia decyzji 2015/486 z informacji udzielonych przez władze egipskie w sprawie stanu postępowań karnych prowadzonych wobec pierwszego skarżącego (zob. pkt 82, 83 i 87 powyżej) wynikało, że w następstwie uchylecia przez egipski sąd kasacyjny wyroków wydanych w pierwszej instancji sprawy zostały zwrócone do sądu orzekającego niższej instancji i toczyły się swoim trybem. Wyjaśniono ponadto, że w sprawie nr 107 z 2011 r. zlecono opinię biegłego, a w sprawie nr 291 z 2011 r. postępowanie zostało zawieszono w oczekiwaniu na ostateczne rozstrzygnięcie w sprawach nr 38 i nr 107 z 2011 r.
- 189 W konsekwencji w oparciu o te informacje Rada mogła w sposób racjonalny stwierdzić, że właściwy sąd egipski będzie w stanie wydać ponownie orzeczenie co do istoty sprawy przekazanej do ponownego rozpoznania przez egipski sąd kasacyjny w warunkach wolnych od okoliczności podnoszonych w sprawozdaniach D. oraz M., które mogłyby naruszać prawo pierwszego skarżącego do rzetelnego procesu, a w związku z tym uznać, że warunki te pozwolą uniknąć ryzyka, iż rozstrzygnięcia tego sądu nie będą wiarygodne.
- 190 Informacje te w szczególności wskazują, że w rozpatrywanych sprawach pewne spośród argumentów, na podstawie których egipski sąd kasacyjny uchylił wyrok, zostały uwzględnione w ramach procedury przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Zatem nie można wykluczyć, że ekspertyza zlecona w ramach sprawy nr 107 z 2011 r. miała na celu wyciągnięcie wniosków z ustalenia tego sądu, zgodnie z którym przestępczy zamiar oskarżonych nie został wykazany. Ponadto zawieszenie postępowania w sprawie nr 291 z 2011 r. wydaje się odpowiedzią na ustalenie tego samego sądu, zgodnie z którym, aby móc orzec w tej sprawie, sędzia pierwszej instancji założył winę pierwszego skarżącego w sprzeniewierzeniu środków publicznych, których dotyczyły sprawy nr 38 i nr 107 z 2011 r.
- 191 Ponadto na dzień przyjęcia decyzji 2015/486 skarżący nie przedstawili elementów wskazujących na to, że prawo do rzetelnego procesu sądowego i domniemanie niewinności pierwszego skarżącego zostało naruszone w ramach przekazania do ponownego rozpoznania spraw nr 38, nr 107 i nr 291 z 2011 r. przez sąd niższej instancji po wydaniu rozstrzygnięć przez egipski sąd kasacyjny.
- 192 W każdym razie z memorandum PGO z dnia 9 lutego 2015 r. Rada mogła wywnioskować, że pierwszy skarżący ma możliwość wniesienia do egipskiego sądu kasacyjnego nowego środka zaskarżenia od przyszłego rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji, który to sąd kasacyjny w razie potrzeby będzie orzekał co do istoty sprawy w ostatniej instancji w przypadku uwzględnienia tego odwołania. Tymczasem przed Sądem skarżący nie zakwestionowali prawdziwości tych informacji.

- 193 Należy zatem stwierdzić, że informacje, jakimi Rada dysponowała w dniu przyjęcia decyzji 2015/486, nie pozwalały założyć, że pierwszy skarżący zostanie prawdopodobnie skazany w wyniku naruszenia jego prawa do rzetelnego procesu sądowego i poszanowania zasady domniemania niewinności i że naruszenia te prawdopodobnie spowodują nieodwracalną szkodę dla skarżących. Decyzja o przedłużeniu ważności wskazania skarżących w wykazie ujętym w załączniku do decyzji 2011/172 nie była zatem oczywiście niewłaściwa w świetle celów, po pierwsze, zamrożenia ich aktywów, a po drugie, polityki wsparcia władz egipskich, w którą wpisuje się to zamrożenie.
- 194 Informacje przedstawione przez skarżących przed przyjęciem decyzji 2016/411 i decyzji 2017/496 nie mogły zatem uzasadnić zmiany stanowiska Rady w 2016 i 2017 r. w kwestii przedłużenia ważności wskazania skarżących w wykazie.
- 195 Z jednej strony w pierwszym piśmie dostosowującym skargę skarżący powołują się na trzy elementy, a mianowicie, po pierwsze, na opinię prawną swoich egipskich przedstawicieli prawnych z dnia 10 marca 2016 r., z której wynika, że rozstrzygnięcie sądu egipskiego z dnia 23 lutego 2011 r. zatwierdzające postanowienie o zamrożeniu ich środków finansowych wydane przez egipskiego prokuratora generalnego w dniu 21 lutego 2011 r. zostało wydane z naruszeniem ich prawa do rzetelnego procesu, po drugie, na łączny czas różnych kar pozbawienia wolności wymierzonych pierwszemu skarżącemu, które to kary stanowiłyby przejaw nieludzkiego i poniżającego traktowania w rozumieniu art. 4 karty i art. 3 EKPC, oraz po trzecie, na fakt, że w piśmie z dnia 2 lutego 2016 r. władze egipskie odnoszą się do szeregu śledztw, o których pierwszy skarżący i jego przedstawiciele prawni w Egipcie nie zostali powiadomieni, zgodnie z dokumentem z dnia 28 lutego 2016 r. przesłanym przez tychże przedstawicieli.
- 196 W odniesieniu do pierwszego elementu, mianowicie opinii prawnej egipskich przedstawicieli prawnych skarżących z dnia 10 marca 2016 r., bezsporne jest, że skarżący załączyli ją do pisma z dnia 14 marca 2016 r. wysłanego przez każdego z nich do Rady.
- 197 W tym względzie należy zauważyć, że po pierwsze, jak wynika z pisma władz egipskich z dnia 14 marca 2016 r., decyzje sądowe zatwierdzające postanowienia o zamrożeniu środków finansowych wydane przez egipskiego prokuratora generalnego mogą być zaskarżone w terminie trzech miesięcy. Informacje te nie zostały zakwestionowane przez skarżących. Tymczasem w opinii prawnej ich przedstawicieli prawnych w Egipcie, na którą powołali się skarżący, nie ma żadnej wzmianki o odwołaniu od rozstrzygnięcia sądu egipskiego z dnia 23 lutego 2011 r. ani o treści ewentualnego wyroku w sprawie takiego odwołania. W konsekwencji nawet przy założeniu, że twierdzenia zawarte w tej opinii prawnej były wystarczająco przekonujące, nie wynika z nich w żadnym razie, iż ochrona sądowa przewidziana przez prawo egipskie w odniesieniu do rozstrzygnięć takich jak to z dnia 23 lutego 2011 r. nie była skuteczna.
- 198 Następnie skarżący nie kwestionują, że postanowienie o zamrożeniu środków finansowych z dnia 21 lutego 2011 r., potwierdzone rozstrzygnięciem sądowym z dnia 23 lutego 2011 r., jest uzasadnione istnieniem postępowania karnego w sprawie nr 38 z 2011 r. w sprawie popełnienia czynów zakwalifikowanych przez egipskiego prokuratora generalnego jako sprzeniewierzenie środków publicznych oraz koniecznością uniemożliwienia, w drodze zabezpieczenia, wyprowadzenia ewentualnie sprzeniewierzonych środków finansowych. Co za tym idzie, niezależnie od kwestii zasadności kwalifikacji karnej tych czynów, która nie została podniesiona w ramach obecnego zarzutu, naruszenia zarzucane w opinii prawnej z dnia 10 marca 2016 r. nie mogą w żadnym razie podważać podstawy tego postanowienia i jego zastosowania do aktywów wszystkich skarżących. Ponadto nie jest kwestionowane, że – jak wynika z tego samego pisma władz egipskich – czwarta skarżąca na wniosek uzyskała od egipskiego prokuratora generalnego wyłączenie z zakresu stosowania w szczególności postanowienia o zamrożeniu środków finansowych z dnia 21 lutego 2011 r. niektórych aktywów, które należały do niej przed zawarciem związku małżeńskiego. Okazuje się zatem, że rozstrzygnięcie o zatwierdzeniu postanowienia o zamrożeniu środków finansowych z dnia 23 lutego 2011 r. nie ogranicza możliwości między innymi złożenia przez skarżące od drugiej do czwartej wniosków

o wyłączenie części ich mienia z zakresu stosowania tego postanowienia, a tym samym ograniczenia negatywnego wpływu tego postanowienia na ich prawo własności do zakresu niezbędnego do osiągnięcia celów tego postanowienia. W związku z tym Rada miała prawo uznać, że postanowienie to, na którym oparła się, umieszczając owe osoby w wykazie, było wiarygodne, niezależnie od twierdzeń zawartych w opinii prawnej z dnia 10 marca 2016 r.

- 199 Wreszcie, bezsporne jest, jak wynika z pisma władz egipskich z dnia 14 marca 2016 r., że dwa inne postanowienia o zamrożeniu aktywów zostały przyjęte wobec wszystkich skarżących w sprawach nr 107 i nr 291 z 2011 r. oraz że postanowienia te nadal obowiązywały w dacie tego pisma. W konsekwencji nawet przy założeniu, że twierdzenia zawarte w opinii prawnej z dnia 10 marca 2016 r. mogłyby podważyć możliwość powołania się Rady na postanowienie z dnia 21 lutego 2011 r. w celu umieszczenia w wykazie skarżących od drugiej do czwartej, twierdzenia te nie mogą w żadnym razie zobowiązać Rady do nieprzedłużenia ważności wskazania tych skarżących w wykazie, ponieważ skarżące mogły być w nim wskazane choćby na podstawie innych wyżej wymienionych postanowień.
- 200 Jeśli chodzi o drugi element, a mianowicie łączny czas kar pozbawienia wolności wymierzonych pierwszemu skarżącemu, to zakładając, że element ten jest istotny w ramach oceny naruszenia prawa pierwszego skarżącego do rzetelnego procesu i zasady domniemania niewinności, z akt sprawy nie wynika, aby element ten został przedłożony Radzie przed przyjęciem decyzji 2016/411. W każdym razie wystarczy zauważyć, że wyrok ETPC z dnia 9 lipca 2013 r. w sprawie Vinter i in. przeciwko Zjednoczonemu Królestwu (CE:ECHR:2013:0709JUD 006606909), przytoczony przez skarżących na poparcie ich twierdzeń, nie pozwala stwierdzić, że skazanie na karę pozbawienia wolności o długości takiej jak ta wynikająca ze zbiegu kar nałożonych na pierwszego skarżącego stanowi samo w sobie, niezależnie od warunków wykonywania tych wyroków, naruszenie zakazu niehumanitarnego i poniżającego traktowania. Ponadto łączny okres 54 lat pozbawienia wolności, na który powołują się skarżący, został obliczony na podstawie wyroków skazujących wydanych przez sąd pierwszej instancji w postępowaniach karnych w sprawach nr 38, nr 107 i nr 291 z 2011 r. Jednak rozstrzygnięcia te zostały uchylone przez egipski sąd kasacyjny i nic nie pozwala przypuszczać, że w ramach procedury przekazania sprawy do ponownego rozpoznania na pierwszego skarżącego ponownie zostaną nałożone kary pozbawienia wolności o podobnym wymiarze łącznym. Zarzucane naruszenie jest zatem w każdym razie czysto hipotetyczne.
- 201 W odniesieniu do trzeciego elementu, a mianowicie śledztw, o których pierwszy wnioskodawca i jego przedstawiciele prawni nie zostali powiadomieni, należy zauważyć, że element ten dotyczy śledztw w trzech sprawach, dotyczących w sprawie nr 376 z 2013 r. prania pieniędzy, w sprawie nr 4 z 2011 r. czerpania nielegalnych korzyści, a w sprawie nr 274 z 2012 r. (po zmianie sprawa nr 244 z 2015 r.) ponownie prania pieniędzy. Tymczasem, w odróżnieniu od postępowań karnych w sprawach nr 38, nr 107 i nr 291 z 2011 r., nic w informacji o tych sprawach w piśmie władz egipskich z dnia 2 stycznia 2016 r. nie pozwala wykazać związku pomiędzy tymi śledztwami a czynami sprzeniewierzenia środków publicznych w rozumieniu art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172. W rezultacie Rada nie mogła w żadnym razie powoływać się na te śledztwa jako podstawę wskazania skarżących w wykazie (zob. podobnie wyrok z dnia 28 maja 2013 r., Al Matri/Rada, T-200/11, niepublikowany, EU:T:2013:275, pkt 48, 73), w związku z czym naruszenia, których rzekomo dopuszczono się w ramach tych śledztw, nie mogą w żadnym wypadku mieć wpływu na przedłużenie ważności wskazania skarżących w wykazie.
- 202 Z drugiej strony w drugim piśmie dostosowującym skargę skarżący podnoszą ponadto tymczasowe aresztowanie pierwszego skarżącego w dniu 7 marca 2017 r., które ich zdaniem narusza stosowne postanowienia konstytucji Egiptu i art. 143 egipskiej ustawy o postępowaniu karnym oraz gwarancje przeciwko arbitralnemu uwięzieniu zapisane w art. 5 EKPC.
- 203 Zgodnie z elementami przedstawionymi przez skarżących pierwszy skarżący został początkowo tymczasowo aresztowany w sprawie nr 107 z 2011 r. na okres 30 miesięcy do czasu zakończenia aresztu postanowieniem sądu karnego z dnia 5 sierpnia 2013 r., ponieważ upłynął maksymalny

18-miesięczny okres przewidziany w tym zakresie przez art. 143 egipskiej ustawy o postępowaniu karnym. Skarżący uważają, że tymczasowe aresztowanie tej osoby pod koniec rozprawy w dniu 7 marca 2017 r. w tej samej sprawie narusza te przepisy i nie znajduje żadnego uzasadnienia. Na poparcie tych zarzutów przedstawiają one w szczególności kopię art. 54 konstytucji Egiptu z dnia 18 stycznia 2014 r. i art. 143 ustawy o postępowaniu karnym, opinie egipskich prawników na temat stosowania tego przepisu, wnioski o natychmiastowe zwolnienie pierwszego skarżącego złożony przez jego przedstawicieli prawnych w Egipcie w dniu 8 kwietnia 2017 r. oraz orzecznictwo ETPC dotyczące art. 5 EKPC.

- 204 Należy jednak zaznaczyć, że w piśmie z dnia 7 marca 2017 r. do Rady pierwszy skarżący ograniczył się jedynie do stwierdzenia, że jego tymczasowe aresztowanie nastąpiło, według jego przedstawicieli prawnych w Egipcie, z naruszeniem prawa do rzetelnego procesu i mimo tego, że był on już przetrzymywany w areszcie przez okres przekraczający trzy lata, a skazujące go wyroki zostały uchylone przez egipski sąd kasacyjny. Natomiast pierwszy skarżący nie przedstawił w tym piśmie dowodów przedstawionych przez skarżących przed Sądem na poparcie ich zarzutów dotyczących naruszenia przepisów egipskiego prawa krajowego i gwarancji chroniących przed arbitralnym uwięzieniem, w tym kopii odpowiednich przepisów egipskiego prawa krajowego. Ponadto z akt sprawy nie wynika, że pierwszy skarżący przedstawił Radzie przed przyjęciem decyzji 2017/496 konkretne dowody na poparcie swojego twierdzenia, że po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 7 marca 2017 r. rzeczywiście został on tymczasowo aresztowany.
- 205 Należy natomiast przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zgodność z prawem aktu Unii powinna być oceniana na podstawie stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili wydania tego aktu (zob. wyroki: z dnia 3 września 2015 r., Inuit Tapiriit Kanatami i in./Komisja, C-398/13 P, EU:C:2015:535, pkt 22 i przytoczone tam orzecznictwo; z dnia 4 września 2015 r., NIOC i in./Rada, T-577/12, niepublikowany, EU:T:2015:596, pkt 112 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 206 W konsekwencji zgodność z prawem przedłużenia ważności wskazania skarżących w wykazie w 2017 r. nie może być oceniana w świetle elementów przedłożonych po raz pierwszy w ramach drugiego pisma dostosowującego skargę, o których mowa w pkt 202 i 203 powyżej. Elementy te nie mogą bowiem w żadnym razie zostać skutecznie podniesione w celu wykazania błędu Rady w ocenie elementów przedstawionych przez skarżących przed przyjęciem w szczególności decyzji 2017/496.
- 207 W tych okolicznościach, nawet zakładając, że tymczasowe aresztowanie pierwszego skarżącego jest istotne dla oceny naruszenia jego prawa do rzetelnego procesu sądowego oraz domniemania niewinności, informacje przekazane Radzie do dnia przyjęcia decyzji 2017/496 nie pozwalały w żadnym razie stwierdzić w sposób oczywisty istnienia lub nawet prawdopodobieństwa poważnego naruszenia praw podstawowych pierwszego skarżącego, w efekcie którego przedłużenie ważności wskazania go w wykazie byłoby oczywiście sprzeczne z celami określonymi w decyzji 2011/172.
- 208 Po pierwsze bowiem, informacje te nie pozwoliły na dostatecznie jednoznaczne ustalenie, że pierwszy skarżący rzeczywiście został tymczasowo aresztowany, ani jaki był rzeczywisty zakres tego aresztowania. Po drugie, okoliczności, zgodnie z którymi pierwszy skarżący przebywał wcześniej w areszcie przez okres dłuższy niż trzy lata oraz według których wymierzone mu kary pozbawienia wolności zostały uchylone, same w sobie nie mogły skutkować bezprawnym lub arbitralnym charakterem tymczasowego aresztowania. W związku z tym informacje te nie mogły zobligować Rady do zakończenia umieszczenia pierwszego skarżącego w wykazie.
- 209 Należy zatem oddalić drugą część drugiego zarzutu.

2) *W przedmiocie pierwszej części, opartej na tym, że Rada nie zweryfikowała, czy prawa podstawowe skarżących były przestrzegane, i zastosowała niewzruszalne domniemanie przestrzegania tych praw podstawowych przez władze egipskie*

- 210 Skarżący twierdzą zasadniczo, że w świetle postanowień traktatu UE i zasad prawa Unii regulujących obowiązki Rady dotyczące przestrzegania praw podstawowych Rada nie mogła w obliczu dostarczonych przez nich dowodów zastosować na ich niekorzyść niewzruszalnego domniemanie przestrzegania prawa do rzetelnego procesu i poszanowania domniemanie niewinności pierwszego skarżącego, i w związku z tym nie mogła pominąć odnośnej kontroli. Ich zdaniem poprzez przedłużenie ważności wskazania ich w wykazie na podstawie w szczególności postępowań karnych dotyczących tej osoby bez przeprowadzenia dochodzenia Rada poparła naruszenie praw tej osoby w ramach wspomnianych postępowań.
- 211 W tym względzie należy przypomnieć, że w kontekście przyjęcia środków ograniczających, które mają charakter indywidualny dla odnośnych osób, Rada podlega zasadzie dobrej administracji, która wymaga od niej w szczególności zbadania w sposób staranny i bezstronny wszystkich dowodów, które zostały jej przekazane, w świetle w szczególności uwag i ewentualnych dowodów odciążających przedstawionych przez te osoby (zob. podobnie wyrok z dnia 18 lipca 2013 r., Komisja i in./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, pkt 114, 115, 119).
- 212 Dlatego też skuteczność kontroli sądowej gwarantowana przez art. 47 karty wymaga kontroli, co do zasady pełnej, zgodności z prawem powodów uzasadniających decyzję o umieszczeniu nazwiska osoby w wykazie osób objętych środkami ograniczającymi. W szczególności sąd Unii powinien upewnić się, że decyzja ta, która ma dla tej osoby znaczenie indywidualne, opiera się na wystarczająco solidnej podstawie faktycznej (zob. podobnie wyrok z dnia 30 czerwca 2016 r., Al Matri/Rada, T-545/13, niepublikowany, EU:T:2016:376, pkt 49 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 213 W szczególności, jak Sąd stwierdził w pkt 69 powyżej, w ramach systemu środków ograniczających w decyzji 2011/172 toczące się postępowania sądowe w Egipcie wobec danej osoby nie mogą stanowić wystarczająco solidnej podstawy faktycznej, jeżeli należy przyjąć, że rozstrzygnięcie wydane w wyniku tych postępowań nie będzie wiarygodne, to znaczy w szczególności będzie sprzeczne z wymogami wynikającymi z prawa do rzetelnego procesu i zasadą domniemanie niewinności.
- 214 Zgodnie z wyżej wymienionymi ogólnymi zasadami do Sądu należy zatem kontrola, co do zasady pełna, w kwestii tego, czy Rada spełniła ciężący na niej obowiązek dokładnego i bezstronnego zbadania, upewniając się, że postępowania karne przeciwko pierwszemu skarżącemu można było uznać za wiarygodne. W szczególności kontrola ta wymaga sprawdzenia, czy Rada słusznie uznała, iż dysponuje wystarczającymi dowodami by uznać, że tak właśnie było w niniejszym przypadku, wbrew przeciwnym twierdzeniom skarżących.
- 215 Prawdą jest, że Rada nie może być zobowiązana do żądania od władz egipskich informacji uzupełniających wobec braku konkretnych dowodów na poparcie tych twierdzeń. Niemniej jednak przy ustalaniu, czy dowody dostarczone przez skarżących wymagały podjęcia tych działań, nie przysługuje jej żadne uprawnienie dyskrecjonalne (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 30 czerwca 2016 r., Al Matri/Rada, T-545/13, niepublikowany, EU:T:2016:376, pkt 68–73).
- 216 W niniejszej sprawie Sąd stwierdził w pkt 110–112 powyżej, w świetle dokumentów będących w posiadaniu Rady i przedstawionych przez nią wyjaśnień, że Rada uznała, iż dowody dostarczone przez skarżących, niezależnie od ich istotności i wiarygodności, nie kwestionowały oceny, jakiej Rada mogła dokonać w zakresie przestrzegania praw podstawowych, gwarantowanego w egipskich postępowaniach sądowych, w szczególności w oparciu o memorandum PGO z dnia 9 lutego 2015 r., potwierdzone memorandum NCRAA z dnia 5 grudnia 2016 r. Ponadto [poufne].

- 217 W tym względzie należy stwierdzić, że mając na uwadze dowody przedstawione przez skarżących i informacje, którymi dysponowała Rada w dniu przyjęcia zaskarżonych decyzji, Rada nie mogła być zobowiązana do przeprowadzenia dodatkowych weryfikacji.
- 218 Prawdą jest, jak pokazuje opis treści memorandum PGO z dnia 9 lutego 2015 r. w pkt 85 i 86, że to memorandum oraz memorandum NCRAA z dnia 5 grudnia 2016 r., o identycznej treści, przedstawiają jedynie ramy prawne, w jakich toczą się postępowania karne przeciwko osobom umieszczonym w wykazie załączonym do decyzji 2011/172, a także dają ogólne zapewnienia co do przestrzegania przez egipskie organy sądowe prawa do rzetelnego procesu sądowego oraz zasady domniemania niewinności. Nie zawierają natomiast konkretnych odpowiedzi na zarzuty skarżących dotyczące naruszenia tych praw w ramach postępowań karnych toczących się wobec pierwszego skarżącego ani na dowody przedstawione na poparcie tych zarzutów, wynikających w szczególności ze sprawozdań D. i M.
- 219 Jednakże, jak zauważono w pkt 188 powyżej, w dniu przyjęcia decyzji 2015/486 Rada dysponowała pewną liczbą informacji o kolejnych etapach postępowań karnych, których dotyczyły zarzuty naruszenia praw podstawowych.
- 220 W pierwszej kolejności Rada była poinformowana, co najmniej od 2014 r., o uchyleniu przez egipski sąd kasacyjny wyroków skazujących wydanych wobec pierwszego skarżącego w pierwszej instancji. Rada mogła zatem słusznie uznać, że naruszenia prawa do rzetelnego procesu i zasady domniemania niewinności w odniesieniu do pierwszego skarżącego, które w szczególności według sprawozdań D. i M. miały miejsce w postępowaniach zakończonych wydaniem tych wyroków skazujących, nie mogły już, nawet przy założeniu ich udowodnienia, wpłynąć na wiarygodność rozpatrywanych postępowań karnych.
- 221 Treść rzeczonych wyroków egipskiego sądu kasacyjnego, z którymi, jak zauważono w pkt 103 powyżej, Rada mogła się już zapoznać w ramach skarg skarżących w sprawach od T-375/14 do T-378/14, potwierdza tę analizę. Jak wynika bowiem z uzasadnienia tych wyroków, orzeczenia sądu pierwszej instancji nie zostały uchylone jedynie ze względu na nieprawidłowości proceduralne, ale też z powodu naruszeń prawa materialnego, mających wpływ na rozumowanie leżące u podstaw tych rozstrzygnięć rozpatrywanych w całości, a dotyczących w szczególności, jak zostało to stwierdzone w pkt 185 powyżej, nieprawidłowości przy uwzględnieniu sprzeciwów oskarżonych i wykazaniu ich winy. Dlatego można stąd wywnioskować, że po przekazaniu sprawy do sądu pierwszej instancji zadaniem tego sądu było ponowne zbadanie całości sprawy co do istoty w przedmiocie odpowiedzialności oskarżonych oraz, ewentualnie, wynikających z niej kar.
- 222 Ponadto Rada mogła słusznie wywnioskować z tych wyroków, że ochrona sądowa zagwarantowana przez prawo karne w Egipcie dzięki możliwości wniesienia odwołania do egipskiego sądu kasacyjnego była skuteczna w odniesieniu do pierwszego skarżącego i stanowiła konkretną gwarancję ochrony jego prawa do rzetelnego procesu sądowego oraz zasady domniemania niewinności. Analizę tę może potwierdzać fakt, że w postępowaniach karnych w sprawach nr 38 i nr 291 z 2011 r. wyroki tego sądu nakazały przekazanie sprawy innemu składowi orzekającemu, a w postępowaniu karnym w sprawie nr 107 z 2011 r. przekazanie sprawy do innego sądu.
- 223 W drugiej kolejności, jak zostało wskazane w pkt 190 powyżej, z ekspertyzy zleconej w sprawie nr 107 z 2011 r. oraz z zawieszenia postępowania w sprawie nr 291 z 2011 r. do czasu wydania ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawach nr 38 i nr 107 z 2011 r., które to okoliczności faktyczne nie zostały zakwestionowane przez skarżących, można było wywieść, że rozumowanie egipskiego sądu kasacyjnego, które doprowadziło do uchylenia wyroków skazujących wobec pierwszego skarżącego, zostało uwzględnione przez sąd pierwszej instancji.

- 224 W trzeciej kolejności wskazana w memorandum PGO z dnia 9 lutego 2015 r. możliwość wniesienia w sprawach karnych drugiego odwołania do egipskiego sądu kasacyjnego, prowadzącego w razie jego uwzględnienia do rozstrzygnięcia przez ów sąd orzekający w ostatniej instancji co do istoty sprawy, stanowiła element wprowadzicie sam w sobie niewystarczający do wykluczenia wszelkiego ryzyka naruszenia praw podstawowych pierwszego skarżącego, ale jednak istotny dla niniejszej sprawy.
- 225 W zakresie bowiem, w jakim, jak stwierdzono w pkt 222 powyżej, uzasadnienie wyroków egipskiego sądu kasacyjnego wskazywało na istnienie skutecznej ochrony sądowej, Rada miała racjonalne podstawy, aby przyjąć, że w przypadku gdyby pierwszy skarżący złożył drugie odwołanie od orzeczeń sądu pierwszej instancji orzekających po przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania w tych postępowaniach karnych, taka ochrona sądowa zostałaby mu ponownie przyznana.
- 226 W czwartej i ostatniej kolejności z pkt 191 powyżej wynika, że skarżący w dniu przyjęcia decyzji 2015/486 nie przedstawili żadnego dowodu mogącego wywołać uzasadnione wątpliwości co do ryzyka, że prawo do rzetelnego procesu sądowego i domniemanie niewinności pierwszego skarżącego zostały naruszone przez sąd pierwszej instancji w wyniku przekazania rozpatrywanych spraw przez egipski sąd kasacyjny do ponownego rozpoznania.
- 227 W tych okolicznościach należy stwierdzić, że w świetle informacji, którymi dysponowała Rada w tym czasie, Rada mogła słusznie uznać, iż posiadała wystarczające podstawy do stwierdzenia, po pierwsze, że zarzucane naruszenia praw podstawowych pierwszego skarżącego, zakładając ich udowodnienie, nie mogły już mieć wpływu na przebieg rozpatrywanych postępowań karnych, a po drugie, że nie istniały uzasadnione powody do obaw, iż wynik tych postępowań może zostać zmieniony z powodu takich naruszeń mających miejsce na późniejszym etapie. W konsekwencji Rada mogła zasadnie uznać na tej podstawie, że wspomniane postępowania karne były wiarygodne, bez konieczności dokonywania w tym względzie dodatkowych kontroli u egipskich władz.
- 228 Co się tyczy dowodów przedstawionych przez skarżących w odniesieniu do przyjęcia decyzji 2016/411 i 2017/496, z ich analizy w pkt 195–208 powyżej trzeba wywnioskować, że nie były one w stanie podważyć tej oceny.
- 229 Po pierwsze bowiem, z pkt 197–201 powyżej wynika, że skarżący nie wykazali, iż naruszenia praw podstawowych zarzucane przez nich w celu zakwestionowania przedłużenia ważności wskazania ich w wykazie w 2016 r. mogły wpłynąć na wiarygodność postępowań karnych, które Rada przyjęła za podstawę tego przedłużenia.
- 230 Po drugie, jak wynika z pkt 204–208 powyżej, elementy dostarczone przez skarżących Radzie przed przyjęciem decyzji 2017/496, które nie były w niewystarczającym stopniu wykazane, nie mogły same w sobie wywołać uzasadnionych wątpliwości co do ryzyka, że prawa podstawowe pierwszego skarżącego zostały naruszone przez fakt jego tymczasowego aresztowania, przy czym Radzie nie można zarzucać, iż nie wzięła pod uwagę dowodów, które skarżący przedstawili jej po raz pierwszy przed Sądem celem wykazania istnienia takiego naruszenia. To do Rady należy ocena, czy te ostatnie dowody powodowały konieczność uzyskania od władz egipskich dodatkowych informacji w celu ewentualnego późniejszego przedłużenia ważności wskazania skarżących w wykazie.
- 231 Wniosków tych nie podważają również wyrok szwajcarskiego federalnego sądu karnego z dnia 12 grudnia 2012 r. ani dwa wyroki trybunału konstytucyjnego Liechtensteinu z dnia 28 sierpnia 2012 r. i 30 września 2013 r., przywołane przez skarżących na poparcie ich twierdzeń. Jest bowiem prawdą, jak wskazano w pkt 101 i 102 powyżej, że rozstrzygnięcia te uchylili środki pomocy prawnej przyjęte w odniesieniu do władz egipskich, lecz nie z powodu naruszenia prawa do rzetelnego procesu odnośnych osób, tylko ze względu na ryzyko, że osoby te mogą ponieść szkodę w wyniku takich naruszeń. Ponadto, odnosząc się do dwóch ostatnich wyroków, o których mowa powyżej, dotyczyły one wniosku władz egipskich opartego na postępowaniach karnych przeciwko pierwszemu skarżącemu, przy czym sąd ten wypowiedział się w kwestii w szczególności sprawozdań IBAHRI i M.,

które również były przekazane Radzie. Jednakże, jak zauważono w pkt 149 powyżej, nawet przy założeniu, że środki pomocy prawnej uchylone przez te sądy były porównywalne do środków, którymi zostali objęci skarżący w niniejszej sprawie, decyzje podjęte przez te sądy opierały się na innych okolicznościach faktycznych niż okoliczności faktyczne podane do wiadomości Rady. Jak bowiem zostało stwierdzone w pkt 218–230 powyżej, w świetle wszystkich informacji, którymi Rada dysponowała w momencie wydania zaskarżonych decyzji, Rada mogła słusznie uznać, że nie istnieje uzasadniony powód do obaw, iż naruszenia prawa do rzetelnego procesu i zasady domniemania niewinności mogłyby wpłynąć na wynik postępowań sądowych przeciwko skarżącym.

232 Z powyższego wynika, że biorąc pod uwagę wszystkie dostępne informacje, Rada nie popełniła błędu w ocenie dowodów, które zostały jej przedstawione przez skarżących, dotyczących naruszeń praw podstawowych popełnionych w ramach postępowań sądowych prowadzonych przeciwko nim w Egipcie, uznając, że nie powodują one konieczności przeprowadzenia dodatkowej weryfikacji. W związku z tym skarżący niesłusznie twierdzą, że Rada zastosowała na ich niekorzyść niewzruszalne domniemanie przestrzegania tych praw przez władze egipskie i naruszyła ciążący na niej obowiązek zweryfikowania ich przestrzegania, w szczególności w odniesieniu do praw zapisanych w art. 47 i 48 karty. Należy zatem oddalić pierwszą część zarzutu drugiego i w konsekwencji oddalić ów zarzut w całości.

2. W przedmiocie zarzutu trzeciego, dotyczącego braku poszanowania ogólnych kryteriów zawartych w art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172 i art. 2 ust. 1 rozporządzenia nr 270/2011

233 W ramach trzeciego zarzutu skarżący twierdzą, że przedłużenie ważności wskazania ich w wykazie nie jest zgodne z ogólnymi kryteriami określonymi w art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172 oraz w art. 2 ust. 1 rozporządzenia nr 270/2011, ponieważ, po pierwsze, Rada nie dostarczyła dowodów pozwalających na stwierdzenie, że ustalono ich odpowiedzialność za sprzeniewierzenie egipskich środków publicznych, oraz po drugie, Rada nie wykazała, iż uzasadnienie tego przedłużenia, a mianowicie fakt, że wobec skarżących toczyły się postępowania sądowe wszczęte przez władze egipskie w sprawie sprzeniewierzenia środków publicznych na podstawie Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji (UNCAC), opierało się na wystarczającej podstawie faktycznej. Zarzut ten składa się w istocie z czterech części. W pierwszej części zarzutu skarżący utrzymują, że wobec pierwszego skarżącego nie toczą się postępowania sądowe w sprawie sprzeniewierzenia środków publicznych w rozumieniu UNCAC, ponieważ zarzucane mu czyny nie mogą zostać tak zakwalifikowane. W ramach drugiej części zarzutu skarżący podnoszą, że jak wskazują wyroki egipskiego sądu kasacyjnego uchylające wyroki skazujące wobec pierwszego skarżącego, ściganie pierwszego skarżącego nie jest oparte na żadnych dowodach. W trzeciej części skarżący twierdzą, że ściganie pierwszego skarżącego na drodze sądowej wynika z pobudek politycznych. W ramach czwartej części zarzutu skarżący podnoszą w istocie, że dowody dostarczone przez władze Egiptu w odniesieniu do indywidualnej sytuacji skarżących od drugiej do czwartej nie stanowią wystarczającej podstawy do umieszczenia ich w wykazie.

234 Ze swej strony Rada podnosi, że skarżący ograniczają się do powtórzenia argumentów, które zostały wyraźnie oddalone przez Trybunał i Sąd w wyrokach z dnia 5 marca 2015 r., Ezz i in./Rada (C-220/14 P, EU:C:2015:147), i z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada (T-256/11, EU:T:2014:93), a także naruszają zasadę powagi rzeczy osądzonej. Ponadto w swoich uwagach w przedmiocie pisma dostosowującego skargę Rada podnosi, że wykładni pojęcia sprzeniewierzenia środków publicznych przyjętej w ramach systemu środków ograniczających w decyzji 2011/172 należy dać pierwszeństwo w stosunku do odmiennej wykładni w ramach innego systemu środków ograniczających.

a) Uwagi wstępne

- 235 W pierwszej kolejności należy zauważyć, że w zakresie, w jakim zaskarżone decyzje dotyczą naruszenia kryteriów określonych w art. 2 ust. 1 rozporządzenia nr 270/2011, zarzut ten jest bezskuteczny. Decyzje te dotyczą bowiem jedynie przedłużenia ważności wskazania skarżących w załączniku do decyzji 2011/172. Kryteria te nie mają zatem zastosowania w omawianym przypadku. Tak więc obecny zarzut należy zbadać co do istoty wyłącznie w zakresie, w jakim dotyczy on naruszenia kryteriów określonych w art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172, a przedłużonych przez decyzje 2015/486, 2016/411 i 2017/496.
- 236 W drugiej kolejności, jak wynika z orzecznictwa przywołanego w pkt 64 i 65 powyżej, ze względu na charakter i cel zamrożenia aktywów skarżących Rada, wskazując skarżących w wykazie, powinna była sprawdzić, czy, po pierwsze, dowody, którymi dysponowała, umożliwiały wykazanie, że wobec tych osób toczyło się jedno lub kilku postępowań sądowych w związku z czynami mogącymi stanowić sprzeniewierzenie środków publicznych, oraz po drugie, czy postępowania te pozwalały na zakwalifikowanie ich zgodnie z kryteriami określonymi w art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172.
- 237 W tym względzie należy stwierdzić, jak wskazuje Rada, że Sąd i Trybunał wypowiedziały się już w kwestii tego, czy Rada mogła słusznie przyjąć, iż fakt, że wobec skarżących toczą się postępowania sądowe, może stanowić podstawę pierwotnego wskazania ich w wykazie w świetle kryteriów określonych między innymi w art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172.
- 238 Po pierwsze bowiem, w wyroku z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada (T-256/11, EU:T:2014:93), Sąd uznał, że Rada mogła zgodnie z prawem umieścić nazwiska skarżących w załączniku do decyzji 2011/172 z tego chociażby powodu, że prowadzone było wobec nich postępowanie sądowe w Egipcie mające związek, niezależnie od jego rodzaju, ze śledztwami w sprawie czynów sprzeniewierzenia środków publicznych. Kryteria określone w art. 1 ust. 1 tej decyzji obejmują bowiem zarówno osoby ścigane karnie za udział, różnego stopnia, w czynach sprzeniewierzenia egipskich środków publicznych, jak i osoby z nimi powiązane, będące przedmiotem postępowań powiązanych z takim ściganiem, w szczególności środków zabezpieczających mających na celu ochronę ewentualnie sprzeniewierzonych aktywów (zob. podobnie wyrok z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, pkt 67, 95, 97). Ponadto w sprawie C-220/14 P Trybunał, orzekając w przedmiocie odwołania od tego wyroku, zaakceptował rozumowanie Sądu (wyrok z dnia 5 marca 2015 r., Ezz i in./Rada, C-220/14 P, EU:C:2015:147, pkt 71–73).
- 239 Po drugie, Sąd w wyroku z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada (T-256/11, EU:T:2014:93, pkt 132–134, 137–140), uznał, że dowody dostarczone Radzie przez władze egipskie umożliwiły z jednej strony stwierdzenie, że czyny zarzucane skarżącemu przez te władze zostały przez nie zakwalifikowane w sposób odpowiadający pojęciu sprzeniewierzenia środków publicznych, a z drugiej strony stwierdzenie, że skarżące od drugiej do czwartej, których dotyczyło postanowienie o zamrożeniu aktywów wydane przez egipskiego prokuratora generalnego, podtrzymane przez sąd karny i powiązane ze śledztwami w sprawie czynów sprzeniewierzenia środków publicznych, były przedmiotem postępowania sądowego związanego ze śledztwami w sprawie sprzeniewierzenia środków publicznych. Trybunał zaś uznał, że rozumowanie to nie stanowiło naruszenia prawa (wyrok z dnia 5 marca 2015 r., Ezz i in./Rada, C-220/14 P, EU:C:2015:147, pkt 75–84).
- 240 Ponadto należy stwierdzić, że w sprawie T-279/13 Sąd, orzekając w sprawie skargi skierowanej w szczególności przeciwko przedłużeniu ważności wskazania skarżących w wykazie decyzją 2013/144, oddalił jako oczywiście bezzasadny zarzut wywodzony z nieprzestrzegania kryteriów określonych między innymi w art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172, której okres obowiązywania został przedłużony decyzją 2013/144, ze względu na to, że zastrzeżenia podniesione na poparcie tego zarzutu zostały już oddalone przez Sąd w sprawie T-256/11 (postanowienie z dnia 15 lutego 2016 r., Ezz i in./Rada, T-279/13, niepublikowane, EU:T:2016:78, pkt 54–64).

- 241 Wynika z tego, że zgodnie z orzecznictwem dotyczącym względnej powagi rzeczy osądzonej, przypomnianym w pkt 52 powyżej, skarżący nie mają racji, gdy w ramach obecnego zarzutu podważają zgodność z prawem ich pierwotnego umieszczenia w wykazie lub przedłużenia tego wykazu w drodze decyzji 2013/144, przedkładając Sądowi kwestie już rozstrzygnięte w uzasadnieniach rozstrzygnięć Sądu i Trybunału wskazanych w pkt 238–240 powyżej.
- 242 Ponadto zastrzeżenia lub argumenty przedstawione w ramach różnych części tego zarzutu, które opierają się na tych samych okolicznościach faktycznych i prawnych co zbadane przez Sąd i Trybunał w wyżej wymienionych uzasadnieniach ich rozstrzygnięć, należy oddalić jako oczywiście bezzasadne.
- 243 Jednak, jak już wspomniano w pkt 53 powyżej, zadaniem Sądu jest zbadanie, czy skarżący przedstawiają w ten sposób nowe okoliczności faktyczne i prawne, które nie zostały jeszcze zbadane, i czy mogą one podważyć zgodność przedłużenia ich umieszczenia w wykazie z kryteriami określonymi w art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172.
- 244 W trzeciej kolejności należy zauważyć, że co do zasady przy przedłużeniu ważności wskazania skarżących w wykazie wyłącznie do Rady należy sprawdzenie, czy wobec skarżących nadal toczą się te same postępowania sądowe. Skoro bowiem przy ich pierwotnym wskazaniu w wykazie Rada stwierdziła w wymagany prawem sposób, że odpowiedzialność tych osób za czyny kwalifikowane jako sprzeniewierzenie środków publicznych była przynajmniej kwestionowana w ramach tych postępowań lub ewentualnie osoby te były przedmiotem powiązanych postępowań sądowych jako osoby powiązane, instytucja ta nie może być zobowiązana do przeprowadzenia z urzędu takiej kontroli przy każdym przedłużeniu ważności wskazania w wykazie. Taki obowiązek może istnieć tylko w przypadku zaistnienia nowych dowodów, mogących podważyć udział tych osób lub kwalifikację tych czynów.
- 245 W tym względzie, jak przypomniano w pkt 66 powyżej, do Rady nie należy co do zasady ocena prawdziwości i znaczenia okoliczności, na których opierają się postępowania sądowe prowadzone w Egipcie, ponieważ ocena ta spoczywa na władzach egipskich. Rada jest jedynie zobowiązana, w szczególności w świetle uwag skarżącego, do wystąpienia do władz egipskich o wyjaśnienia dotyczące tych elementów, jeśli ma uzasadnione wątpliwości co do wystarczającego charakteru dowodów już przedstawionych przez te organy.
- 246 Poszczególne części obecnego zarzutu należy zbadać właśnie w świetle powyższych rozważań.

b) W przedmiocie pierwszej części zarzutu trzeciego, dotyczącej błędnej kwalifikacji prawnej postępowań sądowych przeciwko pierwszemu skarżącemu

- 247 Na poparcie pierwszej części zarzutu trzeciego skarżący podnoszą, że tylko jedna ze spraw toczących się wobec pierwszego skarżącego, a mianowicie sprawa nr 38 z 2011 r., dotyczy czynów zakwalifikowanych przez władze egipskie jako sprzeniewierzenie środków publicznych. Podnoszą oni w tym względzie, że zarzucane pierwszemu skarżącemu czyny nie mogą zostać zakwalifikowane jako sprzeniewierzenie środków publicznych w rozumieniu UNCAC, w szczególności dlatego, że po pierwsze, są związane z działalnością spółki prywatnej, a po drugie, czyny zarzucane temu skarżącemu nie zostały popełnione w związku z pełnieniem funkcji urzędnika publicznego. W pierwszym piśmie dostosowującym skargę skarżący dodają, że spośród dotyczących pierwszego skarżącego spraw wymienionych w piśmie władz egipskich z dnia 2 stycznia 2016 r. tylko cztery są związane z postępowaniami sądowymi. Ponadto kwestionują kwalifikację sprzeniewierzenia środków publicznych w świetle prawa Unii, a w szczególności orzecznictwa Sądu i „ogólnego prawa międzynarodowego”. Skarżący twierdzą również, że Rada musi opierać się na autonomicznej definicji tego pojęcia, abstrahującej od zakresu przypisanego mu przez władze egipskie. W ramach drugiego pisma dostosowującego skargę skarżący podnoszą, że zgodność z przyjętą w prawie Unii definicją pojęcia sprzeniewierzenia środków publicznych należy oceniać w świetle trzech przesłanek obejmujących nielegalne wykorzystywanie środków lub mienia posiadanych przez podmiot publiczny lub

znajdujących się pod jego kontrolą do celów niezgodnych z ich celem, szkodę poniesioną przez ten podmiot, którą można wycenić finansowo, oraz konieczność naruszenia przez zarzucane sprzeniewierzenie poszanowania praworządności w Egipcie. Przesłanki te nie zostały w niniejszym przypadku spełnione w odniesieniu do sprawy nr 38 z 2011 r. Wreszcie, skarżący uważają, że sprawy nr 107, nr 291 i nr 639 z 2011 r. nie dotyczą sprzeniewierzenia środków publicznych. Ich zdaniem pierwsza z tych spraw dotyczy jedynie zawarcia nielegalnego porozumienia w celu uzyskania koncesji energetycznych, druga dotyczy oskarżeń o pranie brudnych pieniędzy, a trzecia – oskarżeń o błędy w obliczeniu kwoty podatku należnego od spółki El-Dekheila.

248 Na wstępie należy zaznaczyć, że dokumenty, które zostały pierwotnie przekazane Radzie przez władze egipskie, załączone do skargi, jeśli chodzi o pierwszego skarżącego, dotyczyły tylko jednego postępowania karnego prowadzonego przeciwko niemu w sprawie nr 38 z 2011 r. Natomiast, jak zauważono w pkt 83 powyżej, zaktualizowane informacje przekazane przez władze egipskie w 2014 r. i 2015 r. wskazywały na siedem postępowań karnych (sprawy nr 38, nr 107, nr 291, nr 457, nr 541 z 2011 r. oraz nr 156 i nr 376 z 2013 r.). Wreszcie, jak zostało wskazane w pkt 88 powyżej, informacje przekazane przez władze egipskie przed przyjęciem decyzji 2016/411 i decyzji 2017/496 zawierały wzmianki o trzech innych toczących się postępowaniach dotyczących pierwszego skarżącego w sprawach nr 4 i nr 5482 z 2011 r. oraz nr 244 z 2015 r.

249 Tytułem wstępu należy wskazać, że skarżący podnieśli w istocie zastrzeżenia i argumenty przedstawione w ramach obecnej skargi na poparcie obecnej części zastrzeżenia trzeciego w korespondencji z Radą przed przedłużeniem ważności wskazania ich w wykazie w latach 2015, 2016 i 2017. W pismach z dnia 24 marca 2015 r., 21 marca 2016 r. i 22 marca 2017 r. Rada udzieliła skarżącym odpowiedzi, że wobec pierwszego skarżącego nadal toczą się postępowania sądowe w sprawie czynów sprzeniewierzenia środków publicznych oraz że do orzekania w tych postępowaniach właściwe są sądy egipskie. Jeżeli chodzi o sprawę nr 38 z 2011 r., Rada w pierwszym z wymienionych pism zauważyła w szczególności, że pojęcie sprzeniewierzenia egipskich środków publicznych może obejmować czyny popełnione przez urzędnika publicznego polegające na uzyskaniu korzyści z mienia publicznego i na jego umyślnym uszczupleniu. Rada zauważyła, że postępowanie przeciwko pierwszemu skarżącemu w niniejszej sprawie opierało się na założeniu, że spółka El-Dekheila powinna zostać uznana w chwili zaistnienia okoliczności faktycznych za przedsiębiorstwo publiczne, ponieważ państwo egipskie posiadało w nim istotny udział mniejszościowy i w związku z tym mienie tej spółki powinno być traktowane jako mienie publiczne, a pierwszego skarżącego, który był prezesem zarządu tej spółki w momencie zaistnienia okoliczności faktycznych, należy uznać za urzędnika państwowego.

1) W odniesieniu do argumentów i zastrzeżeń podniesionych na poparcie żądań skargi

250 Na wstępie należy zaznaczyć, że zastrzeżenia i argumenty przedstawione przez skarżących na poparcie żądań skargi dotyczą wyłącznie sprawy nr 38 z 2011 r., ponieważ skarżący twierdzą, nie uzasadniając swojego twierdzenia, że jedynie czyny objęte tą sprawą mogą spełniać kryteria określone w art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172. Zgodnie z rozumowaniem opisanym w pkt 244 powyżej, owe zastrzeżenia i argumenty należy rozpatrywać wyłącznie w świetle informacji przedstawionych przez władze egipskie po umieszczeniu skarżących w wykazie po raz pierwszy. Natomiast w zakresie, w jakim te zastrzeżenia i argumenty zmierzają do podważenia pierwotnego wskazania w wykazie, należy je odrzucić jako niedopuszczalne zgodnie z pkt 241 powyżej.

251 W tym względzie należy zauważyć, że w dokumencie z dnia 13 lutego 2014 r. przekazanym przez władze egipskie stwierdzono, że sprawa nr 38 z 2011 r. dotyczy czynów czerpania nielegalnych korzyści, które pierwszy skarżący popełnił – jak mu się zarzuca – działając w charakterze prezesa zarządu spółki El-Dekheila poprzez nabycie 67% udziałów w kapitale tej spółki i zmianę cen stosowanych przez spółkę w celu sprzedaży produktów hutniczych produkowanych przez własną spółkę jako produktów tego samego podmiotu. Wyrok egipskiego sądu kasacyjnego z dnia 14 grudnia

2013 r. w sprawie odwołania od wyroku sądu pierwszej instancji w tej sprawie potwierdza w istocie taki opis czynów zarzucanych pierwszemu skarżącemu. Wyrok ten potwierdza również, że sąd przyjął przeciwko pierwszemu skarżącemu okoliczność, iż państwo egipskie posiadało udziały w rzeczonyj spółce, spółka ta podlegała kontroli publicznej, a skarżący, jako prezes zarządu tej spółki, został uznany za urzędnika państwowego. Ponadto z powyższego wyroku wynika, że oprócz tych zarzutów pierwszemu skarżącemu zarzuca się spowodowanie w tej samej spółce El-Dekheila znacznych strat finansowych w związku z umową kredytu zaciągniętego w imieniu tej spółki.

252 Należy stwierdzić, że okoliczności te nie mogą prowadzić do podważenia ustalenia dokonanego przez Sąd w pkt 137–140 wyroku z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada (T-256/11, EU:T:2014:93), utrzymanego przez Trybunał, zgodnie z którym informacje dostarczone Radzie pozwalają uznać, że wobec pierwszego skarżącego toczyło się postępowanie karne w związku z czynami, które uzyskały kwalifikację odpowiadającą sprzeniewierzeniu środków publicznych.

253 W tym względzie w podobnym kontekście decyzji 2011/72 w sprawie sytuacji w Tunezji Sąd orzekł, że pojęcie sprzeniewierzenia środków publicznych w rozumieniu art. 1 ust. 1 decyzji 2011/72 obejmuje niezgodne z prawem wykorzystanie zasobów należących do zbiorowości publicznych lub pozostających pod ich kontrolą, do celów niezgodnych z ustanowionymi celami, w szczególności do celów prywatnych, które prowadzi do poniesienia przez rzeczony zbiorowości publicznej szkody, którą można wycenić finansowo (wyroki: z dnia 30 czerwca 2016 r., CW/Rada, T-224/14, niepublikowany, EU:T:2016:375, pkt 89; z dnia 30 czerwca 2016 r., Al Matri/Rada, T-545/13, niepublikowany, EU:T:2016:376, pkt 98; z dnia 30 czerwca 2016 r., CW/Rada, T-516/13, niepublikowany, EU:T:2016:377, pkt 69). Ta wykładnia znajduje zastosowanie w niniejszej sprawie, ponieważ art. 1 ust. 1 decyzji 2011/72 jest sformułowany w sposób w istocie identyczny jak odpowiadające mu przepisy decyzji 2011/172 i ma podobne cele.

254 W niniejszym przypadku, jak wynika z dowodów posiadanych przez Radę, władze Egiptu stwierdziły, że ich zdaniem pierwszy skarżący, pełniący funkcję urzędnika państwowego jako prezes zarządu spółki będącej pod kontrolą państwa, której część kapitału pozostawała w chwili popełnienia czynów własnością państwa egipskiego, wykorzystał tę funkcję celem czerpania nielegalnych korzyści ze szkodą dla interesów finansowych tej spółki, w szczególności w celu przysporzenia korzyści swoim prywatnym przedsiębiorstwom. A zatem, nawet jeśli władze egipskie nie zakwalifikowały wyraźnie tych czynów na gruncie prawa karnego jako sprzeniewierzenia egipskich środków publicznych, przyjęta kwalifikacja odpowiada temu pojęciu, zgodnie z jego definicją w orzecznictwie.

255 Ponadto należy zaznaczyć, że skarżący nie kwestionują faktu, iż władze egipskie dokonały kwalifikacji karnej czynów zarzucanych skarżącemu w sprawie nr 38 z 2011 r. odpowiadającej pojęciu sprzeniewierzenia środków publicznych. Zastrzeżenia podniesione w ramach niniejszej części opierają się bowiem właśnie na założeniu, że władze te błędnie uznały, iż czyny te wchodzą w zakres tego pojęcia, a Rada nie powinna była przyjąć tego stanowiska, ustalając, czy postępowanie sądowe w tej sprawie pozwala uznać, że pierwszy skarżący spełnia kryteria określone w art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172.

256 Tymczasem, jak orzekły Sąd i Trybunał, Rada zgodnie z prawem wskazała skarżącemu w wykazie choćby ze względu na to, że toczyło się przeciwko niemu postępowanie sądowe w Egipcie mające związek, niezależnie od charakteru tego związku, ze śledztwami w sprawie czynów polegających na sprzeniewierzeniu środków publicznych, a mianowicie – jak stwierdził Sąd w oparciu o ocenę uznaną przez Trybunał za zgodną z prawem – czynów, które zostały zakwalifikowane przez władze egipskie jako odpowiadające temu pojęciu. Zatem w zakresie, w jakim informacje dotyczące sprawy nr 38 z 2011 r., zaktualizowane w 2014 r. i w 2015 r., nie podważały analizy stanowiska władz egipskich dokonanej przez Radę i przez Sąd w tej sprawie, Rada mogła z tego samego względu przedłużyć ważność wskazania w wykazie, przy założeniu, że postępowanie sądowe w tej sprawie było nadal w toku.

- 257 Natomiast w przeciwieństwie do założenia, na jakim opiera się argumentacja skarżących, z zasad przypomnianych w pkt 66 i 245 powyżej wynika, że Rada nie może wypowiedzieć się na temat prawdziwości i odpowiedniego charakteru kwalifikacji prawnej czynu, przyjętej przez władze egipskie w odniesieniu do czynów, za które ścigają one pierwszego skarżącego, ponieważ zadanie to należy do właściwości sądów egipskich odpowiedzialnych za ustalenie winy tej osoby. W niniejszej sprawie bezsporne jest, że w chwili przedłużenia ważności wskazania pierwszego skarżącego w wykazie w 2015 r. sąd niższej instancji nie orzekł jeszcze w tym względzie w efekcie przekazania sprawy przez egipski sąd kasacyjny w następstwie uchylenia przez niego pierwszego wyroku.
- 258 Ponadto elementy podniesione przez skarżących w celu podważenia kwalifikacji prawnej czynu przyjętej przez władze egipskie nie mogły wzbudzić uzasadnionych wątpliwości Rady i prowadzić do konieczności uzyskania dodatkowych informacji.
- 259 W tym względzie argument, że kwalifikacja prawna czynu przyjęta przez władze egipskie nie pokrywała się z postanowieniami UNCAC, nie może podważyć możliwości uwzględnienia przez Radę postępowania sądowego w sprawie nr 38 z 2011 r. W istocie bowiem wzmianka o tej konwencji w uzasadnieniu umieszczenia pierwszego skarżącego w wykazie oznacza jedynie, że to władze egipskie odnosiły się do niej w ramach rzeczonych postępowania sądowych. Natomiast Rada dokonała zamrożenia aktywów skarżących nie na podstawie postanowień tej konwencji, lecz w ramach polityki współpracy z władzami egipskimi podjętej na podstawie odrębnego uprawnienia przyznanego jej przez WPZiB oraz w świetle jej własnych zadań wymienionych w motywach 1 i 2 decyzji 2011/172. Dlatego też, chociaż nie można wykluczyć, że kwestia spójności pomiędzy kwalifikacją karną czynu przyjętą przez władze egipskie a postanowieniami UNCAC powinna zostać zbadana przez właściwy sąd egipski, kwestia ta nie wchodzi w zakres kompetencji Rady, ponieważ Rada mogła sprawdzić, że ta kwalifikacja karna odpowiadała pojęciu sprzeniewierzenia środków publicznych w rozumieniu art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172.
- 260 W każdym razie postanowienia art. 2 lit. a) ppkt (iii) UNCAC, na które powołują się skarżący, stanowią, że jako urzędnika publicznego można określić „każdą [...] osobę określoną jako »funkcjonariusz publiczny« w prawie wewnętrznym państwa strony”. Tymczasem skarżący sami przyznają, że art. 119 lit. g) egipskiego kodeksu karnego, którego przepisy zostały przytoczone w załączniku do skargi, stanowi, że przy kwalifikacji czynu jako sprzeniewierzenia środków publicznych wyrażenie „urzędnik publiczny” należy interpretować w rozumieniu tego kodeksu jako mające zastosowanie do pracowników każdej spółki, w której państwo egipskie posiada udziały. Ponadto z tego przepisu egipskiego kodeksu karnego nie wynika, że decydujące znaczenie ma kwestia, czy spółka powinna być zakwalifikowana jako „przedsiębiorstwo publiczne” czy jako „spółka publiczna”, jeżeli część środków tej spółki jest własnością państwa. W konsekwencji z dowodów przedstawionych przez samych skarżących wynika, że uznając, iż pierwszy skarżący, pełniąc funkcję prezesa zarządu spółki El-Dekheila, był urzędnikiem publicznym, władze egipskie zastosowały egipski kodeks karny, i że jest to zgodne z art. 2 lit. a) ppkt (iii) UNCAC. Podnoszona okoliczność, że ta kwalifikacja nie była spójna z innymi przepisami egipskiego prawa krajowego, w szczególności w dziedzinie prawa spółek, należy do wyłącznej oceny sądu egipskiego, który jako jedyny jest w tym względzie właściwy. Ponadto nie ma znaczenia, jak twierdzą skarżący, że pierwszy skarżący nie mógł zostać uznany za urzędnika państwowego zgodnie z kryteriami określonymi, odpowiednio, w art. 2 lit. a) ppkt (i) i w art. 2 lit. a) ppkt (ii) UNCAC. Jak wynika bowiem jasno z brzmienia tegoż art. 2, kryteria określone kolejno w ppkt (i) (ii) i (iii) tego artykułu mają charakter alternatywny, a nie kumulatywny.
- 261 Z całości powyższych rozważań wynika, że Rada słusznie mogła powołać się na postępowanie sądowe prowadzone w sprawie nr 38 z 2011 r. w celu uznania, iż miała wystarczającą podstawę faktyczną do przedłużenia ważności wskazania pierwszego skarżącego w wykazie w ramach decyzji 2015/486, niezależnie od tego, czy inne postępowania sądowe wobec pierwszego skarżącego, o których była poinformowana, spełniały kryteria określone w art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172 (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 30 czerwca 2016 r., Al Matri/Rada, T-545/13, niepublikowany, EU:T:2016:376, pkt 49, 100).

262 Ponadto, jak zauważono w pkt 201 powyżej, toczące się postępowania sądowe w sprawach nr 107 i nr 291 z 2011 r., należące do postępowań sądowych, o których Rada została poinformowana przed przyjęciem decyzji 2015/486, mają również związek z czynami sprzeniewierzenia środków publicznych. W pierwszej z tych spraw pierwszy skarżący jest bowiem oskarżony o to, że zawarł z ministrem handlu i przemysłu i przewodniczącym urzędu ds. rozwoju przemysłu w celu otrzymania – w sprzeczności z mającymi zastosowanie przepisami – koncesji energetycznych dla spółek z jego grupy w ramach procedury publicznej sprzedaży takich koncesji w sektorze stalowym. Skarżącemu zarzuca się zatem w tej sprawie udział w nielegalnym przydzieleniu, na jego korzyść, zasobów znajdujących się pod kontrolą państwa przez urzędników publicznych odpowiedzialnych za przydzielanie tych zasobów, co spowodowało szkodę finansową dla państwa w wysokości równej kwocie, którą spółki skarżącego musiałyby zapłacić za korzystanie z tych zasobów. Kwalifikacja karna tych czynów odpowiada zatem pojęciu sprzeniewierzenia egipskich środków publicznych w rozumieniu art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172, jak określono w pkt 253 powyżej. Ponadto, jeżeli chodzi o sprawę nr 291 z 2011 r., dotyczy ona operacji prania pieniędzy dokonanych na środkach, które według władz egipskich pierwszy skarżący uzyskał bezprawnie w okolicznościach będących przedmiotem spraw nr 38 i nr 107 z 2011 r. I tak, sprawa nr 291 z 2011 r., mimo że dotyczy okoliczności, które nie są same w sobie związane z pojęciem sprzeniewierzenia środków publicznych, ma w świetle informacji przekazanych przez władze egipskie bezpośredni związek z czynami sprzeniewierzenia środków publicznych. Należy zauważyć, że choć skarżący podnieśli, iż poza sprawą nr 38 z 2011 r. żadna ze spraw wymienionych przez władze egipskie nie odnosi się do czynów, które mogą zostać zakwalifikowane jako sprzeniewierzenie środków publicznych, nie przedstawili oni żadnego argumentu, który mógłby podważyć powyższe ustalenia.

263 Z powyższego wynika, że część pierwszą zarzutu trzeciego można jedynie oddalić w zakresie, w jakim służy ona poparciwu wskazanym w skardze żądań stwierdzenia nieważności.

2) W przedmiocie argumentów i zastrzeżeń podniesionych na poparcie żądań sformułowanych w pierwszym piśmie dostosowującym skargę

264 W ramach pierwszego pisma dostosowującego skargę skarżący nadal kwestionują kwalifikację sprzeniewierzenia środków publicznych w odniesieniu do czynów, których dotyczy sprawa nr 38 z 2011 r., na podstawie dowodów przygotowanych przez przedstawicieli prawnych pierwszego skarżącego w Egipcie i jego zeznań. Jednakże z powodów określonych w pkt 257 powyżej ten argument i te dowody mogą zostać jedynie oddalone. Nie służą one bowiem zakwestionowaniu faktu, że egipski prokurator generalny dokonał kwalifikacji karnej czynów będących przedmiotem tej sprawy w sposób odpowiadający pojęciu sprzeniewierzenia środków publicznych, lecz jedynie podważeniu samej kwalifikacji i zasadności oskarżeń wniesionych wobec pierwszego skarżącego w tym względzie. W szczególności skarżący podnoszą w istocie, że zarzucane pierwszemu skarżącemu transakcje zostały przeprowadzone prawidłowo, a właściwe organy wydały na nie zgodę. Tymczasem o ile dowody te mogą zostać uwzględnione przez właściwy sąd egipski orzekający o odpowiedzialności tego skarżącego w tej sprawie, o tyle nie mogą one podważyć wystarczającego charakteru dowodów znajdujących się w dyspozycji Rady, które pozwoliły jej uznać, że kwalifikacja karna tych czynów, dokonana na podstawie egipskiego prawa karnego, odpowiada kryteriom art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172. W tym względzie należy zauważyć, że informacje przedstawione przez władze egipskie w piśmie z dnia 2 stycznia 2016 r. nie różniły się istotnie, w odniesieniu do tej sprawy, od informacji już wcześniej przekazanych Radzie i nie mogły zatem podważyć oceny Rady.

265 Argumenty skarżących zmierzające do wykazania, że ocena ta nie jest zgodna z orzecnictwem Sądu i ETPC, nie są przekonujące.

266 W pierwszej kolejności, w przeciwieństwie do tego, co sugerują skarżący, okoliczność, że pojęcie sprzeniewierzenia środków publicznych w rozumieniu art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172 powinno podlegać wykładni autonomicznej, niezależnej od jakiegokolwiek systemu krajowego (wyrok z dnia 30 czerwca

2016 r., Al Matri/Rada, T-545/13, niepublikowany, EU:T:2016:376, pkt 84, 96), nie oznacza, że z zakresu tego pojęcia należałoby wykluczyć czyny, które otrzymały taką kwalifikację karną ze strony egipskich władz. Przeciwnie, zgodnie z tym samym orzecznictwem pojęcie to obejmuje przynajmniej czyny, które mogą otrzymać taką kwalifikację w egipskim prawie karnym (zob. analogicznie wyrok z dnia 30 czerwca 2016 r., Al Matri/Rada, T-545/13, niepublikowany, EU:T:2016:376, pkt 95). Tymczasem w niniejszej sprawie, jak zauważono w pkt 260 powyżej, skarżący przyznają, że kwalifikacja przyjęta w niniejszej sprawie przez władze egipskie jest zgodna z egipskim kodeksem karnym.

267 Ponadto jakakolwiek inna wykładnia prowadziłaby do zakwestionowania rozumowania Sądu, zatwierdzonego przez Trybunał i przytoczonego w pkt 238 powyżej, zgodnie z którym umieszczenie skarżących w załączniku do decyzji 2011/172 z tego jedynie powodu, że prowadzone było wobec nich postępowanie sądowe w Egipcie mające związek, niezależnie od jego charakteru, ze śledztwami w sprawie czynów sprzeniewierzenia środków publicznych, było zgodne z kryteriami określonymi w art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172 (zob. podobnie wyroki: z dnia 5 marca 2015 r., Ezz i in./Rada, C-220/14 P, EU:C:2015:147, pkt 71–73; z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, pkt 67, 95, 97).

268 W drugiej kolejności przytoczone przez skarżących orzecznictwo Sądu i ETPC dotyczące pojęcia podmiotu prawa publicznego jest nieistotne. Po pierwsze bowiem, jak stwierdzono w pkt 260 powyżej, kwestia tego, czy spółka El-Dekheila może być zakwalifikowana jako przedsiębiorstwo publiczne lub jako spółka publiczna, nie ma decydującego znaczenia dla zakwalifikowania sprzeniewierzenia środków publicznych w rozumieniu egipskiego prawa karnego w sytuacji, gdy państwo posiada udział, nawet mniejszościowy, w tej spółce. Po drugie, przytoczone orzecznictwo dotyczy kwestii całkowicie odrębnej od możliwości zakwalifikowania czynów zarzucanych pierwszemu skarżącemu w sprawie nr 38 z 2011 r. jako sprzeniewierzenie środków publicznych, w całkowicie odmiennym kontekście środków ograniczających wobec Iranu w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu broni jądrowej. W sprawach, w których zapadły te orzeczenia, powstało bowiem pytanie, czy przedsiębiorstwo skarżące było emanacją państwa irańskiego w taki sposób, że uczestniczyło w wykonywaniu władzy państwowej lub zarządzało usługą publiczną pod kontrolą władz (zob. podobnie wyrok z dnia 29 stycznia 2013 r., Bank Mellat/Rada, T-496/10, EU:T:2013:39, pkt 42 i przytoczone tam orzecznictwo). Ponadto należy zauważyć, że w tych sprawach kwalifikacja przedmiotowych spółek jako emanacji państwa irańskiego przez organ, który wydał wobec niego środki ograniczające, nie była oparta, jak w niniejszym przypadku, na krajowych postępowaniach sądowych opartych na takiej kwalifikacji.

269 W trzeciej kolejności odniesienia skarżących do wyroku z dnia 15 września 2016 r., Klyuyev/Rada (T-340/14, EU:T:2016:496), są pozbawione znaczenia. W istocie, jak pokazują te odniesienia, w wyroku tym Sąd wskazał, że rozpatrywane środki ograniczające opierają się wyłącznie na piśmie prokuratora generalnego Ukrainy, które zawierało jedynie ogólne i niejasne stwierdzenie wiążące nazwisko skarżącego, obok nazwisk innych byłych wysokich urzędników, z dochodzeniem, które zasadniczo miało wykazać czyny polegające na defraudacji środków publicznych i nie zawierało żadnych dodatkowych wyjaśnień. Rada nie miała zatem informacji dotyczących czynów lub zachowań konkretnie zarzucanych skarżącemu przez władze ukraińskie (wyrok z dnia 15 września 2016 r., Klyuyev/Rada, T-340/14, EU:T:2016:496, pkt 40, 41).

270 Inaczej jest jednak w niniejszej sprawie, ponieważ, po pierwsze, przeciwko pierwszemu skarżącemu toczą się postępowania sądowe, a nie zwykle dochodzenie wstępne. Po drugie, informacje dostarczone przez władze egipskie w latach 2014, 2015 i 2016 nie ograniczały się do zwykłego ogólnego stwierdzenia dotyczącego czynów sprzeniewierzenia środków publicznych, lecz zawierały konkretny i szczegółowy opis zarzucanych mu czynów, przynajmniej w sprawach nr 38, nr 107 i nr 291 z 2011 r., pozwalający na zrozumienie dokładnego charakteru przestępstw, których dotyczyły te sprawy, oraz stopnia zarzucanego mu uczestnictwa, jak również przebiegu postępowań sądowych w tych sprawach.

Okoliczności faktyczne niniejszej sprawy nie są zatem w żadnym razie porównywalne z okolicznościami sprawy T-340/14, niezależnie od tego, czy środki ograniczające przyjęte w ramach decyzji 2011/172 są porównywalne do środków takich jak rozpatrywane w niniejszej sprawie.

- 271 Zakładając, że skarżący zamierzają oprzeć się na wyroku z dnia 15 września 2016 r., Klyuyev/Rada (T-340/14, EU:T:2016:496), na poparcie twierdzenia, że na Radzie spoczywa obowiązek sprawdzenia zarzutów władz egipskich dotyczących czynów będących przedmiotem postępowań sądowych wobec pierwszego skarżącego, z pkt 256, 257 i 264 powyżej wynika, że taka argumentacja nie może zostać przyjęta.
- 272 Argument skarżących, że ocena dokonana przez Radę nie jest zgodna z „ogólnym prawem międzynarodowym”, również nie jest przekonujący. Wystarczy w tym względzie zauważyć, że skarżący odnoszą się do pojęcia „organu państwowego”, zgodnego z definicją zawartą w komentarzu Komisji Prawa Międzynarodowego Narodów Zjednoczonych w sprawie rezolucji z 2001 r. w sprawie odpowiedzialności państwa za działania bezprawne w świetle prawa międzynarodowego oraz w międzynarodowych orzeczeniach arbitrażowych w przedmiocie odpowiedzialności państw w kontekście sporów między nimi a przedsiębiorstwami prywatnymi. W związku z tym odniesienia te, ze względów analogicznych do przedstawionych w pkt 268 powyżej, są pozbawione znaczenia w niniejszej sprawie.
- 273 Jeśli chodzi o twierdzenie skarżących, że tylko cztery sprawy wymienione w piśmie władz egipskich z dnia 2 stycznia 2016 r. dotyczą toczących się postępowań sądowych, jest ono bez znaczenia, ponieważ z tych samych powodów, które zostały przedstawione w pkt 261 i 262 powyżej, Rada nadal mogła uznać na podstawie spraw nr 38, nr 107 i nr 291 z 2011 r., że w dniu wydania decyzji 2016/411 toczyły się postępowania sądowe w sprawie czynów sprzeniewierzenia środków publicznych przeciwko pierwszemu skarżącemu.
- 274 Należy zatem oddalić argumenty i zastrzeżenia podniesione na poparcie żądań sformułowanych w pierwszym piśmie dostosowującym skargę.

3) W odniesieniu do argumentów i zastrzeżeń podniesionych na poparcie żądania drugiego pisma dostosowującego skargę

- 275 W drugim piśmie dostosowującym skargę skarżący powtarzają w dużej części argumentację ze skargi i z pierwszego pisma dostosowującego skargę. W szczególności w dalszym ciągu podają w wątpliwość dokładność i znaczenie okoliczności faktycznych stanowiących podstawę oskarżeń wobec pierwszego skarżącego w sprawie nr 38 z 2011 r., w szczególności w odniesieniu do oceny szkody poniesionej przez państwo. Jednak z tych samych powodów, co przedstawione w pkt 251–262 i 264–273 powyżej, nie można zgodzić się z tą argumentacją. Jeśli chodzi o nowe zastrzeżenia i argumenty, należy wskazać, co następuje.
- 276 W pierwszej kolejności twierdzenie skarżących, jakoby kryteria zawarte w art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172 należało interpretować w ten sposób, że Rada jest zobowiązana do sprawdzenia, czy czyny sprzeniewierzenia środków publicznych mogą, z uwagi na kwotę lub rodzaj sprzeniewierzonych środków lub kontekst, w jakim nastąpiły, naruszać praworządność w Egipcie, jest sprzeczne z orzecznictwem Sądu i Trybunału mającym zastosowanie w niniejszej sprawie.
- 277 Wpierw należy bowiem stwierdzić, że jak wynika z pkt 238–240 powyżej, Trybunał i Sąd rozstrzygnęły już kwestię tego, jakie wymogi muszą spełniać okoliczności faktyczne, na których oparła się Rada, umieszczając skarżących w wykazie, aby były zgodne z kryteriami określonymi w art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172. Trzeba stwierdzić, że Trybunał i Sąd nie uznały, iż wśród tych wymogów była konieczność, by czyny polegające na sprzeniewierzeniu środków publicznych musiały zagrażać praworządności w Egipcie.

278 Następnie należy przypomnieć, że jak orzekł Sąd, decyzja 2011/172 należy w pełni do WPZiB i odpowiada celom określonym w art. 21 ust. 2 lit. b) i d) TUE (zob. pkt 122 powyżej). Sąd orzekł również, że sformułowanie zawarte w motywie 2 decyzji 2011/172, zgodnie z którym osoby, o których mowa w art. 1 ust. 1 tej decyzji, „pozbawiają w ten sposób społeczeństwo Egiptu korzyści ze zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego oraz utrudniają rozwój demokracji w tym kraju”, nie stanowi dodatkowej przesłanki, która musi być spełniona przy wskazaniu nowej osoby w wykazie załączonym do tej decyzji. Chodzi tu wyłącznie o wyjaśnienie końcowego celu realizowanego przez tę decyzję (wyrok z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, pkt 143). Ten tok rozumowania został w istocie potwierdzony przez Trybunał (wyrok z dnia 5 marca 2015 r., Ezz i in./Rada, C-220/14 P, EU:C:2015:147, pkt 44–46, 70).

279 Z rozważań tych należy zatem wywieść, że zamrożenie aktywów osób odpowiedzialnych za sprzeniewierzenie środków publicznych lub osób z nimi powiązanych, o których mowa w art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172 – dzięki temu, iż przyczynia się do zwalczania przez władze egipskie sprzeniewierzenia środków publicznych – jest spójne z ogólnymi celami polityki wspierania Egiptu przez Radę, o których mowa w motywie 1 tej decyzji, czyli w szczególności z poszanowaniem praworządności i praw podstawowych. W konsekwencji, aby możliwe było wskazanie osoby w wykazie załączonym do tej decyzji, jej art. 1 ust. 1 nie wymaga, aby czyny polegające na sprzeniewierzeniu środków publicznych, których dotyczą postępowania sądowe uzasadniające wskazanie w wykazie, miały szczególny charakter z uwagi na kwotę lub rodzaj sprzeniewierzonych środków lub kontekst tych czynów, umożliwiający uznanie ich za zagrożenie praworządności w Egipcie.

280 Wreszcie, skarżący nie mogą w tym względzie powoływać się na orzecznictwo Sądu dotyczące środków ograniczających ustanowionych w ramach decyzji przyjętych przez Radę w związku z sytuacją na Ukrainie, ponieważ wykładnia ogólnych kryteriów umożliwiających określenie kręgu osób objętych tymi środkami ograniczającymi została przeprowadzona przez Sąd w świetle szczególnego kontekstu prawnego tych decyzji, który różni się od kontekstu decyzji 2011/172.

281 W szczególności należy stwierdzić, że zgodnie z motywem 2 decyzji Rady 2014/119/WPZiB z dnia 5 marca 2014 r. dotyczącej środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją na Ukrainie (Dz.U. 2014, L 66, s. 26), której dotyczyły sprawy zakończone wyrokami z dnia 15 września 2016 r., Klyuyev/Rada (T-340/14, EU:T:2016:496), i z dnia 15 września 2016 r., Janukowycz/Rada (T-348/14, EU:T:2016:508), przywołanymi przez skarżących:

„Rada uzgodniła skoncentrowanie środków ograniczających na zamrożeniu i odzyskaniu aktywów osób wskazanych jako odpowiedzialne za defraudację ukraińskich funduszy państwowych oraz osób odpowiedzialnych za naruszenia praw człowieka, w celu konsolidacji i wsparcia praworządności i poszanowania praw człowieka na Ukrainie”.

282 Celem zamrożenia aktywów osób wskazanych jako odpowiedzialne za sprzeniewierzenie środków publicznych jest zatem wzmocnienie i wsparcie praworządności oraz poszanowanie praw człowieka na Ukrainie. W tych okolicznościach Sąd mógł uznać, że kryterium umieszczenia w wykazie określone w decyzji 2014/119 należy interpretować w ten sposób, że nie obejmuje ono w sposób abstrakcyjny każdego czynu polegającego na defraudacji środków publicznych, lecz dotyczy ono raczej czynu polegającego na defraudacji środków publicznych lub mienia publicznego, które z uwagi na kwotę lub rodzaj sprzeniewierzonych środków lub sprzeniewierzonego mienia lub na okoliczności, w jakich nastąpiły, mogą przynajmniej zagrażać instytucjonalnym i prawnym podstawom Ukrainy, w szczególności zasadom legalności, zakazu stosowania arbitralnych środków przez władze wykonawcze, skutecznej kontroli sądowej i równości wobec prawa, a w ostatecznym rozrachunku – zagrażać poszanowaniu praworządności w tym państwie (wyroki: z dnia 15 września 2016 r., Klyuyev/Rada, T-340/14, EU:T:2016:496, pkt 91; z dnia 15 września 2016 r., Yanukowych /Rada, T-348/14, EU:T:2016:508, pkt 102).

- 283 Natomiast, jak wskazano w pkt 279 powyżej, celem decyzji 2011/172 jest pomoc władzom egipskim w walce ze sprzeniewierzeniem środków publicznych, a poszanowanie praworządności i praw podstawowych jest tylko jednym z ogólnych celów polityki wsparcia Egiptu przez Radę, do której należy między innymi ta decyzja. Zasady określone przez Sąd w wyrokach przytoczonych w pkt 281 i 282 poniżej nie mają zatem w niniejszym przypadku zastosowania.
- 284 W drugiej kolejności skarżący niesłusznie powołują się na kryteria służące do określenia, czy osoba prawna jest posiadana lub kontrolowana przez inną osobę lub podmiot, które zostały wskazane w pkt 62 i 63 dokumentu Rady z dnia 24 czerwca 2015 r. zatytułowanego „Dobre praktyki UE w zakresie skutecznego wprowadzania w życie środków ograniczających”. Jak bowiem wskazano w szczególności w pkt 66 tego dokumentu, kryteria te mają jedynie określić, w celu uniknięcia ryzyka, że osoba lub podmiot obojdzie zamrożenie swoich aktywów, czy aktywa innej osoby prawnej są posiadane lub kontrolowane przez pierwszą osobę lub podmiot i czy aktywa te należy zamrozić. Kryteria te nie mają zatem w żaden sposób zastosowania przy ustalaniu, czy Rada powinna uznać, że toczące się postępowania sądowe w Egipcie, na których opiera się przy przedłużeniu ważności wskazania osób w załączniku do decyzji 2011/172, dotyczą sprzeniewierzenia środków publicznych.
- 285 W trzeciej i ostatniej kolejności należy stwierdzić, że okoliczności przedstawione po raz pierwszy w ramach drugiego pisma dostosowującego skargę w celu zakwestionowania kwalifikacji sprzeniewierzenia środków publicznych w odniesieniu do czynów, których dotyczą postępowania sądowe w sprawach nr 107 i nr 291 z 2011 r., nie mogą zostać uwzględnione. Co się tyczy pierwszej z tych spraw, w pkt 262 powyżej stwierdzono, że czyny, których dotyczy postępowanie sądowe, były zgodne z pojęciem sprzeniewierzenia środków publicznych w rozumieniu art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172. W przeciwieństwie do tego, co twierdzą skarżący, opis czynów, który został dokonany przez władze egipskie w dokumentach zarejestrowanych przez Radę w dniu 6 stycznia 2017 r., nieróżniący się istotnie od opisu zawartego w dokumentach udostępnionych Radzie 2015 r. i w 2016 r., nie podważa tej analizy. W odniesieniu do sprawy nr 291 z 2011 r. w pkt 262 powyżej stwierdzono również, że chociaż sprawa ta dotyczyła czynów prania pieniędzy, miała związek z czynami sprzeniewierzenia środków publicznych, w zakresie, w jakim pranie pieniędzy zarzucane pierwszemu skarżącemu dotyczyło sprzeniewierzonych środków, które uzyskał, rozpatrywanych w sprawach nr 38 i nr 107 z 2011 r. Opis sprawy nr 291 z 2011 r. w wyżej wymienionych dokumentach nie zawiera nowych dowodów, które podważałyby związek między tą sprawą a czynami sprzeniewierzenia środków publicznych będącymi przedmiotem pozostałych wyżej wymienionych spraw.
- 286 Z powyższego wynika, że należy oddalić zastrzeżenia i argumenty przedstawione w ramach drugiego pisma dostosowującego skargę na poparcie pierwszej części zarzutu trzeciego i w konsekwencji oddalić tę część zarzutu w całości.

c) W przedmiocie drugiej części zarzutu trzeciego, dotyczącej braku materialnoprawnej podstawy postępowania sądowych przeciwko pierwszemu skarżącemu, ustalonego przez egipski sąd kasacyjny

- 287 Na poparcie drugiej części zarzutu trzeciego skarżący twierdzą, że egipski sąd kasacyjny w rozstrzygnięciach z dnia 20 grudnia 2012 r., 12 maja 2013 r. i 14 grudnia 2013 r. „odrzucił” postępowania wszczęte przeciwko pierwszemu skarżącemu. Ponadto w decyzji z dnia 14 grudnia 2013 r. sąd ten uznał, że w sprawie nr 38 z 2011 r. skarżącego nie obciążał w ramach przyjętych kwalifikacji karnych żaden dowód, a sąd pierwszej instancji niesłusznie odmówił uwzględnienia dowodów i argumentów przedstawionych przez pozwanego. Należy zatem wywnioskować stąd, że postępowanie to opiera się na wątplych i nieuzasadnionych zarzutach, a Rada nie może w dalszym ciągu opierać się wyłącznie na oświadczeniach władz egipskich, lecz powinna prowadzić własne śledztwa. Ponadto skarżący podnoszą, że w tym samym orzeczeniu sąd ten stwierdził, iż państwo egipskie nie poniosło żadnej szkody.

- 288 W pierwszej kolejności, w zakresie, w jakim w niniejszej części zarzutu skarżący podnoszą, że egipski sąd kasacyjny uchylił oskarżenia wobec pierwszego skarżącego w sprawach nr 38, nr 107 i nr 291 z 2011 r., wystarczy przypomnieć, że w wyrokach, na które skarżący się powołują, sąd ten nie orzekł co do istoty sprawy, lecz jedynie uchylił wyroki skazujące wydane przez sąd pierwszej instancji i przekazał mu sprawy do ponownego rozpoznania. Ponadto wydaje się, że w następstwie tych wyroków postępowania w tych sprawach toczyły się nadal, do czasu wydania nowego orzeczenia przez sąd niższej instancji. Zatem Rada mogła słusznie uznać, że rozstrzygnięcia tego sądu w rozpatrywanych sprawach nie zakończyły tych postępowań sądowych, a w związku z tym Rada mogła przedłużyć umieszczenie pierwszego skarżącego w wykazie na podstawie tych postępowań.
- 289 W drugiej kolejności, jako że skarżący twierdzą w ramach niniejszej części zarzutu, że rozważania przedstawione przez egipski sąd kasacyjny w wyroku z dnia 14 grudnia 2013 r. podważają podstawę oskarżenia w sprawie nr 38 z 2011 r., należy zauważyć, że skarżący nie twierdzą, iż taka sytuacja ma miejsce również w odniesieniu do spraw nr 107 i nr 291 z 2011 r. Jak zaś zostało stwierdzone w pkt 262 i 285 powyżej, Rada mogła również przyjąć za podstawę przedłużenia umieszczenia w wykazie pierwszego skarżącego postępowania sądowe w tych dwóch ostatnich sprawach.
- 290 W odniesieniu do sprawy nr 38 z 2011 r., jak wynika z treści wyroku egipskiego sądu kasacyjnego z dnia 14 grudnia 2013 r., sąd ten dokonał kontroli sądowej orzeczenia wydanego w pierwszej instancji jedynie w świetle zgodności z obowiązującymi przepisami, a nie w świetle zasadności oceny okoliczności faktycznych. Nie wypowiedział się zatem ani w przedmiocie udowodnienia faktów, na których opierało się ściganie w tej sprawie, ani na temat charakteru i zakresu odpowiedzialności oskarżonych; w konsekwencji ocena tych elementów należy do sędziego rozpatrującego sprawę w następstwie przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Analizę tę potwierdzają wyjaśnienia władz egipskich przekazane w memorandum PGO z dnia 9 lutego 2015 r. i w memorandum NCRAA z dnia 5 grudnia 2016 r., które wskazują, że w ramach pierwszego odwołania od orzeczenia sądu pierwszej instancji w sprawie karnej egipski sąd kasacyjny rozpatruje wyłącznie zagadnienia prawne.
- 291 Rozważania egipskiego sądu kasacyjnego w wyroku z dnia 14 grudnia 2013 r., do których odnoszą się skarżący, nie stanowią więc – w przeciwieństwie do ich interpretacji – oceny zasadności oskarżeń wobec pierwszego skarżącego i wystarczającego charakteru dowodów, na których opierały się te oskarżenia, ale ocenę zgodności prawnej rozumowania sądu pierwszej instancji orzekającego w przedmiocie tych zarzutów i dowodów.
- 292 Ponadto należy zauważyć, że w części wyroku egipskiego sądu kasacyjnego z dnia 14 grudnia 2013 r., do której skarżący odwołują się w skardze, sąd ten nie stwierdził, w przeciwieństwie do tego, co podnoszą skarżący, że żaden dowód nie pozwalał obciążyć skarżącego w ramach postawionych mu zarzutów ani że sąd pierwszej instancji niesłusznie odmówił uwzględnienia dowodów i argumentów przedstawionych przez oskarżonego. Rozpatrywana część tego wyroku dotyczy bowiem badania przez ten sąd odwołania prokuratora generalnego od rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji, w której sąd ten uwolnił niektórych oskarżonych od części lub całości zarzutów. Ta część wspomnianego wyroku nie dotyczy zatem badania odwołania pierwszego skarżącego od wyroków skazujących wydanych wobec niego w pierwszej instancji, a zatem skarżący nie mogą w żadnym razie powoływać się na te wyroki na poparcie niniejszej części zarzutu trzeciego.
- 293 Jeżeli chodzi o część wyroku egipskiego sądu kasacyjnego z dnia 14 grudnia 2013 r. przytoczoną przez skarżących w drugim piśmie dostosowującym skargę na poparcie argumentu dotyczącego braku poniesienia szkody przez państwo w ramach sprawy nr 38 z 2011 r., wystarczy stwierdzić, że sąd ów wskazał jedynie, po pierwsze, sprzeczności w rozumowaniu sądu pierwszej instancji w zakresie, w jakim zarzucił on pierwszemu skarżącemu zarówno próbę przejęcia spółki El-Dekheila, jak i próbę jej zniszczenia, a po drugie, niepotwierdzony charakter oszacowania szkody poniesionej przez państwo i kar pieniężnych nałożonych na oskarżonych. A to oznacza jedynie, że sąd pierwszej instancji musi upewnić się, w ramach procedury przekazania do ponownego rozpoznania, że jego rozumowanie jest

spójne i pozwala na rozstrzygnięcia w przedmiocie istnienia szkody poniesionej przez państwo oraz ewentualnie w przedmiocie wystarczającego uzasadnienia oceny tej szkody. Natomiast rozważania te nie pozwalają w żadnym razie wykluczyć, że sąd ten ustali istnienie takiej szkody.

294 Wynika z tego, że drugą część zarzutu trzeciego należy oddalić.

d) W przedmiocie trzeciej części zarzutu trzeciego, opartej na motywach politycznych leżących u podstaw postępowania karnego przeciwko pierwszemu skarżącemu

295 Na poparcie trzeciej części zarzutu trzeciego skarżący wskazują, że postępowanie przeciwko pierwszemu skarżącemu nie zostało wszczęte w dobrej wierze, co ich zdaniem można wywieść z braku jakichkolwiek dowodów na poparcie zarzutów sformułowanych przez egipskiego prokuratora generalnego, z wyroków egipskiego sądu kasacyjnego z dnia 20 grudnia 2012 r., 12 maja 2013 r. i 14 grudnia 2013 r., a także z dowodów związanych z naruszeniem praw podstawowych, przedstawionych przez skarżących w ramach zarzutów pierwszego i drugiego. Skarżący uważają w tym względzie, że Rada nie wskazała w piśmie z dnia 24 marca 2015 r., na jakiej podstawie oddaliła ich twierdzenie, iż wszczęte ściganie było umotywowane politycznie.

296 W pierwszej kolejności, jeśli chodzi o zarzut dotyczący braku dowodów stanowiących podstawę postępowań sądowych przeciwko pierwszemu skarżącemu, wystarczy przypomnieć, że jak wynika z badania przez Sąd argumentacji skarżących na poparcie pierwszej części obecnego zarzutu w pkt 250–285 powyżej, nie jest zadaniem ani Rady, ani Sądu orzekanie w przedmiocie wystarczającego charakteru dowodów zebranych przez oskarżyciela przeciwko pierwszemu skarżącemu w rozpatrywanych postępowaniach sądowych, lecz zadanie to należy do kompetencji egipskiego sądu orzekającego co do istoty sprawy. Ponadto, jak wynika z dokumentów przekazanych Radzie przez władze egipskie, postępowania sądowe, przynajmniej w sprawach nr 38, nr 107 i nr 291 z 2011 r., opierały się na szeregu konkretnych okoliczności faktycznych, podniesionych przez egipskiego prokuratora generalnego jako podstawa ustalenia odpowiedzialności między innymi pierwszego skarżącego za przestępstwa wskazane w tych postępowaniach. Zatem bez uszczerbku dla kwalifikacji prawnej tych okoliczności, której ustalenie należy do właściwego sądu egipskiego, nie można stwierdzić, że rzeszone postępowania sądowe nie opierają się na żadnych dowodach.

297 W drugiej kolejności z treści wyroków egipskiego sądu kasacyjnego z dnia 20 grudnia 2012 r., 12 maja 2013 r. i 14 grudnia 2013 r. nie wynika, że postępowania karne nie zostały wszczęte w dobrej wierze. Co prawda, jak zostało wskazane w pkt 185 i 221 powyżej, w wyrokach tych sąd ów stwierdził uchybienia ze strony sądu pierwszej instancji w zakresie oceny dowodów, które zostały mu przedłożone, w odniesieniu do winy w szczególności pierwszego skarżącego w sprawach nr 38, nr 107 i nr 291 z 2011 r., jednakże postępując w ten sposób, sąd ów nie ocenił negatywnie ścigania wszczętego przeciwko tej osobie w sposób mogący podważyć intencje leżące u podstaw ścigania, a jedynie badanie zasadności ścigania przez sąd pierwszej instancji. Ponadto z wyroków tych można było jedynie wywnioskować, że do sądu pierwszej instancji będzie należało ponowne zbadanie co do istoty odpowiedzialności oskarżonych, lecz nie, że sąd ten będzie zmuszony oddalić postawione im zarzuty.

298 W trzeciej i ostatniej kolejności, nawet przy założeniu, że dowody przedstawione przez skarżących w ramach zarzutów pierwszego i drugiego, służące wykazaniu naruszenia praw podstawowych oraz praworządności w Egipcie, w szczególności w ramach postępowań sądowych dotyczących pierwszego skarżącego, mogły wzbudzić uzasadnione wątpliwości związane z tymi naruszeniami, w żadnym wypadku nie można było z nich automatycznie wywnioskować, że postępowania miały charakter czysto polityczny. Ponadto, nawet jeśli niektóre z dokumentów przedłożonych przez skarżących w tym kontekście, w szczególności sprawozdania IBAHRI i D. na temat prowadzenia postępowania w sprawie nr 107 z 2011 r., wyraźnie wskazują na ryzyko instrumentalizacji politycznej postępowań sądowych przeciwko osobom, które należały do kręgów rządzących w trakcie kadencji byłego prezydenta republiki H. Mubaraka, dokumenty te nie zawierają wystarczająco dokładnych i spójnych dowodów na

istnienie takiego ryzyka w odniesieniu do pierwszego skarżącego. Zresztą, jak podkreślono w pkt 221–226 powyżej, Rada mogła słusznie uznać, w świetle wyroków egipskiego sądu kasacyjnego i kolejnych etapów postępowania, że pierwszy skarżący mógł korzystać z wystarczającej ochrony sądowej przed ryzykiem, że postępowanie karne przeciwko niemu doprowadzi do wydania rozstrzygnięcia naruszającego jego prawo do rzetelnego procesu sądowego i domniemania niewinności. Do podobnego wniosku można dojść w odniesieniu do zagrożenia, że na rozstrzygnięcie to mogą mieć wpływ zarzucane pobudki polityczne leżące u podstaw wszczęcia ścigania karnego.

299 W konsekwencji z całości powyższych rozważań wynika, że Rada mogła słusznie uznać, iż na postępowania sądowe, które przyjęła za podstawę przedłużenia ważności wskazania w wykazie pierwszego skarżącego, nie mogły mieć wpływu względy polityczne. Trzecią część zarzutu trzeciego należy zatem oddalić.

e) W przedmiocie czwartej części zarzutu trzeciego, opartej na niewystarczającym charakterze dowodów dotyczących indywidualnej sytuacji skarżących od drugiej do czwartej

300 W skardze skarżący stwierdzają jedynie, że brak zgodności wskazania w wykazie pierwszego skarżącego z ogólnymi kryteriami określonymi w art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172 pozbawia ważności również wskazanie w wykazie skarżących od drugiej do czwartej, ponieważ jego podstawą jest wyłącznie postanowienie o zamrożeniu środków finansowych wydane w ramach postępowania karnego prowadzonego wobec ich męża. W replice skarżące te podnoszą, że postanowienie to nie może stanowić podstawy przedłużenia ważności wskazania ich w wykazie, ponieważ ściganie pierwszego skarżącego było bezowocne, a wobec skarżących od drugiej do czwartej nie zostało wszczęte żadne postępowanie. Tymczasem takie postanowienie ma z natury charakter akcesoryjny w stosunku do rozpatrywanej procedury odzyskiwania środków. Skarżący dodają, że trzecia i czwarta skarżąca nie są już objęte postanowieniem o zamrożeniu aktywów w odniesieniu do ich majątku osobistego. W pierwszym piśmie dostosowującym skargę twierdzą, że w piśmie z dnia 2 stycznia 2016 r. władze egipskie nie wymieniają skarżących od drugiej do czwartej, a skarżący nie mieli możliwości przedstawienia uwag w przedmiocie pisma tych władz z dnia 7 marca 2016 r. Podnoszą ponadto, że druga skarżąca od grudnia 2013 r. nie jest już zamężna z pierwszym skarżącym, a Rada została o tym poinformowana w dniu 29 stycznia 2016 r. W ramach drugiego pisma dostosowującego skargę twierdzą, że przed przedłużeniem ważności wskazania w wykazie na mocy decyzji 2017/496 skarżącym od drugiej do czwartej nie przekazano informacji, na których Rada oparła się w tym kontekście. Ponadto informacje przekazane przez władze egipskie nie odnoszą się do skarżących od drugiej do czwartej. Jedynie postanowienie o zamrożeniu aktywów w sprawie nr 38 z 2011 r. może służyć za podstawę przedłużenia ważności wskazania tych osób w wykazie, ponieważ inne postanowienia o zamrożeniu aktywów są związane z postępowaniami karnymi w sprawach nie dotyczących sprzeniewierzenia środków publicznych. Ponadto żadne z informacji przedłożonych przez władze egipskie nie wskazywały, aby skarżące od drugiej do czwartej podlegały postanowieniu o zamrożeniu aktywów. Wreszcie, skarżący twierdzą, że zmiana zakresu zamrożenia aktywów trzeciej i czwartej skarżącej potwierdza, że nie można ich uznać za odpowiedzialne za sprzeniewierzenie środków publicznych.

301 Na wstępie należy przypomnieć, że – jak stwierdzono w pkt 238 i 239 powyżej – Sąd przy potwierdzeniu ze strony Trybunału uznał, że Rada mogła przyjąć za podstawę wskazania w wykazie skarżących od drugiej do czwartej istnienie postanowienia o zamrożeniu aktywów powiązanego ze śledztwami w sprawie czynów sprzeniewierzenia środków publicznych, któremu podlegał pierwszy skarżący, ponieważ kryteria ustanowione w art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172 obejmują nie tylko osoby ścigane karnie za takie czyny, ale również osoby z nimi powiązane, podlegające środkom zabezpieczającym mającym na celu zachowanie ewentualnie sprzeniewierzonych aktywów.

- 302 W tych okolicznościach argumentacja skarżących przedstawiona w pkt 300 powyżej, zmierzająca do podważenia pierwotnego wskazania w wykazie skarżących od drugiej do czwartej, w szczególności ze względu na to, że postanowienie z 2011 r. nie stanowi ku temu solidnej podstawy, a osoby te nie były nigdy przedmiotem postępowań karnych, narusza powagę rzeczy osądzonej uzasadnienia wyroków z dnia 5 marca 2015 r., Ezz i in./Rada (C-220/14 P, EU:C:2015:147), i z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada (T-256/11, EU:T:2014:93). Jest ona zatem niedopuszczalna.
- 303 W zakresie, w jakim ma ona na celu podważenie przedłużenia ważności wskazania w wykazie, argumentacja skarżących przedstawiona w pkt 300 powyżej jest w części oczywiście bezzasadna. W świetle rozważań Sądu, potwierdzonych przez Trybunał (zob. pkt 238 i 239 powyżej), w pierwszej kolejności skarżący nie mogą bowiem powoływać się na fakt, że postępowania sądowe dotyczące pierwszego skarżącego nie zakończyły się wyrokiem skazującym, ponieważ Sąd i Trybunał orzekły, że Rada mogła oprzeć się na istnieniu toczącego się postępowania sądowego. Następnie nie mogą powoływać się również na fakt, że wobec skarżących od drugiej do czwartej nie zostało wszczęte żadne postępowanie sądowe, ponieważ według orzeczeń Sądu i Trybunału Rada jest uprawniona do wskazania ich w wykazie z uwagi na to, że toczą się wobec nich postępowania powiązane z postępowaniami karnymi za czyny sprzeniewierzenia środków publicznych jako osób powiązanych w rozumieniu art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172, a takie postępowanie powiązane stanowi samo w sobie postępowanie sądowe w niniejszej sprawie. Podobnie twierdzenie zawarte w drugim piśmie dostosowującym skargę, zgodnie z którym wyłączenie osobistego majątku trzeciej i czwartej skarżące z zakresu stosowania postanowienia o zamrożeniu aktywów wydanego wobec nich dowodzi, że nie są one odpowiedzialne za sprzeniewierzenie środków publicznych, opiera się na ewidentnie błędnym założeniu, że aktywa tych osób zostały zamrożone, gdyż same te osoby były podejrzane przez władze egipskie o popełnienie czynów polegających na sprzeniewierzeniu środków publicznych.
- 304 Ostatecznie jedyną nową kwestią podniesioną w argumentach na poparcie tej części zarzutu trzeciego jest to, czy po pierwotnym wskazaniu w wykazie skarżących od drugiej do czwartej nastąpiły zmiany odnoszące się do sytuacji pierwszego skarżącego lub do ich własnej sytuacji osobistej, które uniemożliwiłyby przedłużenie ważności pierwotnego wskazania tych skarżących w wykazie na podstawie między innymi postanowienia o zamrożeniu aktywów, które stanowiło podstawę tego pierwotnego wskazania w wykazie.
- 305 W pierwszej kolejności, jeśli chodzi o argument dotyczący braku zasadności przedłużenia ważności wskazania w wykazie pierwszego skarżącego, podniesiony w skardze, wystarczy wskazać, że trzy pierwsze części obecnego zarzutu zmierzające do podważenia tejże zasadności zostały oddalone w pkt 250–299 powyżej, przynajmniej w odniesieniu do spraw nr 38, nr 107 i nr 291 z 2011 r. Ważność przedłużenia wskazania w wykazie skarżących od drugiej do czwartej nie może zatem zostać na tej podstawie podważona.
- 306 W drugiej kolejności, co się tyczy argumentów odnoszących się do ograniczenia zakresu zamrożenia aktywów skarżących trzeciej i czwartej, przedstawionych po raz pierwszy w replice, argumenty te, nawet jeśli byłyby dopuszczalne, są pozbawione znaczenia. Skarżący ograniczają się bowiem do twierdzenia, że owo zamrożenie aktywów nie dotyczy już majątków osobistych tych osób, ale nie twierdzą, że zostało ono ostatecznie zakończone, w tym w odniesieniu do mienia posiadanego wraz z pierwszym skarżącym. Wykładnię tę potwierdzają dokumenty przedstawione przez skarżących na poparcie ich twierdzeń. Wskazują one bowiem, po pierwsze, w odniesieniu do trzeciej skarżącej, że zamrożenie jej aktywów nie ma już zastosowania, na mocy rozstrzygnięcia sądowego, do mienia i aktywów odziedziczonych po ojcu przed postępowaniami sądowymi przeciwko pierwszemu skarżącemu, a po drugie, w odniesieniu do czwartej skarżącej, że egipski prokurator generalny uchylił zamrożenie aktywów posiadanych przez nią przed zawarciem małżeństwa z pierwszym skarżącym. W związku z tym z elementów tych należy wywnioskować, że część aktywów trzeciej i czwartej ze skarżących, która nie wchodzi w zakres powyższych rozstrzygnięć, nadal jest przedmiotem zamrożenia

aktywów ustanowionego w 2011 r. przez egipskiego prokuratora generalnego wobec wszystkich skarżących, co nie zostało przez nich zakwestionowane. W związku z tym argumenty te należy oddalić.

- 307 W trzeciej kolejności w odniesieniu do argumentów przedstawionych w ramach pierwszego pisma dostosowującego skargę, dotyczących informacji na temat skarżących od drugiej do czwartej, którymi to informacjami Rada dysponowała przed przyjęciem decyzji 2016/411, skarżący nie kwestionują, że pismem z dnia 7 marca 2016 r. władze egipskie poinformowały Radę, iż osoby te w dalszym ciągu podlegały trzem postanowieniom o zamrożeniu aktywów w ramach czterech postępowań karnych wobec pierwszego skarżącego w sprawach nr 38, nr 107 i nr 291 z 2011 r., a skarżące druga i trzecia były również objęte zamrożeniem aktywów w sprawie nr 4 z 2011 r. W tych okolicznościach fakt, że osoby te nie są wymienione w piśmie tych samych władz z dnia 2 stycznia 2016 r., jest bez znaczenia. Ponadto fakt, że skarżący nie mogli przedstawić uwag dotyczących informacji zawartych w piśmie z dnia 7 marca 2016 r., jest pozbawiony znaczenia w ramach obecnego zarzutu i może zostać zbadany jedynie w ramach zarzutu czwartego, opartego między innymi na naruszeniu prawa skarżących do obrony. Wreszcie, co się tyczy faktu, że druga skarżąca rozwiodła się z pierwszym skarżącym, okoliczność ta nie może mieć wpływu na przedłużenie ważności wskazania w wykazie tej osoby, ponieważ, jak potwierdzono w piśmie z dnia 7 marca 2016 r., skarżąca ta nadal podlega środkom w postaci zamrożenia aktywów w ramach niektórych postępowań karnych przeciwko byłemu mężowi. Tymczasem takie przedłużenie nie opiera się na charakterze jej związku z tym ostatnim, lecz na fakcie, że toczą się wobec niej postępowania sądowe powiązane z postępowaniami w sprawie czynów sprzeniewierzenia środków publicznych. Ponadto skarżący nie twierdzą, że w wyniku rozwodu druga skarżąca nie pozostaje już w żadnym związku, w szczególności o charakterze majątkowym, z pierwszym skarżącym. Dlatego też okoliczność, że przyjmując decyzję 2016/411, Rada nadal wskazała tę osobę w załączniku do decyzji 2011/172 jako małżonkę pierwszego skarżącego, nie może wpływać na zgodność z prawem przedłużenia ważności tego wskazania. Argumenty te należy zatem oddalić.
- 308 W czwartej i ostatniej kolejności, co się tyczy argumentów przedstawionych w drugim piśmie dostosowującym skargę, należy w pierwszej kolejności zauważyć, że z tych samych powodów, które zostały już przedstawione w pkt 307 powyżej, okoliczność, iż informacje zawarte w piśmie Rady z dnia 27 stycznia 2017 r. zostały przekazane konkretnie skarżącemu od drugiej do czwartej dopiero po przedłużeniu ważności wskazania ich w wykazie, jest bez znaczenia. Co więcej, skarżący przyznają, że w zakresie, w jakim rzezone pismo zostało skierowane do przedstawicieli prawnych pierwszego skarżącego, którzy reprezentują również skarżące od drugiej do czwartej, skarżące te mogły sprawdzić dowody, na których oparła się Rada, przed przedłużeniem ważności wskazania ich w wykazie. Następnie skarżący niesłusznie twierdzą, że Rada nie mogła oprzeć się jedynie na postanowieniu o zamrożeniu aktywów wydanym w sprawie nr 38 z 2011 r. Jak zostało bowiem stwierdzone w pkt 262 i 285 powyżej, sprawy nr 107 i nr 291 z 2011 r. dotyczą również czynów polegających na sprzeniewierzeniu środków publicznych, skutkiem czego Rada mogła powoływać się również na postanowienia o zamrożeniu aktywów wydane wobec wszystkich skarżących w odniesieniu do tych spraw. Wreszcie, co się tyczy argumentu, wedle którego żadna z informacji przekazanych przez Radę na temat przyjęcia decyzji 2017/496 nie wykazała, że skarżące od drugiej do czwartej pozostawały objęte środkiem w postaci zamrożenia aktywów, wystarczy wskazać, że wśród tych informacji Rada przekazała kopię poszczególnych postanowień wydanych w 2011 r. wobec wszystkich skarżących. Tymczasem skarżący twierdzą jedynie, że zakres tych postanowień został zmieniony w późniejszym czasie, jak wskazali oni w ramach pierwszego pisma dostosowującego skargę, ale nie dostarczyli żadnego konkretnego dowodu, że postanowienia te nie obowiązywały już wobec skarżących od drugiej do czwartej. Argumenty te należy zatem oddalić.
- 309 Z powyższego wynika, że czwartą część zarzutu trzeciego należy oddalić. W konsekwencji należy oddalić ten zarzut w całości.

3. W przedmiocie zarzutu czwartego, dotyczącego naruszenia prawa do obrony i prawa do skutecznej ochrony sądowej

- 310 Zarzut czwarty składa się zasadniczo z pięciu części. Za pomocą pierwszej części zarzutu skarżący podnoszą, że Rada nigdy nie przedstawiła im wiarygodnych i konkretnych dowodów uzasadniających zastosowanie wobec nich środków ograniczających. W drugiej części zarzutu skarżący podnoszą, że Rada nie przedstawiła żadnego dowodu, iż dokonała starannej i bezstronnej analizy zasadności powodów przedłużenia ważności wskazania ich w wykazie, zwłaszcza w świetle ich uwag. Za pomocą trzeciej części zarzutu skarżący podnoszą, że Rada nie dostarczyła im wszystkich informacji, na których się oparła przy przedłużeniu ważności wskazania ich w wykazie. W czwartej części zarzutu skarżący podnoszą, że gdyby przyjąć, że Rada przekazała im wszystkie dokumenty, którymi dysponowała, należy stwierdzić, że ograniczyła się do powtórzenia oświadczeń władz egipskich bez przeprowadzenia jakiegokolwiek kontroli. W piątej części zarzutu skarżący podnoszą, że Rada nie uwzględniła ich wniosków o przesłuchanie, mimo że w świetle ich uwag przeprowadzenie przesłuchania było konieczne.
- 311 Rada podnosi, że w wyrokach z dnia 5 marca 2015 r., Ezz i in./Rada (C-220/14 P, EU:C:2015:147), i z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada (T-256/11, EU:T:2014:93), zastrzeżenia skarżących dotyczące naruszenia ich prawa do obrony oraz ich prawa do skutecznej ochrony sądowej zostały już oddalone w odniesieniu do pierwotnego wskazania ich w wykazie. W odniesieniu do przedłużenia ważności wskazania w wykazie zastrzeżenia te zostały również oddalone w postanowieniu z dnia 15 lutego 2016 r., Ezz i in./Rada (T-279/13, niepublikowanym, EU:T:2016:78). Ponadto w uwagach dotyczących pierwszego pisma dostosowującego skargę Rada kwestionuje twierdzenie, że naruszyła ciężący na niej obowiązek przekazania posiadanych przez nią informacji i umożliwienia skarżącym przedstawienia uwag w związku z przyjęciem decyzji 2016/411. W swoich uwagach w sprawie drugiego pisma dostosowującego skargę Rada dodaje, że fakt, iż nie przyjęła ona lub nie uwzględniła uwag skarżących, nie oznacza, że ich nie zbadała. Rada twierdzi również, że nie była zobowiązana do odrębnego doręczania skarżącym od drugiej do czwartej informacji przekazywanych przedstawicielom prawnym pierwszego skarżącego, które dotyczyły wyłącznie sytuacji prawnej pierwszego skarżącego. Rada podnosi również zasadniczo, że wskazanie w wykazie drugiej skarżącej jako małżonki pierwszego skarżącego nie jest istotne.
- 312 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądy Unii – zgodnie z kompetencjami, w jakie wyposażył je traktat FUE – powinny zapewnić co do zasady pełną kontrolę zgodności z prawem ogółu aktów Unii w świetle praw podstawowych, stanowiących integralną część porządku prawnego Unii, w szczególności pod kątem poszanowania prawa do obrony i prawa do skutecznej ochrony sądowej (wyroki: z dnia 3 września 2008 r., Kadi i Al Barakaat International Foundation/Rada i Komisja, C-402/05 P i C-415/05 P, EU:C:2008:461, pkt 326; z dnia 18 lipca 2013 r., Komisja i in./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, pkt 97, 98).
- 313 W szczególności w ramach postępowania dotyczącego przyjęcia decyzji o wskazaniu osoby w wykazie osób i podmiotów, których aktywa ulegają zamrożeniu, lub decyzji o przedłużeniu ważności wskazania w wykazie poszanowanie prawa do obrony wymaga, aby właściwy organ Unii przekazał zainteresowanej osobie dowody, jakimi dysponuje on do uzasadnienia swojej decyzji, tak aby osoba ta mogła bronić swoich praw w najlepszych możliwych warunkach oraz podjąć decyzję przy pełnej znajomości sprawy o celowości wystąpienia do sądu Unii. Ponadto, dokonując tego powiadomienia, właściwy organ Unii powinien umożliwić tej osobie użyteczne przedstawienie jej stanowiska w odniesieniu do przedstawionego w tym przypadku uzasadnienia. Wreszcie, w przypadku decyzji polegającej na pozostawieniu nazwiska danej osoby w wykazie poszanowanie tego podwójnego obowiązku proceduralnego powinno – w przeciwieństwie do tego, co ma miejsce w przypadku pierwotnego umieszczenia w wykazie – poprzedzać przyjęcie tej decyzji (zob. podobnie wyrok z dnia 18 lipca 2013 r., Komisja i in./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, pkt 111–113 i przytoczone tam orzecznictwo). Jednakże ów podwójny obowiązek proceduralny stosuje się wyłącznie wówczas, kiedy w ramach przedłużenia ważności wskazania danej osoby w wykazie właściwy organ

władzy opiera się na nowych elementach. Ponadto zainteresowane osoby mają w każdym razie stałe prawo przedstawiania uwag, zwłaszcza przy okazji okresowych przeglądów środków ograniczających dotyczących tych osób (zob. podobnie wyrok z dnia 18 czerwca 2015 r., Ipatau/Rada, C-535/14 P, EU:C:2015:407, pkt 26, 27 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 314 Ponadto prawo do bycia wysłuchanym nakłada na właściwy organ obowiązek uzasadnienia swojej decyzji poprzez określenie w sposób indywidualny, szczególny i konkretny powodów, dla których właściwe organy uważają, że zainteresowana osoba powinna być objęta środkami ograniczającymi pomimo przedstawionych przez daną osobę ewentualnych dowodów na ich korzyść (zob. podobnie wyroki: z dnia 22 listopada 2012 r., M., C-277/11, EU:C:2012:744, pkt 88; z dnia 18 lipca 2013 r., Komisja i in./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, pkt 114, 116).
- 315 Ponadto należy wziąć pod uwagę fakt, że istnienie naruszenia prawa do obrony i prawa do skutecznej ochrony sądowej należy oceniać przy uwzględnieniu szczególnych okoliczności danej sprawy, w szczególności charakteru rozpatrywanego aktu, okoliczności jego przyjęcia oraz przepisów prawa regulującego daną dziedzinę (wyrok z dnia 18 lipca 2013 r., Komisja i in./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, pkt 102).
- 316 W niniejszej sprawie, jak zostało stwierdzone w pkt 81–88 powyżej, przy przyjmowaniu zaskarżonych decyzji Rada oparła się nie tylko na informacjach, którymi dysponowała już w czasie pierwotnego umieszczenia skarżących w wykazie w 2011 r., ale również na aktualizacji tych informacji w latach 2014, 2015, 2016 i 2017, dotyczącej w szczególności przebiegu postępowań sądowych wobec skarżących. W zakresie, w jakim uzasadnienie umieszczenia skarżących w wykazie opiera się na istnieniu toczących się postępowań sądowych, do Rady bowiem należy weryfikacja, w szczególności podczas okresowego przeglądu takiego umieszczenia w wykazie w celu jego ewentualnego przedłużenia, na jakim etapie znajdują się te postępowania sądowe oraz, w stosownych przypadkach, ich wyników (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 26 lipca 2017 r., Rada/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, pkt 46, 52). Z tego względu, aby zachować prawo do obrony i prawo do skutecznej ochrony sądowej skarżących, Rada powinna była ujawnić skarżącym zaktualizowane informacje, aby umożliwić im przed przyjęciem zaskarżonych decyzji przedstawienie uwag w tym względzie, a także podać w uzasadnieniu tych decyzji, dlaczego nadal twierdzi, iż przedłużenie ważności wskazania ich w wykazie jest uzasadnione.
- 317 W tym względzie należy stwierdzić, że jak wyjaśnili skarżący w replice, nie zamierzają oni w ramach obecnego zarzutu powoływać się na naruszenie ich prawa do obrony i prawa do skutecznej ochrony sądowej w związku z ich pierwotnym umieszczeniem w wykazie, ponieważ, jak przyznali, Sąd już orzekł w sprawie tego zastrzeżenia. Natomiast zamierzają oni podnieść podobne naruszenie popełnione przez Radę w zaskarżonych decyzjach. W konsekwencji okoliczność, że Sąd już zbadał istnienie takiego naruszenia w ramach pierwotnego wskazania skarżących w wykazie i przedłużenia jego ważności w 2013 r., nie może, wbrew temu, co twierdzi Rada, zostać podniesiona wobec skarżących w ramach obecnego zarzutu.
- 318 Poszczególne części obecnego zarzutu należy zbadać właśnie w świetle powyższych rozważań. Najpierw należy zbadać łącznie części pierwszą i trzecią tego zarzutu, z których każda zmierza w istocie do podniesienia zarzutu naruszenia przez Radę obowiązku uprzedniego poinformowania o elementach, na jakich zamierzała oprzeć zaskarżone decyzje.

a) W przedmiocie części pierwszej i trzeciej, opartych w istocie na naruszeniu obowiązku uprzedniego poinformowania o elementach przyjętych za podstawę faktyczną zaskarżonych decyzji

- 319 Najpierw należy zauważyć, że ponieważ pierwsza część zarzutu dotyczy braku poważnych poszlak lub wiarygodnych dowodów na poparcie przedłużenia ważności wskazania skarżących w wykazie, należy ją oddalić jako pozbawioną znaczenia w ramach obecnego zarzutu. Jest to bowiem kwestia dotycząca

zasadności takiego przedłużenia, która zresztą została już omówiona w ramach zarzutu trzeciego, w związku z czym jest ona odrębna od kwestii naruszenia prawa do obrony i prawa do skutecznej ochrony sądowej skarżących (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 30 czerwca 2016 r., Al Matri/Rada, T-545/13, niepublikowany, EU:T:2016:376, pkt 134).

- 320 Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, że przed przyjęciem zaskarżonych decyzji Rada nie przedstawiła wszystkich informacji przekazanych jej przez władze egipskie, na których oparła się, uznając, że przedłużenie ważności wskazania skarżących w wykazie pozostało uzasadnione.
- 321 W pierwszej kolejności [*poufne*]. Jak skarżący wyjaśnili w odpowiedzi na pytania Sądu z dnia 1 czerwca 2016 r., dopiero później, w celu przyjęcia decyzji 2016/411 i 2017/496, Rada przekazała im dokumenty o podobnej treści. Ponadto w piśmie z dnia 24 marca 2015 r. skierowanym do skarżących, w którym uzasadnia ona przedłużenie ważności wskazania skarżących w wykazie na rok 2015, Rada nie zamieściła żadnego wyraźnego odniesienia do tego dokumentu [*poufne*]. Ponadto, jak wskazano w pkt 157, 192, 224 i 290 powyżej, dokument ten zawierał użyteczne wskazówki dotyczące oceny tego ryzyka oraz, ogólnie, oceny kontekstu prawnego postępowań sądowych przeciwko skarżącym [*poufne*]. Ponadto fakt, że przed przyjęciem decyzji 2016/411 i rozporządzenia wykonawczego 2017/491 Rada przekazała skarżącym dokumenty o podobnej treści, może podważyć to stanowisko.
- 322 W drugiej kolejności, jak stwierdzono w pkt 307 powyżej, Rada przekazała pismo władz egipskich z dnia 7 marca 2016 r. dopiero po przyjęciu decyzji 2016/411. Pismo to zawierało konkretne informacje dotyczące utrzymania w mocy postanowień o zamrożeniu aktywów wobec wszystkich skarżących i było odpowiedzią na zastrzeżenia skarżących dotyczące faktu, że skarżące od drugiej do czwartej w ogóle nie były wymienione w piśmie tych samych władz z dnia 2 stycznia 2016 r., które zostało im przekazane. Pismo z dnia 7 marca 2016 r. było zatem w sposób oczywisty elementem, który Rada mogła przyjąć za podstawę przedłużenia ważności wskazania wyżej wymienionych osób w wykazie, co potwierdza zresztą pismo z dnia 21 marca 2016 r., skierowane do skarżących, w którym Rada odpowiedziała na ich zastrzeżenia, powołując się na wspomniane pismo i załączając je.
- 323 W trzeciej kolejności, jak zostało stwierdzone w pkt 308 powyżej, pismo Rady z dnia 27 stycznia 2017 r., które zawierało informacje dotyczące konkretnie indywidualnych sytuacji skarżących od drugiej do czwartej, zostało doręczone przedstawicielom prawnym skarżących tylko w odniesieniu do pierwszego skarżącego. Niemniej jednak, ponieważ adresaci tego pisma reprezentowali wobec Rady również skarżące od drugiej do czwartej, byli oni w stanie w imieniu swoich klientek zapoznać się z informacjami, które odnosiły się konkretnie do nich, i przedstawić uwagi w tym względzie. W konsekwencji nie można uznać, że Rada naruszyła swoje obowiązki wobec skarżących od drugiej do czwartej, doręczając pismo z dnia 27 stycznia 2017 r. przedstawicielom prawnym wszystkich skarżących tylko jako przedstawicielom pierwszego skarżącego.
- 324 Natomiast jak wynika z pkt 321 i 322 powyżej, przy przyjęciu decyzji 2015/486 i decyzji 2016/411 Rada naruszyła ciążące na niej obowiązki, nie przekazując we właściwym czasie niektórych informacji, które przyjęła za podstawę przedłużenia ważności wskazania skarżących w wykazie w ramach tych decyzji, a co za tym idzie, nie pozwalając im na przedstawienie uwag w tym względzie przed tym przedłużeniem.
- 325 W związku z tym należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecnictwem, aby istnienie nieprawidłowości dotyczących prawa do obrony mogło prowadzić do stwierdzenia nieważności spornego aktu, konieczne jest wykazanie, że gdyby nie owa nieprawidłowość, procedura mogłaby zakończyć się innym wynikiem, co wpływa istotnie na prawo skarżącego do obrony (zob. podobnie wyrok z dnia 30 czerwca 2016 r., Jinan Meide Casting/Rada, T-424/13, EU:T:2016:378, pkt 81 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 326 Po pierwsze, co się tyczy memorandum PGO z dnia 9 lutego 2015 r., w pkt 158 powyżej stwierdzono, że skarżący mieli możliwość przedstawienia przed Sądem uwag w przedmiocie tego dokumentu w ramach obecnej skargi, [poufne] w swojej pisemnej odpowiedzi, w dniu 1 czerwca 2017 r. [poufne]. Ich prawo do skutecznej ochrony sądowej zostało zatem zachowane. Ponadto z uwag tych nie wynika, że gdyby skarżący mogli zapoznać się z tym dokumentem przed wydaniem decyzji 2015/486, byłiby w stanie podważyć jego treść lub znaczenie dla przedłużenia ważności wskazania ich w wykazie. W związku z tym nie wykazali, że gdyby tak było, postępowanie mogłoby zakończyć się innym rezultatem.
- 327 Po drugie, jeśli chodzi o pismo władz egipskich z dnia 7 marca 2016 r., bezsporne jest, że skarżący mieli możliwość zapoznania się z tym pismem za pośrednictwem pisma Rady z dnia 21 marca 2016 r. i że nie zaprzeczają, iż zapoznali się z nim w terminie wystarczającym do tego, aby umożliwić im przedstawienie uwag w tym względzie w pierwszym piśmie dostosowującym skargę. Tymczasem, jak wynika z analizy tych uwag w pkt 307 powyżej, uwagi te nie mogły zmienić wyniku postępowania, nawet jeżeli zostałyby przedstawione przed wydaniem decyzji 2016/411.
- 328 W związku z tym naruszenia stwierdzone w pkt 321, 322 i 324 powyżej nie mogą doprowadzić do stwierdzenia nieważności zaskarżonych decyzji. Pierwszą i trzecią część obecnego zarzutu należy zatem oddalić.

b) W przedmiocie części drugiej zarzutu czwartego, opartej na braku dowodu przeprowadzenia przez Radę starannej i bezstronnej analizy zasadności podstaw przedłużenia umieszczenia skarżących w wykazie

- 329 W niniejszej części zarzutu skarżący podnoszą, że Rada nie przedstawiła żadnego dowodu pozwalającego na potwierdzenie uwzględnienia w odpowiedni sposób ich uwag przed każdym przedłużeniem ważności wskazania ich w wykazie, opierając się na założeniu, że uwzględnienie tych uwag powinno było ją skłonić do stwierdzenia braku zasadności kolejnych przedłużeń.
- 330 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, o ile poszanowanie prawa do obrony wymaga, aby instytucje Unii umożliwiały zainteresowanym stronom skuteczne przedstawienie ich punktu widzenia, o tyle prawo to nie zobowiązuje jednak tych instytucji do jego podzielenia. Aby można było przyjąć, że stanowisko tych osób zostało skutecznie przedstawione, konieczne jest jedynie, aby stanowisko to mogło zostać przedstawione we właściwym czasie, tak aby instytucje Unii miały możliwość zapoznania się z nim i dokonania z całą wymaganą uwagą oceny jego zasadności z punktu widzenia treści aktu prawnego, który ma zostać przyjęty (zob. wyrok z dnia 30 czerwca 2016 r., Jinan Meide Casting/Rada, T-424/13, EU:T:2016:378, pkt 126 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 331 W niniejszym przypadku sama okoliczność, że Rada nie stwierdziła braku zasadności dalszego wskazania skarżących w wykazie ani nawet nie uznała za właściwe dokonania weryfikacji w świetle uwag skarżących, w żadnym razie nie może stanowić sama w sobie naruszenia prawa skarżących do obrony, ponieważ skarżący byli w stanie przedstawić te uwagi we właściwym czasie.
- 332 Zakładając nawet, że w niniejszej części zarzutu skarżący zamierzają podnieść brak uzasadnienia zaskarżonych decyzji, należy wskazać, że w pismach z dnia 24 marca 2015 r., 21 marca 2016 r. i 22 marca 2017 r. Rada określiła indywidualne, szczególne i konkretne powody, dla których uznała za konieczne przedłużenie ważności wskazania skarżących w wykazie. W tych pismach odpowiedziała również na niektóre uwagi skarżących. Fakt, że nie omówiono wszystkich kwestii przedstawionych przez skarżących w ich licznych pismach, nie oznacza, że Rada nie wzięła ich pod uwagę, lecz oznacza jedynie, że kwestie te nie zostały uznane za rozstrzygające dla przedłużenia ważności wskazania ich w wykazie.

333 Ponadto należy stwierdzić, że zaskarżone decyzje, które przedłużają ważność wskazania w wykazie skarżących, odpowiednio, za czwartym, piątym i szóstym razem, zostały wydane w znanym skarżącym kontekście. Po pierwsze, uzasadnienie wskazania ich w wykazie nie zmieniło się od czasu pierwotnego umieszczenia. Ponadto zarówno Sąd, jak i Trybunał rozstrzygnęły już istotne kwestie dotyczące zgodności z prawem tych podstaw. Po drugie, z akt sprawy wynika, że od czasu pierwotnego wskazania skarżących w wykazie Rada dołożyła starań, by skarżący, nawet przed przyjęciem kolejnych decyzji, a przynajmniej bezpośrednio po przyjęciu, otrzymali dokumenty pochodzące od władz egipskich, na których Rada oparła swoje decyzje, tak aby skarżący mogli ustalić w świetle tych dokumentów, czy konieczne jest wniesienie środka odwoławczego, i mogli skutecznie zakwestionować ich ważność. Podobnie Sąd mógł w sposób wystarczający prawnie ustalić, w świetle wszystkich powyższych okoliczności, szczególne i konkretne powody, na których oparto zaskarżone decyzje, i przeprowadzić kontrolę sądową tych decyzji.

334 Drugą część zarzutu należy zatem oddalić.

c) W przedmiocie czwartej części zarzutu czwartego, dotyczącej tego, że Rada jedynie powtórzyła oświadczenia władz egipskich bez przeprowadzenia ich weryfikacji

335 Co się tyczy omawianej części zarzutu, należy stwierdzić, że została ona podniesiona jedynie pomocniczo, na wypadek gdyby Rada przekazała skarżącym całą dostępną dokumentację. Jednakże, jak zostało stwierdzone w pkt 321 powyżej, nie miało to miejsca, ponieważ Rada nie przekazała memorandum PGO z dnia 9 lutego 2015 r. W każdym razie okoliczność, że Rada oparła się na oświadczeniach władz egipskich bez przeprowadzenia weryfikacji, nie może stanowić naruszenia prawa do obrony i prawa do skutecznej ochrony sądowej skarżących (zob. podobnie wyrok z dnia 18 lutego 2016 r., Rada/Bank Mellat, C-176/13 P, EU:C:2016:96, pkt 89, 90). Dlatego też ta część zarzutu może jedynie zostać oddalona.

d) W przedmiocie piątej części zarzutu czwartego, opartej na braku odpowiedzi Rady na wnioski o przesłuchanie skarżących

336 W ramach omawianej części zarzutu skarżący twierdzą, że w pismach z dnia 23 grudnia 2014 r., 12 stycznia 2015 r., 3 lutego 2015 r., 2 marca 2015 r. i 29 stycznia 2016 r. zwrócili się oni o przeprowadzenie „pilnego” przesłuchania oraz że przesłuchanie to było ich zdaniem konieczne w celu uniknięcia popełnienia przez Radę „oczywistych błędów”.

337 W tym względzie, jak wynika z orzecznictwa przywołanego w pkt 313 powyżej, Rada dysponowała w niniejszej sprawie zakresem uznania, czy należy uwzględnić wnioski skarżących o przesłuchanie. W ramach zwykłego przedłużenia okresu obowiązywania decyzji początkowej prawo skarżących do bycia wysłuchanym oznacza bowiem jedynie, że mogą oni skutecznie przedstawić swój punkt widzenia, przedkładając, w każdym momencie, a zwłaszcza podczas przeglądu zasadności wskazania ich w wykazie, uwagi, które Rada musi zbadać w sposób bezstronny i dokładny. W zakresie, w jakim skarżący mogli w odpowiednim czasie przedłożyć Radzie szereg dokumentów na swoją korzyść i wskazać wnioski, jakie wyciągnęli z tych dokumentów, nie wykazali oni, że w okolicznościach niniejszej sprawy przesłuchanie było konieczne. Przed przyjęciem zaskarżonych decyzji Rada miała wystarczająco dużo czasu, aby zwrócić się do skarżących, jeżeli uznałaby to za konieczne, o przedstawienie dalszych wyjaśnień lub szczegółów na piśmie w odniesieniu do tych dowodów na ich korzyść lub, w stosownych przypadkach, aby przeprowadzić weryfikację u władz egipskich. Ponadto, jak przypomniano w pkt 330 powyżej, Rada nie była zobowiązana do przyjęcia stanowiska przedstawionego przez skarżących w ich uwagach. W związku z tym podnoszona okoliczność, że przesłuchanie było konieczne, aby zapobiec popełnieniu przez Radę „oczywistych” błędów w ocenie, nie może wskazywać na naruszenie prawa skarżących do bycia wysłuchanym ze względu na brak zorganizowania takiego

przesłuchania. Ponadto z przeprowadzonej przez Sąd analizy zarzutów pierwszego, drugiego i trzeciego w pkt 114–308 powyżej wynika, że skarżący nie przedstawili przed wydaniem zaskarżonych decyzji żadnych elementów, które wymagałyby przeprowadzenia przesłuchania.

338 Należy zatem oddalić piątą część zarzutu czwartego, a tym samym oddalić zarzut ten w całości.

4. W przedmiocie zarzutu piątego, opartego na nieuzasadnionym i nieproporcjonalnym ograniczeniu prawa własności skarżących oraz naruszeniu ich dobrego imienia

339 Na poparcie obecnego zarzutu skarżący powołują się na argumenty przedstawione w pkt 102–110 skargi w sprawie T-279/13. Twierdzą, że argumenty te znajdują poparcie w fakcie, iż są oni objęci zamrożeniem aktywów od ponad czterech lat. Z tego względu Rada dysponowała znacznym okresem czasu na zweryfikowanie z władzami egipskimi kwoty rzekomo sprzeniewierzonych środków, lecz nie zrobiła tego. W ramach pierwszego pisma dostosowującego skargę skarżący twierdzą wprawdzie, że warunek, zgodnie z którym zasada proporcjonalności wymaga, aby przepis był odpowiedni do realizacji uzasadnionych celów, nie został spełniony ze względu na to, że utrzymanie środków ograniczających wobec skarżących nie było ani istotne, ani odpowiednie do osiągnięcia celu wsparcia praworządności w Egipcie przewidzianego w decyzji 2011/172. Odsyłają oni do swojej argumentacji przedstawionej w tym względzie w ramach zarzutu pierwszego. Następnie podnoszą, że wskazanie ich w wykazie nie jest konieczne z uwagi na fakt, że cele tego wskazania mogą być osiągnane poprzez decyzje organów sądowych państw członkowskich w mniej uciążliwy sposób. Wreszcie, twierdzą oni, że władze egipskie nie zarzucają im w postępowaniach sądowych, na których opierała się Rada, że przenieśli środki pochodzące ze sprzeniewierzenia egipskich środków publicznych do Unii. Ponadto podkreślają, że za ich argumentami przemawia znaczny okres, to jest sześć lat, który upłynął od momentu ich pierwotnego wskazania w wykazie.

340 Rada kwestionuje ten argument, twierdząc w istocie, że Sąd orzekł już w przedmiocie zgodności spornych środków z zasadą proporcjonalności.

341 W pierwszej kolejności wystarczy stwierdzić, że w pkt 70–74 postanowienia z dnia 15 lutego 2016 r., Ezz i in./Rada (T-279/13, niepublikowanego, EU:T:2016:78), Sąd oddalił argumenty przedstawione przez skarżących na poparcie zarzutu podobnego do obecnego zarzutu w ramach sprawy zakończonej owym postanowieniem. W związku z powyższym, bez konieczności badania dopuszczalności powoływania się skarżących na pismo procesowe załączone do skargi bez przytoczenia jego treści w skardze, odniesienia skarżących do pkt 102–110 skargi w niniejszej sprawie mogą zostać wyłącznie oddalone.

342 W drugiej kolejności, jeśli chodzi o brak weryfikacji przez Radę kwoty sprzeniewierzonych środków mimo długiego czasu od pierwotnego wskazania skarżących w wykazie, należy przypomnieć, że Sąd orzekł, iż w braku rozstrzygnięcia sądowego w przedmiocie zasadności ścigania na drodze sądowej, prowadzonego w Egipcie, Rada nie mogła ani znać charakteru, ani sama wskazać kwoty egipskich środków publicznych ewentualnie sprzeniewierzonych przez pierwszego skarżącego (wyrok z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, pkt 208). W niniejszym przypadku z akt sprawy wynika, że żadne z postępowań karnych przeciwko pierwszemu skarżącemu nie zostało na tym etapie zakończone prawomocnym orzeczeniem sądowym. W szczególności, w odniesieniu do postępowań w sprawach nr 38, nr 107 i nr 291 z 2011 r. wydaje się, że w następstwie uchylecia przez egipski sąd kasacyjny orzeczeń sądu niższej instancji i przekazania tych spraw do ponownego rozpoznania postępowania te są nadal zawisłe. Dlatego też argument ten powinien zostać oddalony.

343 W trzeciej kolejności z badania przez Sąd pierwszej części zarzutu pierwszego i części drugiej zarzutu drugiego, przeprowadzonego w pkt 118–165 i 176–208 powyżej, wynika, że skarżący nie wykazali, iż Rada dopuściła się oczywistego błędu w ocenie co do tego, czy w świetle celów polityki, w którą wpisuje się decyzja 2011/172, konieczne było ogólnie utrzymanie w mocy tej decyzji, a szczególnie

przedłużenie ważności wskazania skarżących w wykazie. Wobec tego argument dotyczący tego, że zaskarżone decyzje nie są istotne ani właściwe dla zapewnienia realizacji celu wspierania praworządności, który Rada realizuje, może jedynie zostać oddalony.

- 344 W czwartej kolejności należy przypomnieć, że w ramach sprawy, która doprowadziła do wydania wyroku z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada (T-256/11, EU:T:2014:93), Sąd uznał, że środki przyjęte przez Radę, w szczególności na podstawie art. 1 ust. 1 decyzji 2011/172, były odpowiednie do osiągnięcia celów tej decyzji. Środki te bowiem skutecznie przyczyniają się do ułatwienia poczynienia ustaleń w przedmiocie sprzeniewierzenia funduszy publicznych, które popełniono na niekorzyść władz egipskich, i pozwalają na to, by władzom tym było łatwiej uzyskać zwrot produktu tego sprzeniewierzenia (wyrok z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, pkt 206). W rezultacie skarżący nie mogą podważyć tych względów, podnosząc, że pismo władz egipskich z dnia 24 lutego 2011 r. było skierowane do krajowych organów sądowych, a w konsekwencji decyzja administracyjna i polityczna Rady nie było ani konieczna, ani odpowiednia do zamrożenia ich aktywów. Dlatego też argument ten powinien zostać odrzucony jako niedopuszczalny.
- 345 W piątej kolejności, co się tyczy argumentu skarżących, zgodnie z którym władze egipskie nie zarzuciły, w ramach postępowań sądowych przeciwko skarżącym, przeniesienia środków finansowych pochodzących ze sprzeniewierzenia egipskich środków publicznych do Unii, w pkt 238 powyżej przypomniano już, że w ramach sprawy, która doprowadziła do wydania wyroku z dnia 27 lutego 2014 r., Ezz i in./Rada (T-256/11, EU:T:2014:93), Sąd orzekł, za potwierdzeniem Trybunału w postępowaniu odwoławczym, że Rada mogła słusznie wskazać skarżących w załączniku do decyzji 2011/172 z tego jedynie powodu, że prowadzone było wobec nich postępowanie sądowe w Egipcie mające związek, niezależnie od jego charakteru, ze śledztwami w sprawie czynów polegających na sprzeniewierzeniu środków publicznych. Niniejszy argument jest zatem częściowo niedopuszczalny w zakresie, w jakim zmierza do podważenia pierwotnego wskazania skarżących w wykazie, i częściowo oczywiście bezzasadny w zakresie, w jakim ma na celu podważenie przedłużenia ważności takiego wskazania.
- 346 W szóstej i ostatniej kolejności należy przypomnieć, że Trybunał orzekł, iż ograniczenia w korzystaniu z prawa własności osób, które były objęte środkiem ograniczającym, takim jak zamrożenie aktywów skarżących, wynikają nie tylko z ogólnego zakresu środka, ale w stosownych przypadkach także z faktycznego okresu jego stosowania (zob. podobnie wyrok z dnia 18 lipca 2013 r., Komisja i in./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, pkt 132 i przytoczone tam orzecznictwo). Tak więc długość okresu stosowania spornego środka, takiego jak zaskarżony środek, jest jednym z elementów, które sąd Unii powinien uwzględnić przy badaniu proporcjonalności tego środka (zob. podobnie wyrok z dnia 30 czerwca 2016 r., CW/Rada, T-516/13, niepublikowany, EU:T:2016:377, pkt 172).
- 347 Jednakże w niniejszym przypadku sama okoliczność, że zamrożenie aktywów skarżących w Unii zostało ponownie przedłużone na mocy decyzji 2017/496, po tym, jak zostało utrzymane przez okres sześciu kolejnych lat, sama w sobie nie może prowadzić do naruszenia zasady proporcjonalności. W tym względzie, po pierwsze, jak zostało już wskazane w pkt 135 powyżej, w świetle celów decyzji 2011/172 środki ograniczające wprowadzone w tym kontekście powinny zasadniczo zostać utrzymane do czasu zakończenia postępowań sądowych w Egipcie w celu zapewnienia ich skuteczności (effet utile). Tymczasem bezsporne jest, że w momencie przedłużenia ważności wskazania skarżących w wykazie w 2017 r. postępowania karne przeciwko pierwszemu skarżącemu nadal były w toku. Ponadto, jak zostało wskazane w pkt 308 powyżej, skarżący nie przedstawili żadnego dowodu wskazującego, że postanowienia o zamrożeniu aktywów wydane wobec nich wszystkich nie były już wiążące. Po drugie, skarżący nie powołują się na poparcie obecnego argumentu na zbyt długi czas trwania tych postępowań. Ponadto należy stwierdzić, że w postępowaniach tych, które dotyczą złożonych stanów faktycznych, zaszło wiele zmian, a w szczególności rozstrzygnięcia wydane w pierwszej instancji

zostały uchylone przez egipski sąd kasacyjny i przekazane do ponownego rozpoznawania. Z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy nie wynika zatem, że czas trwania tych postępowań jest w sposób oczywisty zbyt długi. Argument ten należy zatem oddalić.

348 Z powyższych względów należy zatem oddalić zarzut piąty.

349 Zważywszy, że żaden z zarzutów obecnej skargi nie mógł zostać uwzględniony, należy oddalić skargę w całości, bez konieczności zarządzenia środków dowodowych żądanych przez skarżących.

IV. W przedmiocie kosztów

350 Zgodnie z art. 134 § 1 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.

351 Ponieważ skarżący przegrali niniejszą sprawę, należy obciążyć ich kosztami postępowania, zgodnie z żądaniami Rady.

Z powyższych względów

SĄD (piąta izba w składzie powiększonym)

orzeka, co następuje:

1) Skarga zostaje oddalona.

2) Ahmed Abdelaziz Ezz oraz Abla Mohammed Fawzi Ali Ahmed Salama, Khadiga Ahmed Ahmed Kamel Yassin i Shahinaz Abdel Azizabdel Wahab Al Naggar pokrywają, poza własnymi kosztami, koszty poniesione przez Radę Unii Europejskiej.

Gratsias

Labucka

Dittrich

Ulloa Rubio

Xuereb

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 27 września 2018 r.

Podpisy

Spis treści